

Çek kopar

2

SINIF

MATEMATİK 1

Ders Notları - Etkinlikler - Ünite Değerlendirme Testleri

BOL

ETKİNLİK KİTABIM

Yeni müfredata göre hazırlanmıştır. Akıllı tahta uyumludur.





Hazırlayan
Öğretmenevde Yayın Kurulu

Editör
Münür YAVUZ

Dizgi / Grafik Tasarım
Serap TOKDEMİR / Bilal YAVUZ
Büşra ERYAŞAR / Sanem SEVİMLİ

Kapak Tasarım
Merve ŞENAY

Baskı Cilt
Birleşik Matbaa
Buca Organize Sanayi 2. Bölge 3/21. Sk. D: no.17 35400
Buca / İZMİR
Tel: (0232) 433 68 66

Matbaa Sertifika No
14892

Basım Yayı
İZMİR Ağustos 2020

ISBN
978-605-7536-43-3

Sertifika No
41665

Bu kitaptaki metin, soru ve resimlerin tamamının veya bir kısmının Fikir ve Sanat Eserleri Yasası uyarınca "Öğretmenevde Yayınları"nın önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir şekilde çoğaltılması, yayımlanması, depolanması ve dağıtılması yasaktır.



İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Söz : Mehmet Âkif ERSOY
Beste : Osman Zeki ÜNGÖR



"Sizler hepiniz geleceğin gülü, yıldızı,
bir mutluluk ışığısınız!
Memleketi asıl ışığa boğacak sizsiniz."



K. Atatürk



İÇİNDEKİLER

Nesne Sayılarını Bulalım	9
Onluk ve Birliklere Ayıralım	15
Deste ve Düziine	21
Tahmin Edelim	27
Basamak Değerini Bulalım	31
Ritmik Sayma Yapalım	37
Örüntü Oluşturalım	43
Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım	49
Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım	55
Eldesiz Toplama İşlemi Yapalım	61
Eldeli Toplama İşlemi Yapalım	65
Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım	71
Zihinden Çıkaralım	77
ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 1	81
Verilmeyen Toplananı Bulalım	87

İÇİNDEKİLER

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim	93
Zihinden Toplayalım	99
Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözüm ve Kuralım ...	105
Farkı Tahmin Edelim	111
Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim	115
Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim	121
Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözüm ve Kuralım	127
Sıvıları Ölçelim ve Karşılaştıralım	133
Sıvı Ölçüleri Problemleri Çözüm	137
ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 2	141
Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım	147
Yapılar Oluşturalım	153
Geometrik Cisimleri Tanıyalım	157
Yer, Yön ve Hareket Belirtelim	163
Simetrik Şekilleri Öğrenelim	167
Örüntü Oluşturalım	171
ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 3	177
Cevap Anahtarı	181



1 Ünite Kazanımları

Doğal Sayılar

- M.2.1.1.1. Nesne sayısı 100'e kadar (100 dâhil) olan bir topluluktaki nesnelerin sayısını belirler ve bu sayıyı rakamlarla yazar.
- M.2.1.1.2. Nesne sayısı 100'den az olan bir çokluğu model kullanarak onluk ve birlik gruplara ayırır, sayı ile ifade eder.
- M.2.1.1.3. Verilen bir çokluktaki nesne sayısını tahmin eder, tahminini sayarak kontrol eder.
- M.2.1.1.4. 100'den küçük doğal sayıların basamaklarını modeller üzerinde adlandırır, basamaklardaki rakamların basamak değerlerini belirtir.
- M.2.1.1.5. 100 içinde ikişer, beşer ve onar; 30 içinde üçer; 40 içinde dörder ileriye ve geriye doğru sayar.
- M.2.1.1.6. Aralarındaki fark sabit olan sayı örüntülerini tanır, örüntünün kuralını bulur ve eksik bırakılan öğeyi belirleyerek örüntüyü tamamlar.
- M.2.1.1.7. 100'den küçük doğal sayılar arasında karşılaştırma ve sıralama yapar.
- M.2.1.1.8. 100'den küçük doğal sayıların hangi onluğa daha yakın olduğunu belirler.

Doğal Sayılarla Toplama İşlemi

- M.2.1.2.1. Toplamları 100'e kadar (100 dâhil) olan doğal sayılarla eldesiz ve eldeli toplama işlemini yapar.

Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi

- M.2.1.3.1. 100'e kadar olan doğal sayılarla onluk bozmayı gerektiren ve gerektirmeyen çıkarma işlemini yapar.
- M.2.1.3.2. 100 içinde 10'un katı olan iki doğal sayının farkını zihinden bulur.

DERS
NOTU

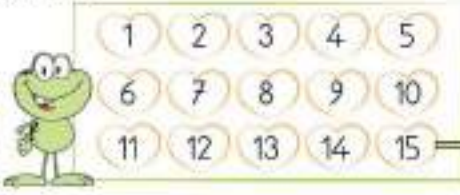
Sayıları göstermeye yarayan işaretlere "rakam" diyoruz.

"0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9" birer rakamdır.

Rakamlar bir araya gelerek sayıları oluşturur.

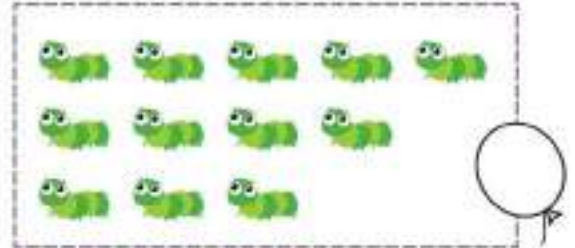
Örneğin; 15, 27, 43, 74 birer sayıdır.

Bir topluluktaki nesnelerin sayısını bulmak için, topluluktaki nesneleri sayarız. Nesneleri sayarken son söylediğimiz sayı, topluluktaki nesne sayısıdır.



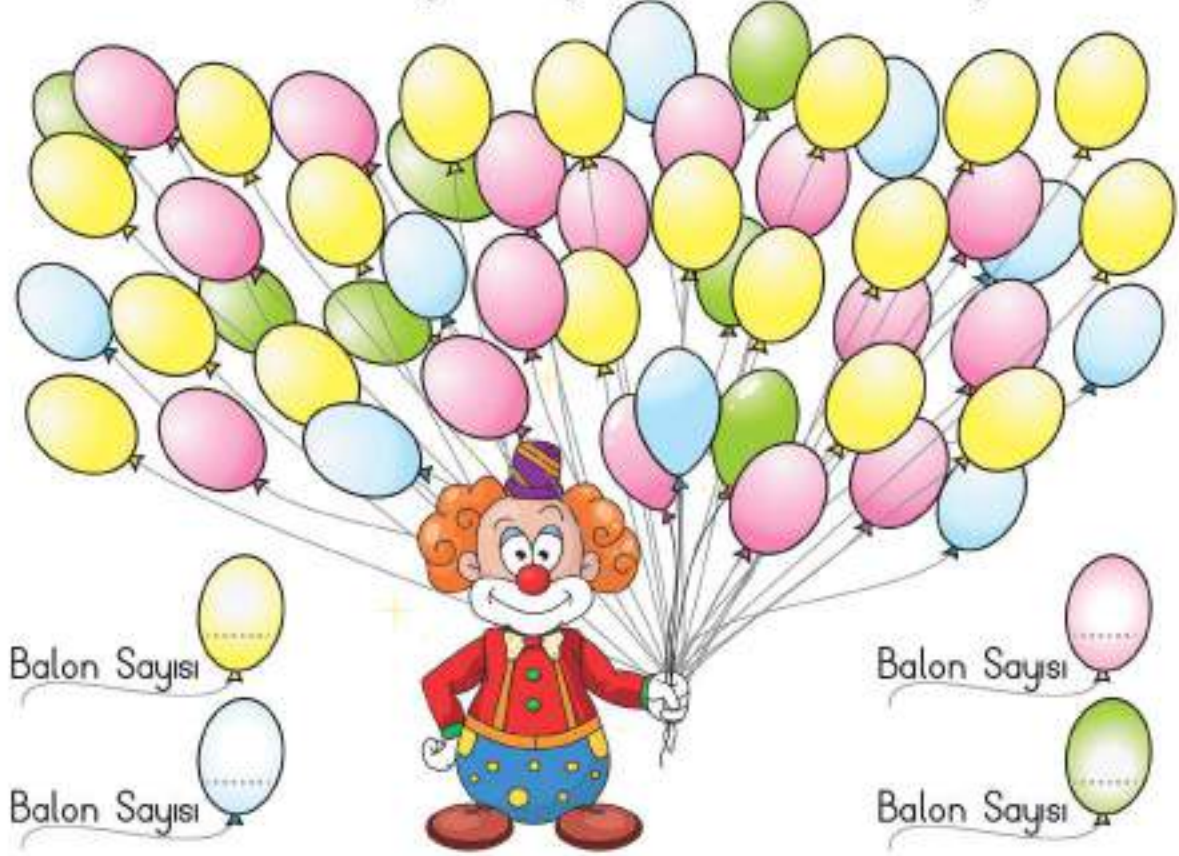
Son söylediğimiz sayı 15'tir.
Yandaki kalplerin sayısı 15'tir.

Etkinlik 1 > Aşağıdaki nesneleri sayalım. Nesne sayılarını balonların içine yazalım.

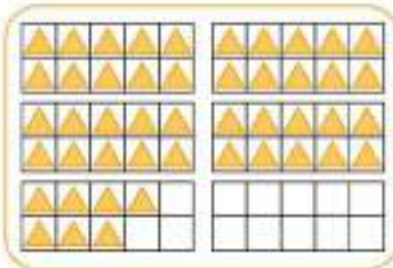


Nesne Sayılarını Bulalım

Etkinlik 2 > Palyaçodaki balonları, renklerine göre ayırıp sayalım.
Nesne sayılarını aynı renk balonların içine yazalım.

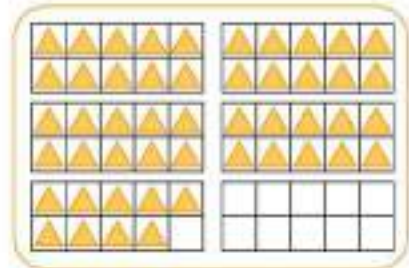


Etkinlik 3 > Modellerle gösterilen nesneleri sayıları ile eşleştirelim.



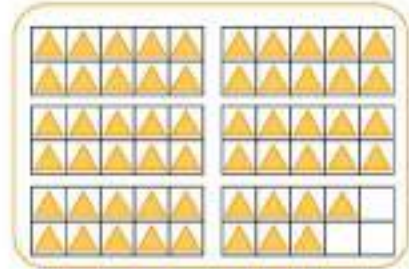
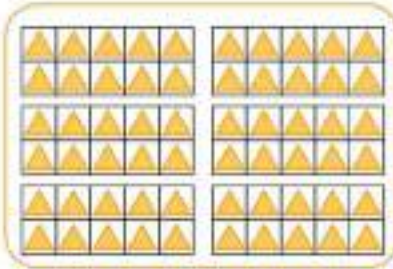
57

60



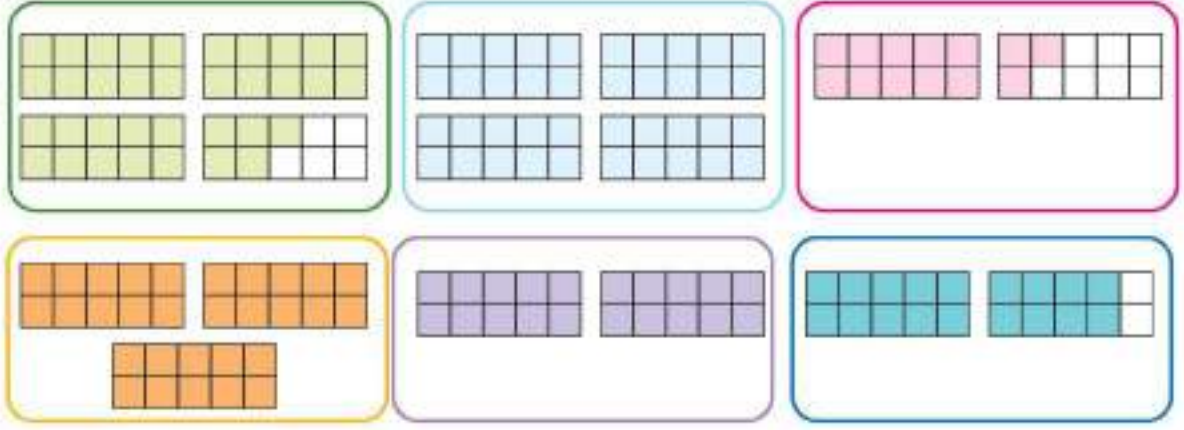
47

49



Nesne Sayılarını Bulalım

Etkinlik 4 > Renkli kutuları sayıp, nesne sayılarını belirleyelim. Aşağıdaki noktalı yerleri dolduralım.



■ Yeşil kutular:

■ Açık mavi kutular:

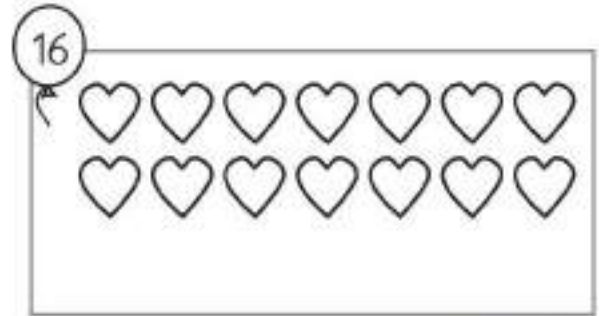
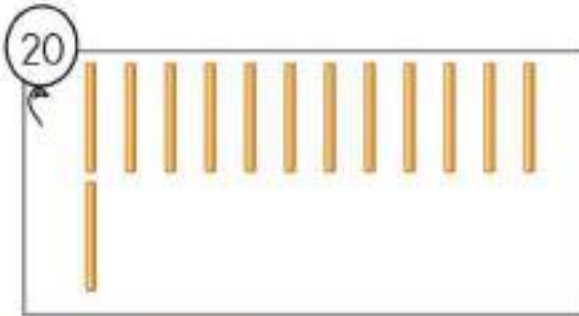
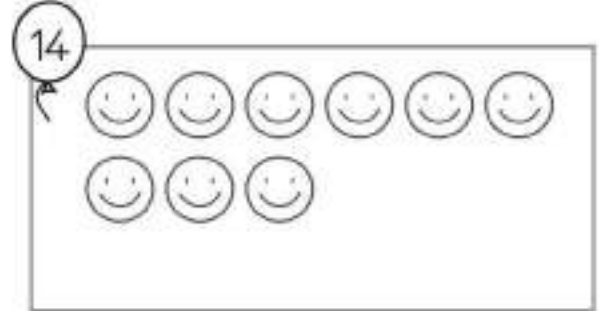
■ Pembe kutular:

■ Turuncu kutular:

■ Mor kutular:

■ Koyu mavi kutular:

Etkinlik 5 > Her gruptaki nesne sayısını bulalım. Balonların içinde verilen sayı kadar nesne olabilmesi için gerektiği kadar şekil çizelim.

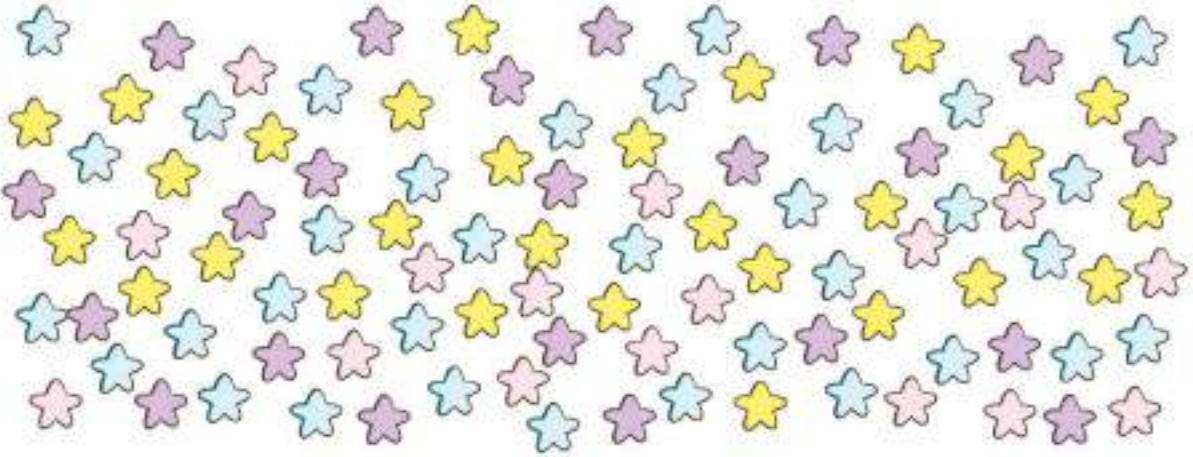


Nesne Sayılarını Bulalım

Etkinlik 6 > Aşağıdaki kutulara belirtilen sayı kadar nesneler çizelim.

15 top	9 kalem
21 kare	18 üçgen

Etkinlik 7 > Her renkten kaç tane yıldız olduğunu sayıp tabloyu dolduralım.



Tablo: Yıldızlar

	Sarı	Mavi	Pembe	Mor
Yıldız sayıları				



Nesne Sayılarını Bulalım

Etkinlik 8 > Çocukların misketlerini sayalım. Her birinin kaç misketi olduğunu örnekteki gibi yazalım.

Batu

Alper

Gaye

Doğan

Funda

Duygu

Engin

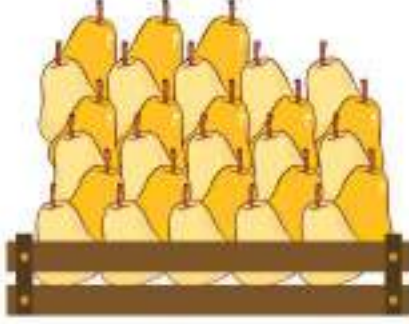
 

Ceylin

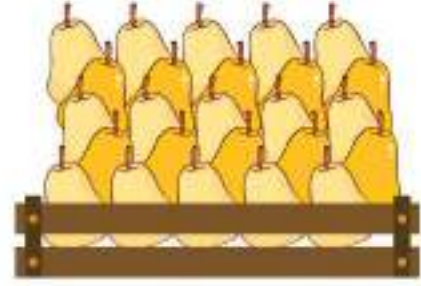
Batu	18	Alper		Gaye		Doğan	
Funda		Duygu		Engin		Ceylin	

Nesne Sayılarını Bulalım

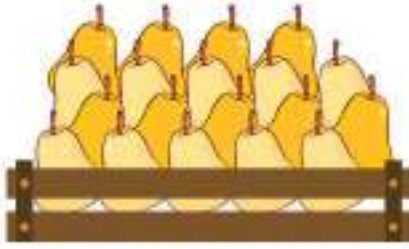
Etkinlik 9 > Kasalardaki armutları sayarken hangi sayıları söylemeyiz? İşaretleyelim.



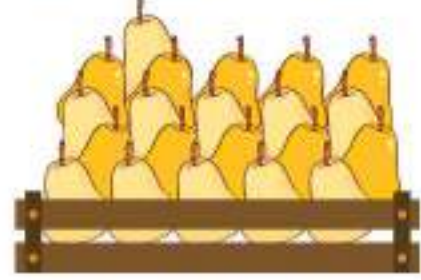
☐ 27 ☐ 28 ☐ 29



☐ 25 ☐ 26 ☐ 27

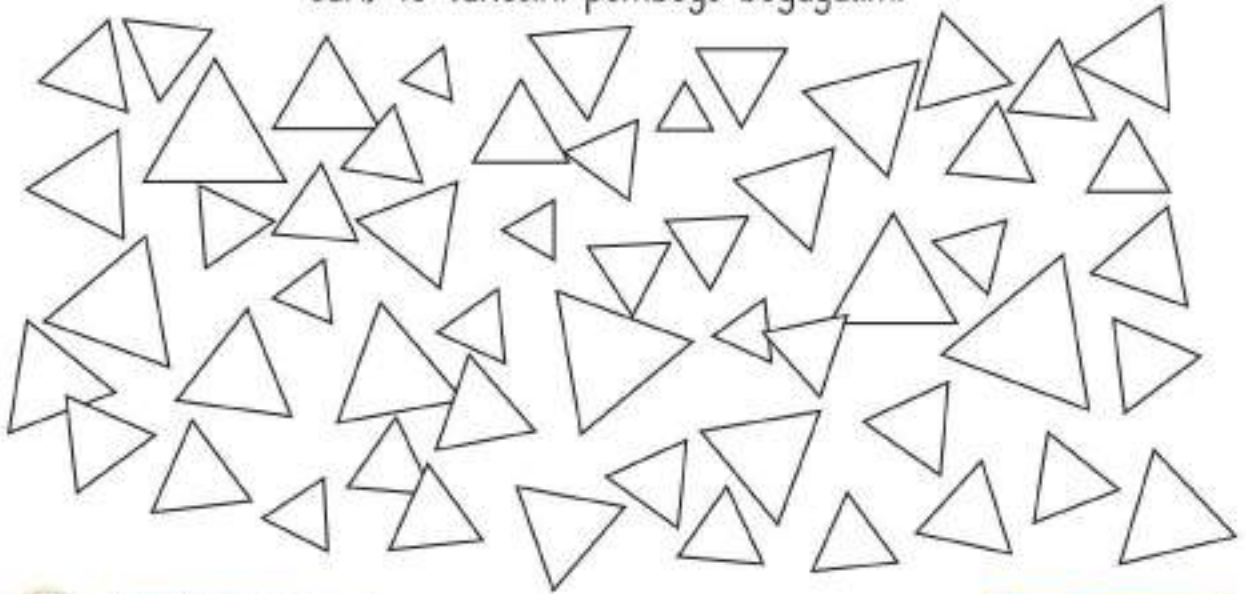


☐ 20 ☐ 19 ☐ 18



☐ 23 ☐ 22 ☐ 21

Etkinlik 10 > Aşağıdaki üçgenlerden 17 tanesini mavi, 24 tanesini sarı, 13 tanesini pembeye boyayalım.



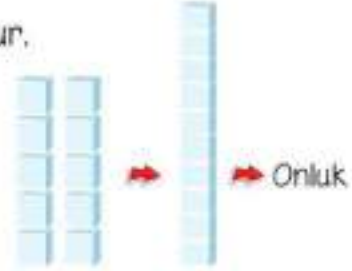
Onluk ve Birliklere Ayrılma

DERS NOTU

İki basamaklı sayılar onluk ve birliklerden oluşur.

 Birlik

10 tane birlik bir araya geldiğinde bir onluk oluşur.

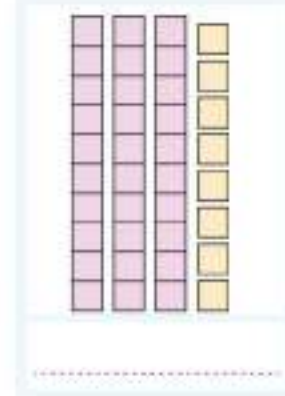
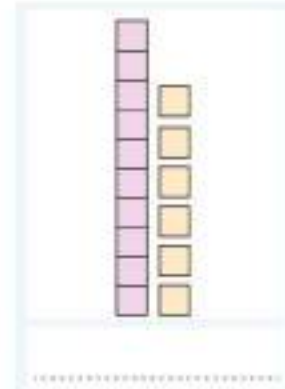
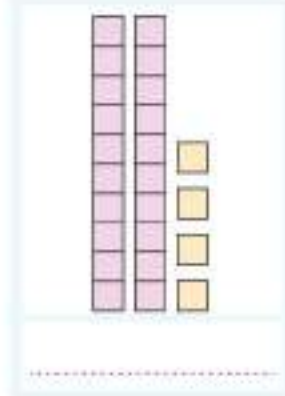
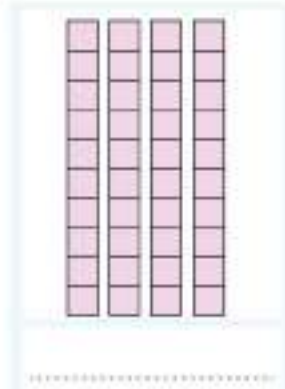
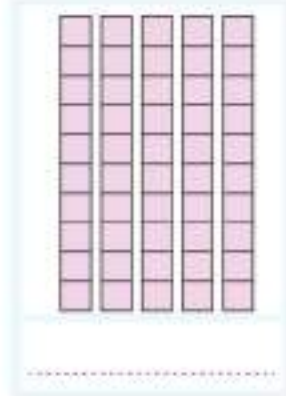
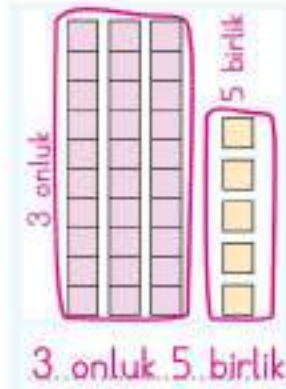


Yandaki kalemle-
rin sayısı 13'tür.
13 sayısında 1
onluk 3 birlik
vardır.



Onluk	Birlik
1	3

Etkinlik 1 > Taban bloklarıyla gösterilen sayıları onluk ve birlik şeklinde yazalım.



Onluk ve Birliklere Ayırılım

Etkinlik 2 > Aşağıda onluk ve birlikleri verilen sayıları bulalım. Okunuşlarını yazalım.

3 onluk 2 birlik 3.2 Otuz iki	7 onluk 4 birlik	8 onluk 2 birlik	4 onluk
9 birlik 5 onluk	6 onluk 1 birlik	1 birlik 2 onluk	8 onluk 5 birlik

Etkinlik 3 > Aşağıdaki sayıları örnekteki gibi onluk ve birliklerine ayıralım, okunuşlarını yazalım.

53 Onluk Birlik 5 3 Elli üç	74 Onluk Birlik	27 Onluk Birlik	86 Onluk Birlik
38 Onluk Birlik	25 Onluk Birlik	19 Onluk Birlik	63 Onluk Birlik

Onluk ve Birliklere Ayrarım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki sayıları onluk ve birliklerine ayırarım.

68	6 onluk + 8 birlik	20	
72		35	
51		67	
83		49	
34		28	

Etkinlik 5 > Aşağıda modellenen sayıları inceleyelim. Örnekteki gibi noktalı yerleri dolduralım.

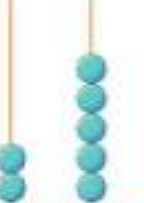
Onluk	Birlik	Onluk	Birlik	Onluk	Birlik
					
...3 onluk...	...7 birlik...				
37					

Onluk	Birlik	Onluk	Birlik	Onluk	Birlik
					

Onluk ve Birliklere Ayrılım

Etkinlik 6 > Abaküslerde, boncukların gösterdiği sayıları ve bu sayıların okunuşlarını örnekteki gibi yazalım.

			
Onluk Birlik	Onluk Birlik	Onluk Birlik	Onluk Birlik
42			
Kırk iki			

			
Onluk Birlik	Onluk Birlik	Onluk Birlik	Onluk Birlik

Etkinlik 7 > Okunuşu verilen sayıları örnekteki gibi onluk ve birliklerine ayıralım.

Yirmi dört 24 ↙↘ 2 onluk4 birlik	Otuz iki ↙↘	Seksen bir ↙↘
On yedi ↙↘	Elli beş ↙↘	Kırk dokuz ↙↘

Onluk ve Birliklere Ayralım

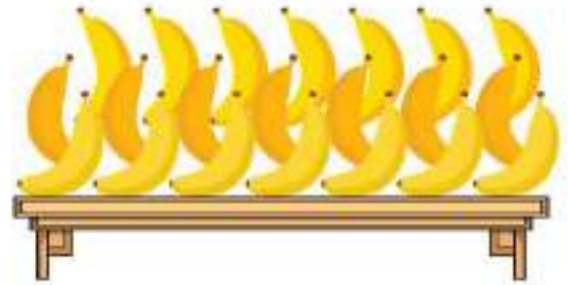
Etkinlik 8 > Noktalı yerlere uygun bilgileri yazarak tabloları dolduralım.

Onluk 5	Birlik 2	Onluk 3	Birlik	 2	Birlik 7
Elli iki		Otuz sekiz			
Onluk	 8	Onluk 5	Birlik 3	Onluk 4	
Kırk sekiz				Kırk üç	
..... 2	Birlik 8	Onluk	 7	Onluk 9	Birlik
.....		Seksen		 Üç	

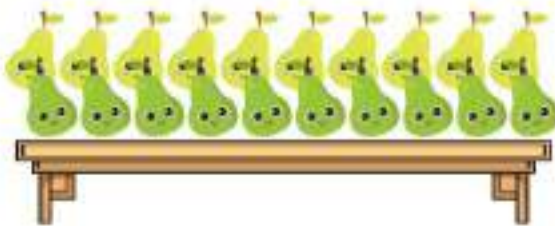
Etkinlik 9 > Aşağıdaki çoklukların kaç onluk kaç birlikten oluştuğunu yazalım.



.....



.....



.....



.....

Onluk ve Birliklere Ayrılım

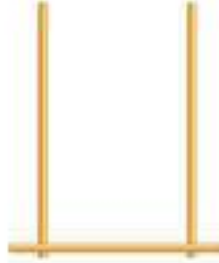
Etkinlik 10 > Onluk ve birlikleri verilen sayıları abaküste gösterelim.

3 onluk + 4 birlik



Onluk Birlik

2 birlik + 5 onluk



Onluk Birlik

4 onluk + 1 birlik



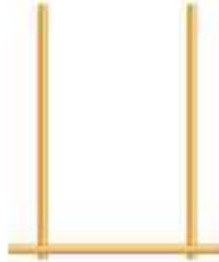
Onluk Birlik

5 birlik + 1 onluk



Onluk Birlik

6 onluk + 2 birlik



Onluk Birlik

1 birlik + 2 onluk



Onluk Birlik

Etkinlik 11 > Onluk ve birlikleri verilen sayıları okunuşları ile eşleştirelim.

3 birlik + 7 onluk

Seksen üç

8 onluk + 3 birlik

Otuz yedi

5 onluk

Yetmiş üç

7 birlik + 3 onluk

Elli

3 onluk + 8 birlik

Otuz sekiz

DERS NOTU

➤ Aynı türden 10 varlığın oluşturduğu topluluğa "**deste**" diyoruz.



10 tane çiçek = 1 deste çiçek

➤ Aynı türden 12 varlığın oluşturduğu topluluğa "**düzine**" diyoruz.



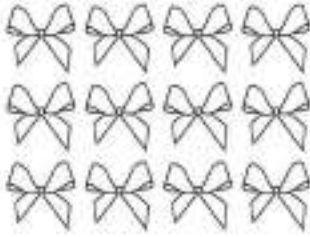
12 tane kalem = 1 düzine kalem

! Deste ve düzine oluşabilmesi için aynı tür varlıklar olmak zorundadır.



➤ 7 fırça ile 3 silginin sayısının toplamı 10'dur. Ancak aynı tür varlık olmadığı için bu varlıklar deste oluşturmaz.

Etkinlik 1 ➤ Aşağıdaki gruplardan 1 deste kadarını boyayalım.

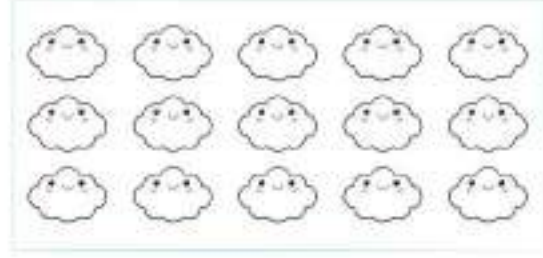
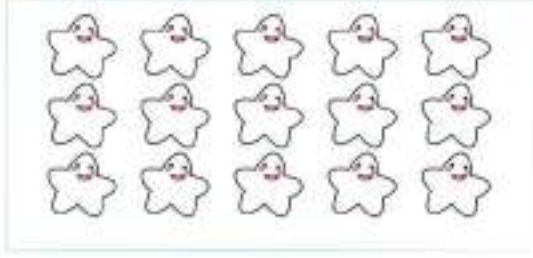


Etkinlik 2 ➤ Her bir gruptaki nesneleri sayalım. Bir düzineye tamamlamak için kaç nesne eklememiz gerektiğini yazalım.

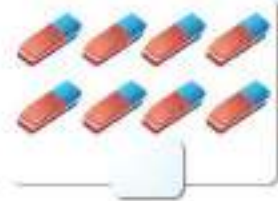
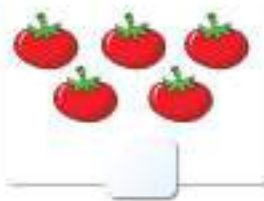


Deste ve Düzine

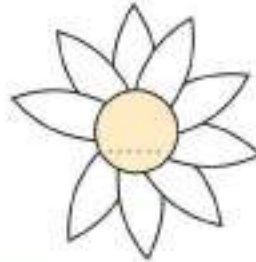
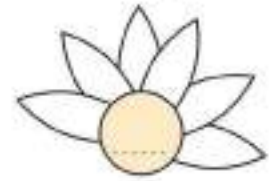
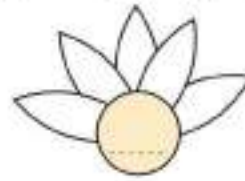
Etkinlik 3 > Aşağıdaki gruplardan 1 düzine kadarını boyayalım.



Etkinlik 4 > Her bir gruptaki nesneleri sayalım. Bir desteye tamamlamak için kaç nesne eklememiz gerektiğini yazalım.



Etkinlik 5 > Papatyaların yapraklarını 1 desteye tamamlayalım. Bunun için kaç yaprak çizdiğimizizi papatyaların ortasına yazalım.



Etkinlik 6 > Her gruptaki nesne sayılarını bularak yazalım. Deste ve düzine kartlarıyla eşleştirelim.



1 düzine

1 deste

2 deste

2 düzine

Etkinlik 7 > Aşağıdaki noktalı yerleri uygun sayılarla tamamlayalım.

~~2~~ 3 4 8 10 2

- Bir deste güle~~2~~... gül eklersek bir düzine gül olur.
- Bir deste kalemin tanesini kullanırsak 6 tane kalem kalır.
- Bir düzine krakerin bir destesini yersek kraker kalır.
- 15 cevizin tanesini yersek bir düzine ceviz kalır.
- İki deste kurabiye'nin bir destesini yersek kurabiye kalır.
- Bir düzine silgiye silgi eklersek iki deste silgi olur.

Etkinlik 8 > Doğru ifadelerin D kutusunu, yanlış olanların Y kutusunu boyayalım.

☐ D ☐ Y İki destenin 1 deste eksiği 10 eder.

☐ D ☐ Y Bir düzinenin 5 eksiği 8 eder.

☐ D ☐ Y Bir düzinenin 5 fazlası 15 eder.

☐ D ☐ Y Bir düzinenin 1 deste fazlası 24 eder.

☐ D ☐ Y Bir düzinenin 8 fazlası iki deste eder.

☐ D ☐ Y Bir düzinenin 1 deste eksiği 2 eder.

Deste ve Düzine

Etkinlik 9 > Aşağıdaki soruları nesne sayılarına göre cevaplayalım.



Kaç tane arı vardır?

Anılardan 2 tanesi uçarsa, geriye kaç deste arı kalır?

Anıları on ikiye gruplarsak kaç düzine olur?

Kalanların yanına 10 arı daha konarsa kaç deste arı olur?



Kaç tane balon vardır?

Balonların bir destesi patlırsa, geriye kaç balon kalır?

Balonları onarlı gruplandırırsak kaç deste olur?

Kalan balonlardan 5'ini kardeşinize verirsiniz kaç balon kalır?



Kaç tane yumurta vardır?

Yumurtaların 4 tanesini kullanırsak geriye kaç deste yumurta kalır?

Yumurtaları on ikiye gruplarsak kaç düzine olur?

Kalanların 10 tanesini omlet yaparsak kaç deste yumurta kalır?

Etkinlik 10 > Tavuklara ait yumurta sayılarını bulalım.

 1 deste yumurtam var.	 1 düzine yumurtam var.	 1 desteden 2 eksik yumurtam var.
 1 düzineden 2 fazla yumurtam var.	 1 desteden 3 fazla yumurtam var.	 2 deste yumurtam var.
 2 düzine yumurtam var.	 1 düzineden 2 eksik yumurtam var.	 2 desteden 5 fazla yumurtam var.
 2 desteden 4 eksik yumurtam var.	 1 düzineden 5 fazla yumurtam var.	 2 düzineden 2 eksik yumurtam var.

Deste ve Düzine

Etkinlik 11 > Aşağıdaki kalem sayılarını bulmacaya yazalım.

A 1 desteden 9 fazla kalem

B 2 desteden 3 eksik kalem

C 1 düzineden 5 fazla kalem

D 2 desteden 8 fazla kalem

E 2 düzineden 9 eksik kalem

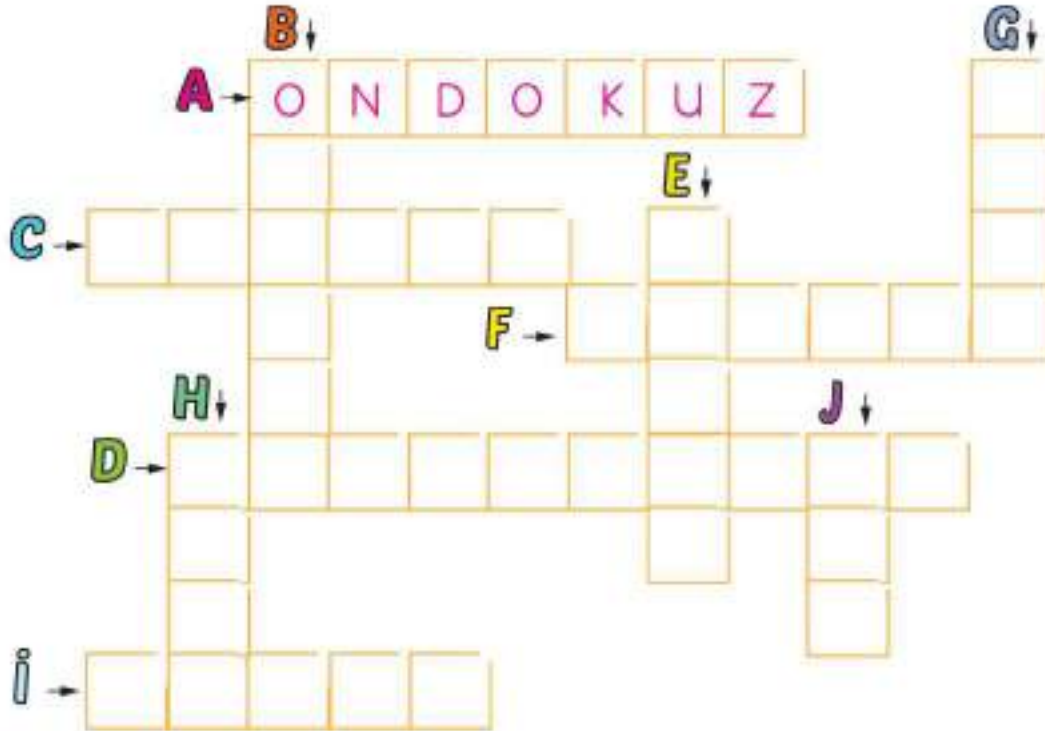
F 2 desteden 4 eksik kalem

G 1 desteden 4 eksik kalem

H 1 düzineden 5 eksik kalem

i 1 desteden 10 fazla kalem

J 1 düzineden 10 eksik kalem



DERS NOTU

Bir topluluktaki nesne sayısını saymadan, yaklaşık bir sayı söylemek nesne sayısını tahmin etmektir.



Tabaktaki kurabiyelerin sayısını tahmin ederken bir tanesinin kapladığı alana bakarız. Daha sonra hepsinin kapladığı alana bakarız. Kaç tane olabileceğini düşünürüz.

Tahmini kurabiye sayısı: 9

Gerçek kurabiye sayısı: 8

Etkinlik 1 > Manav Ahmet Amca'nın tezgahındaki meyve sayılarını tahmin edelim. Daha sonra sayarak gerçek sayılarını bulalım. Noktalı yerlere yazalım.

Elma Tahminim: Gerçek Sonuç:	Armut Tahminim: Gerçek Sonuç:
Portakal Tahminim: Gerçek Sonuç:	Muz Tahminim: Gerçek Sonuç:

Tahmin Edelim

Etkinlik 2 > Görseldeki nesnelerin sayısını önce tahmin edelim. Sonra sayarak gerçek sonuçları bulalım.



Sincap

Tahmin

Sonuç

Kaplumbağa

Tahmin

Sonuç

Arı

Tahmin

Sonuç

Kuş

Tahmin

Sonuç

Etkinlik 3 > Aşağıdaki tabloları dolduralım.

Nesne	Tahmin	Gerçek	Nesne	Tahmin	Gerçek

Etkinlik 4 > Aşağıdaki varlıkların sayısını tahmin edelim. Daha sonra sayarak gerçek sonuçları bulalım.

	
Tahmin	Sonuç

	
Tahmin	Sonuç

	
Tahmin	Sonuç

	
Tahmin	Sonuç

Tahmin Edelim

Etkinlik 5 > Görsellerdeki varlıkların sayısını tahmin edelim. Daha sonra sayarak gerçek sonuçlarını yazalım ve karşılaştıralım.



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:



Tahminim:

Gerçek sonuç:

Aradaki fark:

Basamak Değerini Bulalım

DERS NOTU

Doğal sayılarda, her basamağın bir adı ve bir değeri vardır. Birliklerin yazıldığı yer birler basamağı, onlukların yazıldığı yer onlar basamağıdır.



Rakamların bulunduğu basamağa göre aldığı değer, basamak değeridir.

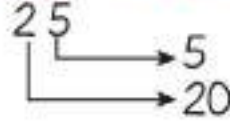


Yanda modellenen sayının rakamlarının basamak değerleri şöyledir:

Sayı 2 onluk 5 birlikten oluşur.

2 onluğun değeri 20'dir. 5 birliğin değeri 5'tir.

O hâlde; Sayı Basamak değeri



Etkinlik 1 > Aşağıdaki sayıların basamak adlarını yazalım.

25

└─┬─> Birler basamağı
└─┬─> Onlar basamağı

62

└─┬─>
└─┬─>

53

└─┬─>
└─┬─>

81

└─┬─>
└─┬─>

70

└─┬─>
└─┬─>

46

└─┬─>
└─┬─>

18

└─┬─>
└─┬─>

37

└─┬─>
└─┬─>

Basamak Değerini Bulalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki sayıların basamak değerlerini örnekteki gibi yazalım.

32

2
30

24

50

63

78

57

49

94

89

45

36

12

80

64

76

81

Etkinlik 3 > Aşağıdaki doğal sayılarda, ok ile belirtilen rakamın basamak değerini yazalım.

34

4

67

21

58

18

30

27

73

64

42

50

20

Basamak Değerini Bulalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki tabloları örneğe uygun olarak dolduralım.

Sayı	43	
Basamak Adı	Onlar Basamağı	Birler Basamağı
Basamak Değeri	40	3
Okunuşu	Kırk üç	

Sayı	64	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	51	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	72	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	12	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	68	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	84	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Sayı	92	
Basamak Adı	Basamağı	Basamağı
Basamak Değeri		
Okunuşu		

Basamak Değerini Bulalım

Etkinlik 5 > Aşağıdaki sayılarda altı çizili rakamların basamak değerlerini yazalım.

<u>3</u> 7	<u>1</u> 6	<u>4</u> 3	<u>2</u> 4	<u>5</u> 1	<u>1</u> 3	<u>6</u> 8	<u>1</u> 4
30	10						
<u>4</u> 3	<u>5</u> 1	<u>6</u> 8	<u>1</u> 4	<u>1</u> 6	<u>7</u> 4	<u>5</u> 3	<u>6</u> 8
<u>6</u> 2	<u>7</u> 3	<u>8</u> 1	<u>5</u> 7	<u>6</u> 3	<u>7</u> 1	<u>6</u> 2	<u>4</u> 0

Etkinlik 6 > Aşağıda basamak değerleri verilen sayıları yazalım.

Onlar basamağı: 70 Birler basamağı: 4 74	Birler basamağı: 3 Onlar basamağı: 40	Onlar basamağı: 50 Birler basamağı: 1
Birler basamağı: 2 Onlar basamağı: 80	Onlar basamağı: 60 Birler basamağı: 4	Birler basamağı: 0 Onlar basamağı: 10
Onlar basamağı: 60 Birler basamağı: 3	Birler basamağı: 8 Onlar basamağı: 10	Onlar basamağı: 20 Birler basamağı: 2

Basamak Değerini Bulalım

Etkinlik 7 > Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

32 sayısının onlar basamağında-
ki rakamın basamak değeri
kaçtır?

45 sayısının birler basamağın-
daki rakamın basamak değeri
kaçtır?

49 sayısının birler basamağın-
daki rakamın basamak değeri
kaçtır?

76 sayısının onlar basamağın-
daki rakamın basamak değeri
kaçtır?

54 sayısının onlar basamağın-
daki rakamın basamak değeri-
nin 2 fazlası kaçtır?

18 sayısının birler basamağın-
daki rakamın basamak değeri-
nin 2 fazlası kaçtır?

Etkinlik 8 > Aşağıdaki sayıların yeşil renkte yazan rakamların basa-
mak değerlerini bulmacaya yazalım.

A. → **83**

B. → **37**

C. → **92**

Ç. → **14**

D. → **79**

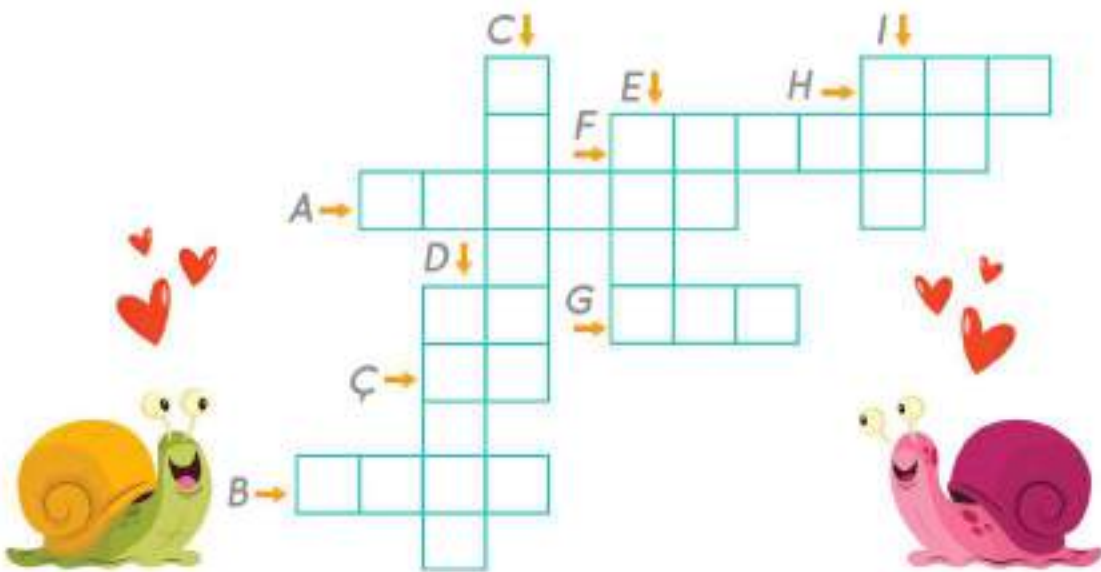
E. → **47**

F. → **74**

G. → **32**

H. → **15**

I. → **51**



Basamak Değerini Bulalım

Etkinlik 9 > Çocukların sorduğu soruları uygun cevaplarla örnekteki gibi eşleştirelim.



Sahra

Onlar basamağı 3, birler basamağı 8 olan sayı kaçtır?



Ela

Birler basamağı 4, olan en küçük iki basamaklı sayı kaçtır?



Gökçe

Basamak değerleri toplamı 51 olan sayı kaçtır?



Ahmet

Birler basamağı 2, onlar basamağı 9 olan sayı kaçtır?



Hira

Birler basamağı 7, onlar basamağı 5 olan sayı kaçtır?



Almira

Onlar basamağı 6, olan en küçük iki basamaklı sayı kaçtır?



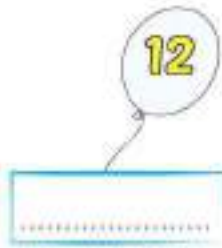
Caner

Basamak değerleri farkı 8 olan sayı kaçtır?



Simge

Onlar basamağı 2, birler basamağı 9 olan sayı kaçtır?



DERS NOTU

→ Bir sayının üzerine sürekli aynı sayıyı ekleyerek yaptığımız saymaya "ileri ritmik sayma" diyoruz.

$$4 \xrightarrow{+2} 6 \xrightarrow{+2} 8 \xrightarrow{+2} 10$$

İleriye ikişer ritmik sayma yapılmış.

→ Bir sayıdan sürekli aynı sayıyı eksilterek yaptığımız saymaya "geri ritmik sayma" diyoruz.

$$9 \xrightarrow{-1} 8 \xrightarrow{-1} 7 \xrightarrow{-1} 6$$

Geriye birer ritmik sayma yapılmış.

Etkinlik 1 > Aşağıda verilen balonları ikişer ikişer sayarak kutuları dolduralım.

2	4								

22									

Etkinlik 2 > Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- 38'den başlayıp **ileriye** doğru **ikişer** sayarken 5. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 50'den başlayıp **geriye** doğru **ikişer** sayarken 7. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 45'den başlayıp **geriye** doğru **birer** sayarken 6. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 14'ten başlayıp **ileriye** doğru **birer** sayarken 7. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 60'tan başlayıp **ileriye** doğru **ikişer** sayarken 4. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 56'dan başlayıp **geriye** doğru **birer** sayarken 4. saymada hangi sayıyı söyleriz?

Ritmik Sayma Yapalım

Etkinlik 3 > Aşağıda verilen parmakları beşer beşer sayarak kutuları dolduralım.



Etkinlik 4 > Aşağıdaki misketleri üçer üçer sayarak kutuları dolduralım.



Etkinlik 5 > Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- 100'den başlayarak **geriye** doğru **beşer** sayarken 2. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 15'ten başlayarak **ileriye** doğru **üçer** sayarken 2. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 35'ten başlayarak **geriye** doğru **beşer** sayarken 3. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 18'den başlayarak **geriye** doğru **üçer** sayarken 4. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 75'ten başlayarak **ileriye** doğru **beşer** sayarken 6. saymada hangi sayıyı söyleriz?
- 21'den başlayarak **geriye** doğru **üçer** sayarken 6. saymada hangi sayıyı söyleriz?

Etkinlik 6 > Aşağıdaki ileri ve geri ritmik saymalarda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

✿ Geriye beşer sayalım.

75 - 70 - - - - - - - -

✿ İleriye ikişer sayalım.

62 - - - - - - - - - -

✿ İleriye beşer sayalım.

20 - - - - - - - - - -

✿ Geriye üçer sayalım.

30 - - - - - - - - - -

Etkinlik 7 > Aşağıda verilen çubukları dörder dörder sayarak kutuları dolduralım. Soruları cevaplayalım.

4	8								

➤ 16'dan başlayarak **ileriye** doğru **dörder** sayarken 3. saymada hangi sayıyı söyleriz?

➤ 24'ten başlayarak **geriye** doğru **dörder** sayarken 5. saymada hangi sayıyı söyleriz?

➤ 36'dan başlayarak **geriye** doğru **dörder** sayarken 6. saymada hangi sayıyı söyleriz?

➤ 12'den başlayarak **ileriye** doğru **dörder** sayarken 2. saymada hangi sayıyı söyleriz?

Ritmik Sayma Yapalım

Etkinlik 8 > Verilen sayılardan başlayarak ritmik saymaları yapalım.
İstenen sayıyı işaretleyelim.

- 40'tan geriye doğru **dörder** sayarken 3. sayı.

☒ 32 ☐ 36

- 8'den ileriye doğru **ikişer** sayarken 5. sayı.

☐ 18 ☐ 16

- 55'ten ileriye doğru **beşer** sayarken 9. sayı.

☐ 95 ☐ 100

- 21'den ileriye doğru **üçer** sayarken 4. sayı.

☐ 27 ☐ 30

- 20'den geriye doğru **beşer** sayarken 2. sayı.

☐ 15 ☐ 10

- 16'dan ileriye doğru **dörder** sayarken 7. sayı.

☐ 40 ☐ 36

Etkinlik 9 > Aşağıda belirtilen sayılardan başlayarak ileriye ve geriye doğru verilen ritmik saymaları yapalım.

72
-2 -2 -2 -2 -2 -2 -2

9
+3 +3 +3 +3 +3 +3 +3

8
+4 +4 +4 +4 +4 +4 +4

85
-5 -5 -5 -5 -5 -5 -5

10
+10 +10 +10 +10 +10 +10 +10

Ritmik Sayma Yapalım

Etkinlik 10 > Aşağıda verilen sayılardan başlayıp **geriye** doğru ritmik sayma yapalım.

İkişer ritmik sayalım.



Üçer ritmik sayalım.

42				
18				
50				
36				

15				
27				
18				
30				

Dörder ritmik sayalım.



Beşer ritmik sayalım.

32				
40				
28				
36				

30				
55				
95				
45				

Onar
ritmik
sayalım.

90						
60						

Ritmik Sayma Yapalım

Etkinlik 11 > Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyelim.

→ Hangisi üçer ritmik saymadır?

18 - 20 - 22 - 24 - 26

24 - 28 - 32 - 36 - 40

12 - 15 - 18 - 21 - 24

→ Hangisi ikişer ritmik saymadır?

18 - 21 - 24 - 27 - 30

14 - 16 - 18 - 20 - 22

10 - 15 - 20 - 25 - 30

→ Hangisi beşer ritmik saymadır?

40 - 45 - 50 - 55 - 60

40 - 42 - 44 - 46 - 48

40 - 50 - 60 - 70 - 80

→ Hangisi dörder ritmik saymadır?

8 - 10 - 12 - 14 - 16

6 - 9 - 12 - 15 - 18

8 - 12 - 16 - 20 - 24

Etkinlik 12 > 3'ten başlayıp üçer üçer sayarak noktaları birleştirelim. Ortaya çıkan resmi boyayalım.



DERS NOTU

Belli bir kurala göre dizilmiş sayılara "**sayı örüntüsü**" diyoruz. Her örüntünün mutlaka bir kuralı vardır. Ritmik saymalar da birer örüntüdür.

5 - 8 - 11 - 14 → Yandaki sayı örüntüsünü modelleyelim.



Örüntünün Kuralı: Sayılar üçer artıyor.

Etkinlik 1 > Verilen sayı örüntülerini inceleyelim. Örüntülerin kuralını bulup altlarına yazalım.

8 11 14 17 20

Örüntü Kuralı: Sayılar
üçer artıyor.

47 45 43 41 39

Örüntü Kuralı:

99 94 89 84 79

Örüntü Kuralı:

51 55 59 63 67

Örüntü Kuralı:

8 18 28 38 48

Örüntü Kuralı:

51 48 45 42 39

Örüntü Kuralı:

9 11 13 15 17

Örüntü Kuralı:

50 40 30 20 10

Örüntü Kuralı:

Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki örüntüleri tamamlayalım. Altına örüntünün kuralını yazalım.

● 50 - 46 - 42 - - 34

Kural: Dörder azalıyor.

● 25 - 30 - 35 - 40 -

Kural:

● 18 - 21 - 24 - 27 -

Kural:

● 39 - 37 - 35 - - 31

Kural:

Etkinlik 3 > Verilen kurallara uygun örüntüler oluşturalım.

● Kural: Beşer azalıyor.

62 - - - -

● Kural: İkişer artıyor.

14 - - - -

● Kural: Dörder artıyor.

7 - - - -

● Kural: Üçer azalıyor.

20 - - - -

● Kural: İkişer azalıyor.

19 - - - -

● Kural: Birer artıyor.

74 - - - -

Etkinlik 4 > Aşağıdaki örüntüleri tamamlayalım. Şifreyi çözelim.

5 - 10 - 15 - 20 - E

21 - 20 - 19 - 18 - 17 - Ğ

52 - 50 - 48 - 46 - D

17 - 22 - 27 - 32 - 37 - I

3 - 6 - 9 - 12 - Ö

49 - 46 - 43 - 40 - 37 - R

14 - 15 - 16 - 17 - N

22 - 24 - 26 - 28 - 30 - M

ŞİFRE: 15 16 34 25 18 44 42 32

Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 5 > Aşağıdaki örüntülerin kuralını bulalım. Aynı kurala uygun yeni bir örüntü oluşturalım.

54 - 49 - 44 - 39 - 34 - 29

Kuralı:

Benim Örüntüm

65 - - - -

7 - 10 - 13 - 16 - 19 - 22

Kuralı:

Benim Örüntüm

10 - - - -

4 - 8 - 12 - 16 - 20 - 24

Kuralı:

Benim Örüntüm

15 - - - -

27 - 25 - 23 - 21 - 19 - 17

Kuralı:

Benim Örüntüm

42 - - - -

41 - 38 - 35 - 32 - 29 - 26

Kuralı:

Benim Örüntüm

30 - - - -

Etkinlik 6 > Aşağıdaki sayı örüntülerinde kuralı bozan sayıyı yuvarlak içine alalım.

44 - 41 - 38 - 35 - 32 - 28 - 26

72 - 68 - 64 - 61 - 56 - 52 - 48

7 - 10 - 13 - 15 - 19 - 22 - 25

30 - 26 - 22 - 18 - 15 - 10 - 6

3 - 5 - 7 - 9 - 10 - 13 - 15

Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 7 > Aşağıdaki sayı örüntülerinde kuralı bozan sayının bulunduğu bölümü tırtılların başındaki rengin aynısı ile boyayalım.



Etkinlik 8 > Aşağıdaki sayı örüntülerini inceleyelim. Noktalı yerleri tamamlayalım.

$$4 - 8 - 12 - \dots - 20$$

$$51 - 56 - 61 - 66 - \dots$$

$$21 - 18 - \dots - 12 - 9$$

$$8 - \dots - 14 - 17 - 20$$

$$8 - 6 - 4 - 2 - \dots$$

$$41 - 39 - 37 - \dots - 33$$

$$58 - 59 - 60 - \dots - 62$$

$$1 - 3 - \dots - 7 - 9$$

$$40 - \dots - 30 - 25 - 20$$

$$14 - \dots - 16 - 17 - 18$$

Etkinlik 9 > Örüntülerin kuralını belirleyerek boş vagonlara uygun sayılar yazalım.



Etkinlik 10 > Aşağıdaki örüntülerde sembollerin yerine gelmesi gereken sayıları tabloya yazalım.

$$26 - 22 - \text{yellow trapezoid} - 14 - 10$$

$$19 - 22 - 25 - \text{blue diamond} - 31$$

$$13 - 18 - 23 - \text{red triangle} - 33$$

$$34 - 31 - 28 - 25 - \text{red circle}$$

$$14 - 16 - 18 - 20 - \text{blue cube}$$

$$27 - 25 - \text{green triangle} - 21 - 19$$

$$41 - 37 - \text{yellow square} - 29 - 25$$

$$17 - 20 - 23 - \text{purple trapezoid} - 29$$

.....							

Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 11 > Aşağıdaki örüntülerde son bulutlara gelecek sayıların okunuşunu bulmacadan bularak boyayalım.

A.	40	36	32	28	24	20
B.	34	32	30	28	26	
C.	4	7	10	13	16	
Ç.	25	35	45	55	65	
D.	72	67	62	57	52	
E.	30	34	38	42	46	



A	F	O	N	D	O	K	U	Z	J	S	B
E	G	E	T	M	Ş	C	K	A	I	Y	F
L	O	N	B	Ç	L	R	J	G	Z	İ	V
L	Y	İ	R	M	İ	D	Ö	R	T	R	E
İ	Ç	D	C	P	H	D	H	Ü	L	M	P
Ö	Ğ	U	K	İ	R	K	Y	E	D	İ	Y
Y	E	T	M	İ	Ş	B	E	Ş	Ğ	K	İ

Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

DERS NOTU

İki basamaklı sayıları karşılaştırır veya sıralarken;
➤ Önce onlar basamağına bakınız. Onlar basamağındaki rakamı büyük olan sayı, diğerlerinden daha büyüktür.

45 ve 78 sayılarını karşılaştıralım.

4 7 ➤ 7 rakamı 4'ten büyüktür.

O hâlde 78 sayısı 45 sayısından büyüktür.

➤ Onlar basamağındaki rakamlar eşitse birler basamağına bakınız.

53 ve 51 sayılarını karşılaştıralım.

3 1 ➤ 3 rakamı 1'den büyüktür.

O hâlde 53 sayısı 51 sayısından büyüktür.

Etkinlik 1 ➤ Aşağıda verilen sayılardan bir önce ve bir sonra gelen sayıları yazalım.

38	39	40		60			21	
.....	50			10			27	
.....	82			45			53	

Etkinlik 2 ➤ Aşağıdaki sayılardan büyük olanı yuvarlak içine alalım.

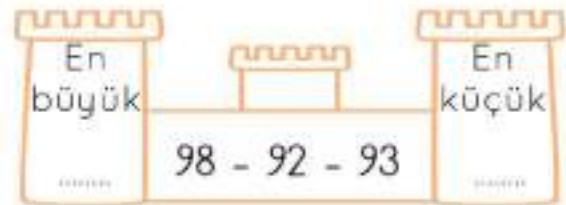
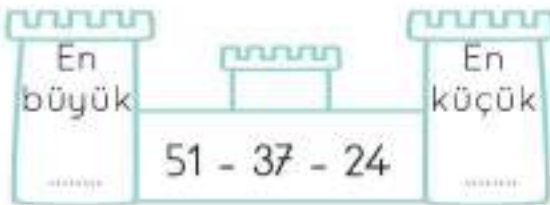
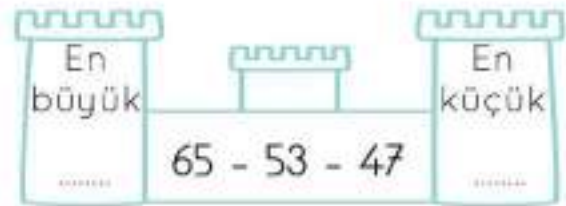
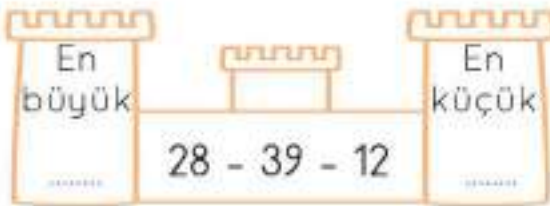
45	71	43	80	41	47	68	61
28	21	51	50	29	26	17	27
25	18	34	39	80	70	39	22

Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

Etkinlik 3 > Noktalı yerleri "önce, sonra ve arasındadır" ifadeleri ile tamamlayalım.

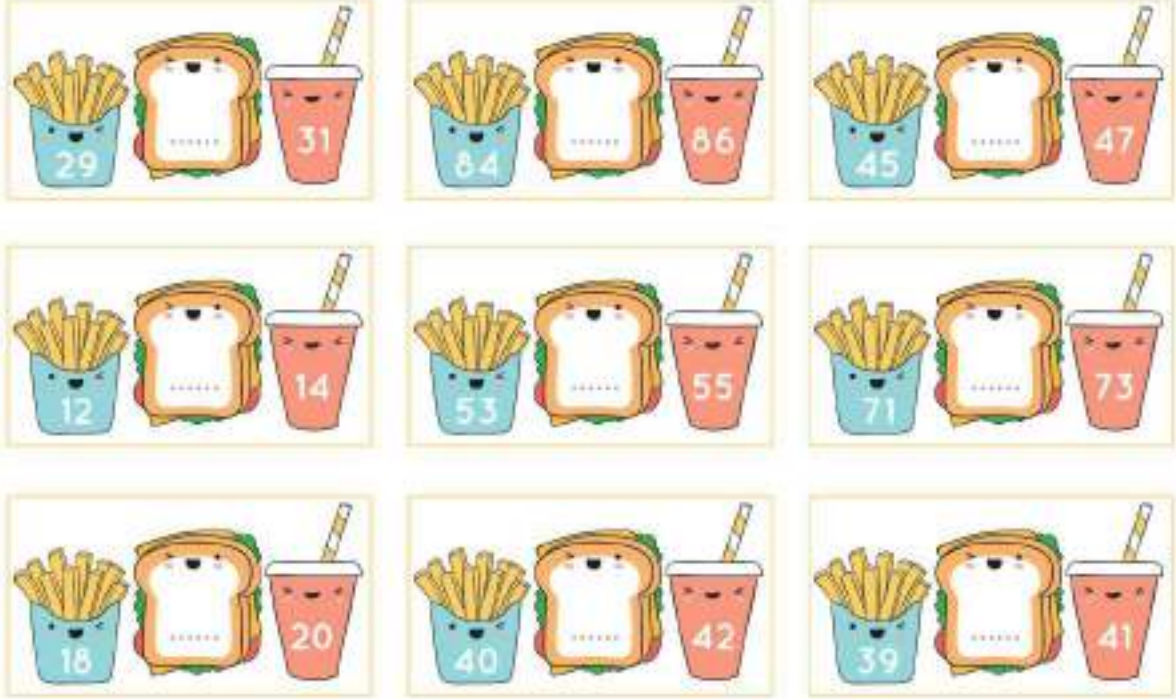
- 24'ten 23 sayısı gelir.
- 57'den 58 sayısı gelir.
- 14 sayısı 13 ve 15'in
- 36'dan 35 sayısı gelir.
- 58 sayısı 57 ve 59'un
- 67 sayısı 66 ve 68'in
- 40'tan 41 sayısı gelir.
- 73 sayısı 72 ve 74'ün
- 81'den 80 sayısı gelir.
- 85'ten 84 sayısı gelir.

Etkinlik 4 > Örneği inceleyelim. Sayılardan büyük ve küçük olanı belirleyelim.

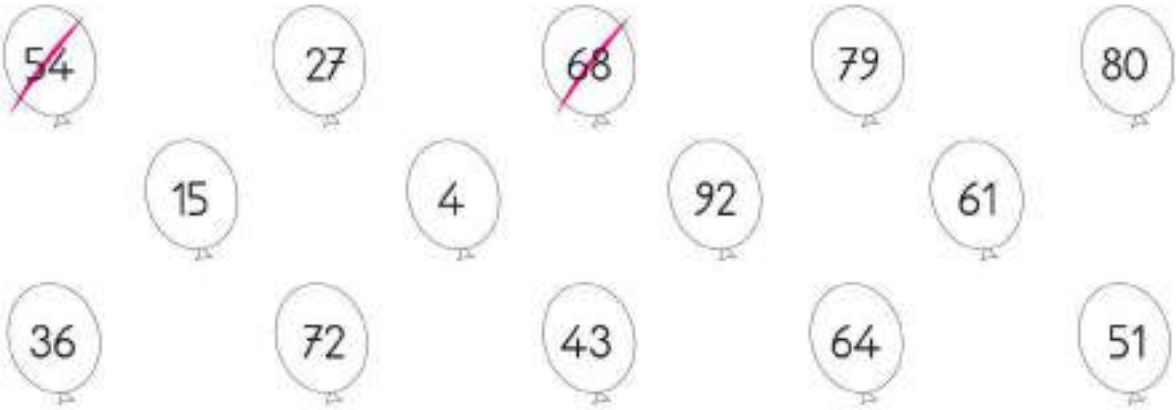


Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

Etkinlik 5 > Aşağıda verilen sayıların arasındaki sayıları yazalım.



Etkinlik 6 > Aşağıdaki sayıları uygun bulutların içine yazalım.



60'dan küçük sayılar

54

60'dan büyük sayılar

68

Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

Etkinlik 7 > Evlerin çatılarında yazılı sayıları **büyükten küçüğe** doğru sıralayalım.



Etkinlik 8 > Evlerin çatılarında yazılı sayıları **küçükten büyüğe** doğru sıralayalım.



Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

Etkinlik 9 > Aşağıdaki yönergeleri uygulayalım.

Sayıları **büyükten**
küçüğe doğru
örnekteki gibi
sıralayalım.

- 26, 38, 45, 19 **45, 38, 26, 19**
- 58, 97, 63, 25
- 72, 64, 25, 86
- 68, 72, 61, 54

Sayıları **küçükten**
büyüğe doğru
örnekteki gibi
sıralayalım.

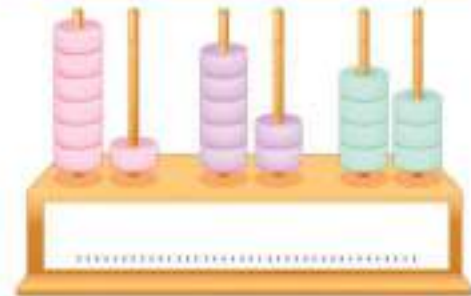
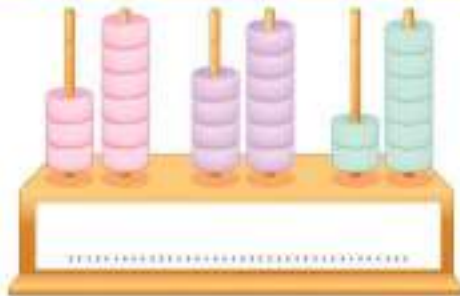
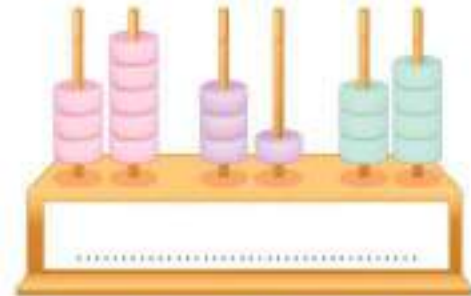
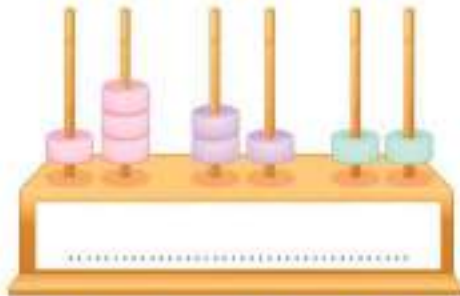
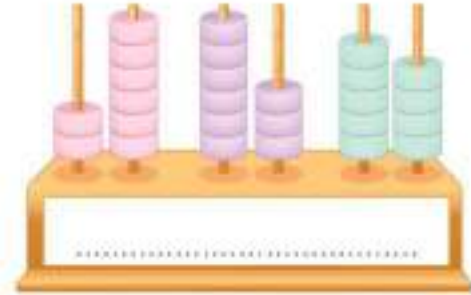
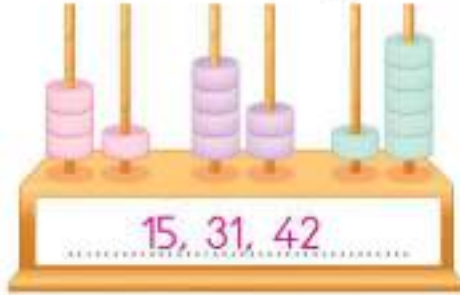
- 28, 51, 34, 27 **27, 28, 34, 51**
- 14, 78, 45, 11
- 83, 25, 18, 42
- 62, 71, 65, 56

Etkinlik 10 > Sayıları istenilen yöne doğru sıralayalım. Altlarındaki harfleri şifre kutularına taşıyarak şifreleri bulalım.

74 81 45 52 L E A M	Büyükten Küçüğe	81 E
63 39 94 51 N B T A	Küçükten Büyüğe	
27 41 38 23 E S R D	Küçükten Büyüğe	
50 71 76 53 M İ F L	Büyükten Küçüğe	

Sayıları Karşılaştıralım ve Sıralayalım

Etkinlik 11 > Abaküslerde gösterilen sayıları **küçükten büyüğe** doğru sıralayalım.



Etkinlik 12 > Aşağıdaki sıralamaları sınıflandıralım.

A. 26, 38, 45, 71

D. 75, 79, 81, 84

Ğ. 12, 29, 34, 38

B. 49, 27, 19, 12

E. 64, 72, 95, 98

H. 92, 53, 30, 13

C. 83, 81, 63, 50

F. 56, 70, 74, 76

I. 28, 25, 19, 15

Ç. 92, 53, 30, 13

G. 67, 41, 40, 29

İ. 74, 83, 90, 92

Küçükten Büyüğe

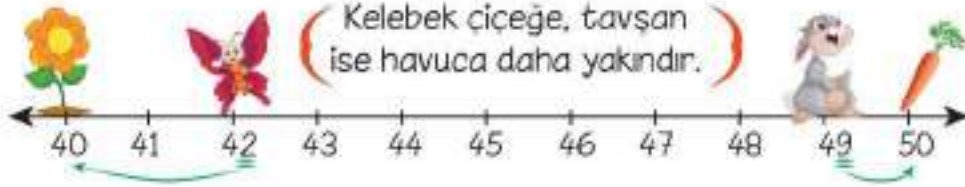
A.

Büyükten Küçüğe

Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

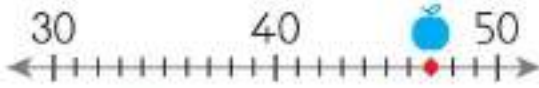
DERS NOTU

Bir sayıyı en yakın onluğa yuvarlarken birler basamağına bakarız. Birler basamağı 1, 2, 3, 4 ise sayı bir önceki onluğa, 5, 6, 7, 8, 9 ise bir sonraki onluğa yuvarlanır.



Yani 42 sayısı 40'a; 49 sayısı 50'ye daha yakındır.

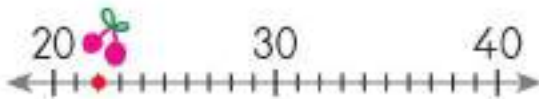
Etkinlik 1 > Sayı doğrularını inceleyelim. Sembollerle gösterilen sayıların hangi onluğa daha yakın olduğunu örnekteki gibi yazalım.



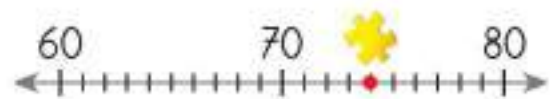
🍏 : 50'ye daha yakın



❤️ :



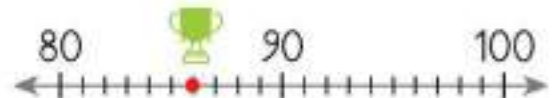
🍒 :



🧩 :



🍊 :



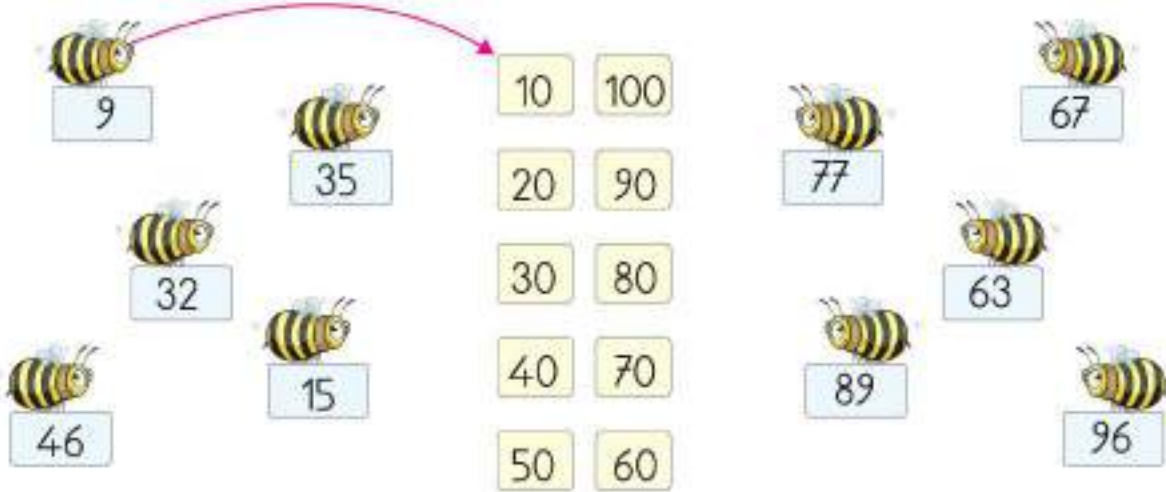
🏆 :

Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

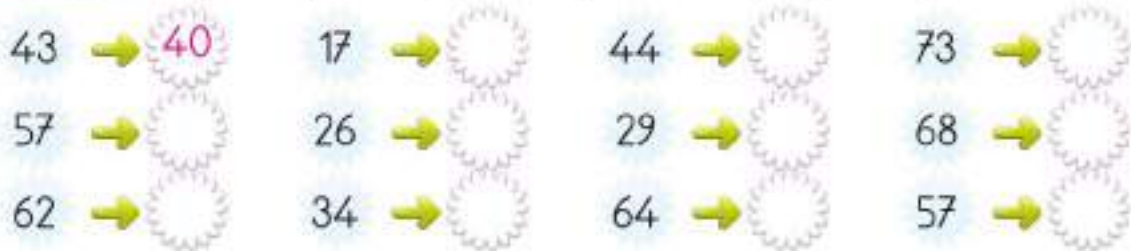
Etkinlik 2 > Dairede yazan sayı hangi onluğa daha yakınsa onun üçgenini dairenin rengine boyayalım.



Etkinlik 3 > Anıların taşıdığı sayıların hangi onluğa daha yakın olduğunu bulalım. Örnekteki gibi eşleştirelim.



Etkinlik 4 > Aşağıdaki sayıları en yakın onluğa yuvarlayalım.



Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

Etkinlik 5 > Doğru ifadelerin başına D, yanlış olanlara Y yazalım.

- ☐ 24 sayısının en yakın onluğu 20'dir.
- ☐ Birler basamağı 5'ten küçük olan sayılar, bir sonraki onluğa yuvarlanır.
- ☐ 45 sayısının en yakın onluğu 40'tır.
- ☐ Birler basamağında 2 olan bir sayı, bir önceki onluğa yuvarlanır.
- ☐ 18 sayısının en yakın onluğu 10'dur.
- ☐ En yakın onluğu 30 olan bir sayı 27 olabilir.

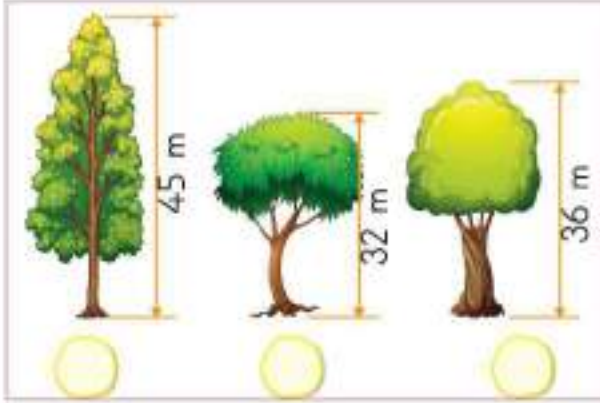
Etkinlik 6 > Verilen onluğa en yakın olan sayıyı (X) ile işaretleyelim.

20	☐ 25 ☒ 18 ☐ 14	70	☐ 71 ☐ 76 ☐ 64	50	☐ 55 ☐ 42 ☐ 53	30	☐ 21 ☐ 25 ☐ 38
40	☐ 49 ☐ 51 ☐ 39	80	☐ 81 ☐ 72 ☐ 89	60	☐ 75 ☐ 65 ☐ 55	10	☐ 15 ☐ 8 ☐ 17
90	☐ 92 ☐ 95 ☐ 98	30	☐ 36 ☐ 27 ☐ 24	20	☐ 27 ☐ 14 ☐ 18	80	☐ 84 ☐ 85 ☐ 65
40	☐ 51 ☐ 45 ☐ 42	50	☐ 49 ☐ 55 ☐ 57	90	☐ 81 ☐ 85 ☐ 95	10	☐ 3 ☐ 12 ☐ 15

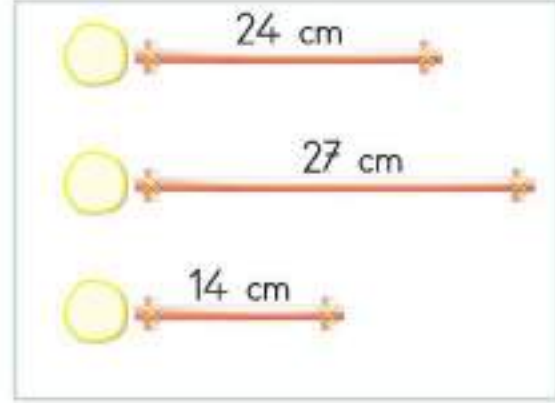
Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

Etkinlik 7 > Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyelim.

? Hangi ağacın boyu, 40 metreye daha yakındır?



? Hangi çubuğun boyu, 20 santimetreye daha yakındır?



? Hangi ürünün fiyatı, 30 liraya daha yakındır?



? Hangi kutudaki misketlerin sayısı, 40'a daha yakındır?



? Hangi çocuğun kartındaki sayı, 50'ye daha yakındır?



? Hangi tavşanın yediği havuç sayısı, 10'a daha yakındır?



Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

Etkinlik 8 > Aşağıda verilen sayıların hangi onluğa daha yakın olduğunu örnekteki gibi işaretleyelim.

43

40 50 60

☒ ☐ ☐

57

50 60 70

☐ ☐ ☐

28

10 20 30

☐ ☐ ☐

15

10 20 30

☐ ☐ ☐

64

50 60 70

☐ ☐ ☐

32

30 40 50

☐ ☐ ☐

Etkinlik 9 > Aşağıda verilen sayıları, en yakın onluğu ile eşleştirelim.

56

50

34

20

52

60

43

30

65

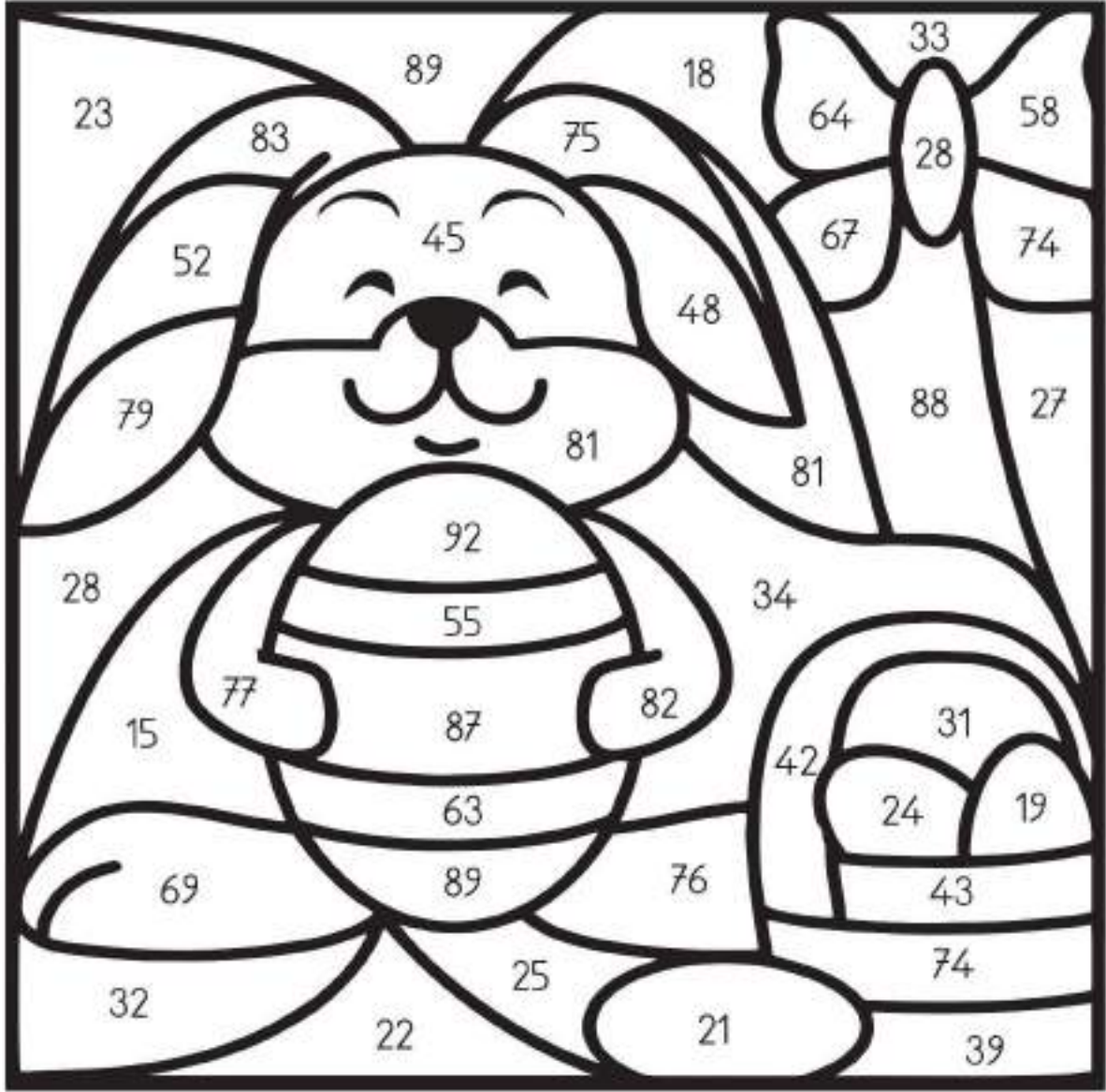
70

15

40

Sayıların Yakın Olduğu Onlukları Bulalım

Etkinlik 10 > Resmi, aşağıda verilen yönergelere uygun olarak boyayalım.

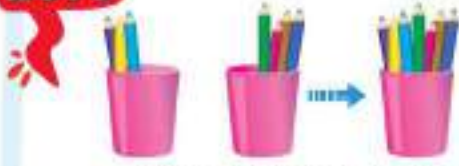


- 90'a yuvarlananları maviye
- 80'e yuvarlananları griye
- 70'e yuvarlananları siyaha
- 60'a yuvarlananları yeşil

- 50'ye yuvarlananları beyaza
- 40'a yuvarlananları kırmızıya
- 30'a yuvarlananları sarıya
- 20'ye yuvarlananları turuncuya

Eldesiz Toplama İşlemi Yapalım

DERS NOTU



(Her iki kalemlikteki kalemleri bir araya getirirsek kalemlerin sayısı artar.)

Bu şekilde kalemleri toplamış oluruz. İki basamaklı sayılarla toplama işlemi yaparken önce birlikleri toplayıp birler basamağına yazarsınız. Sonra onlukları toplayıp onlar basamağına yazarsınız.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı	
1	2	→ Toplanan
3	7	→ Toplanan
4	9	→ Toplam
2. adım	1. adım	

Etkinlik 1 > Aşağıda verilen işlemleri abaküslerden yararlanarak örnekteki gibi yapalım.

onluk birlik onluk birlik 5 4	+	onluk birlik onluk birlik 2 3	+	onluk birlik 7 7
onluk birlik onluk birlik 5 4	+	onluk birlik onluk birlik 2 3	+	onluk birlik
onluk birlik onluk birlik 5 4	+	onluk birlik onluk birlik 2 3	+	onluk birlik
onluk birlik onluk birlik 5 4	+	onluk birlik onluk birlik 2 3	+	onluk birlik

Eldesiz Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} 2 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ + 1 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ + 3 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ + 4 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$
$\dots 3 \text{ onluk} + \dots 7 \text{ birlik}$	$\dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik}$	$\dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik}$
$\begin{array}{r} 8 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \\ + 1 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \\ + 2 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ + 4 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \\ \hline \end{array}$
$\dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik}$	$\dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik}$	$\dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik}$

Etkinlik 3 > Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$\begin{array}{r} 24 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ + 62 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 81 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$
.....				
$\begin{array}{r} 24 \\ 32 \\ + 11 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ 32 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ 60 \\ + 10 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ 10 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 30 \\ 46 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$
.....				
$\begin{array}{r} 43 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 62 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 20 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$
.....				

Eldesiz Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki işlemleri yapalım. Sonucu aynı olan işlemleri eşleştirelim.

$\begin{array}{r} 43 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 53 \\ + 46 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 65 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 57 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 62 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 51 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 61 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \\ + 33 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 50 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 71 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 65 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$

Etkinlik 5 > Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$26 + 13 =$	$52 + 21 =$	$34 + 25 =$
$60 + 32 =$	$13 + 15 =$	$59 + 20 =$
$82 + 12 =$	$71 + 24 =$	$41 + 33 =$
$44 + 25 =$	$70 + 19 =$	$37 + 22 =$

Eldesiz Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 6 > Toplama işlemlerinden doğru olanların kutusuna D, yanlış olanların kutusuna Y yazalım.

$\begin{array}{r} 38 \\ + 21 \\ \hline 59 \end{array}$	$\begin{array}{r} 57 \\ + 31 \\ \hline 86 \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ + 11 \\ \hline 59 \end{array}$	$\begin{array}{r} 73 \\ + 24 \\ \hline 87 \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ + 45 \\ \hline 95 \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ + 30 \\ \hline 94 \end{array}$
$\begin{array}{r} 80 \\ + 18 \\ \hline 98 \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ + 12 \\ \hline 49 \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 24 \\ \hline 67 \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ + 30 \\ \hline 86 \end{array}$	$\begin{array}{r} 44 \\ + 42 \\ \hline 76 \end{array}$	$\begin{array}{r} 63 \\ + 15 \\ \hline 78 \end{array}$

Etkinlik 7 > Aşağıda sembollerle eşleşen sayılara göre toplama işlemlerini yapalım.

$\triangle \rightarrow 3$ $\square \rightarrow 4$ $\bigcirc \rightarrow 5$

$\begin{array}{r} \triangle 3 \quad \square 4 \\ + \quad \bigcirc 5 \quad \triangle 3 \\ \hline 8 \quad 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} \square \triangle \\ + \quad \bigcirc \bigcirc \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \bigcirc \square \\ + \quad \triangle \square \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \triangle \triangle \\ + \quad \square \square \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} \bigcirc \triangle \\ + \quad \square \bigcirc \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \square \bigcirc \\ + \quad \triangle \triangle \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \triangle \bigcirc \\ + \quad \square \triangle \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \bigcirc \bigcirc \\ + \quad \triangle \square \\ \hline \end{array}$

Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

DERS NOTU

Birlikleri topladığımızda bazen onluk elde ederiz. Elde ettiğimiz bu onluğu onlar basamağına ekleyerek toplama işlemini yaparız. Bu şekilde yaptığımız işleme "**eldeli toplama işlemi**" diyoruz.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı	
3	5	Toplanan
+ 2	8	Toplanan
6	13	Toplam

Eide +1

Etkinlik 1 > Örneği inceleyelim. Toplama işlemlerindeki eldeyi kutuların içine yazıp işlemleri yapalım.

Onluk	Birlik	
2	6	
+ 4	7	
7	3	

elde **1**

Onluk	Birlik	
1	8	
+ 3	6	

elde **□**

Onluk	Birlik	
2	9	
+ 2	5	

elde **□**

Onluk	Birlik	
5	2	
+ 3	9	

elde **□**

Onluk	Birlik	
3	7	
+ 2	6	

elde **□**

Onluk	Birlik	
4	9	
+ 1	5	

elde **□**

Onluk	Birlik	
4	3	
+ 3	7	

elde **□**

Onluk	Birlik	
5	6	
+ 2	6	

elde **□**

Onluk	Birlik	
4	8	
+ 2	5	

elde **□**

Onluk	Birlik	
3	6	
+ 1	5	

elde **□**

Onluk	Birlik	
5	4	
+ 2	7	

elde **□**

Onluk	Birlik	
4	8	
+ 3	9	

elde **□**

Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım. Sonuçları ile eşleştirelim.

$\begin{array}{r} 24 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 80 \\ 75 \end{array}$	$\begin{array}{r} 33 \\ + 59 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 68 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 74 \\ 91 \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 48 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 92 \\ 60 \end{array}$	$\begin{array}{r} 62 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 79 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 73 \\ 81 \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 35 \\ + 19 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ 62 \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 41 \\ 93 \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$

Etkinlik 3 > Aşağıdaki toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} 36 \\ + 28 \\ \hline 64 \end{array}$ $\begin{array}{r} 64 \\ + 14 \\ \hline 78 \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 23 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 41 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 18 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 51 \\ + 10 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 29 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 27 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 37 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 46 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 24 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 15 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 40 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ + 22 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} \\ + 25 \\ \hline \end{array}$

Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki işlemlerden doğru olanların kutusuna D, yanlış olanların kutusuna Y yazalım.

$$\begin{array}{r} 18 \\ 25 \\ + 32 \\ \hline 75 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ 12 \\ + 9 \\ \hline 65 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ 29 \\ + 7 \\ \hline 62 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ 15 \\ + 23 \\ \hline 80 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ 17 \\ + 18 \\ \hline 51 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 \\ 26 \\ + 17 \\ \hline 94 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ 64 \\ + 2 \\ \hline 97 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ 25 \\ + 5 \\ \hline 55 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ 23 \\ + 8 \\ \hline 47 \\ \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \\ 24 \\ + 13 \\ \hline 63 \\ \square \end{array}$$

Etkinlik 5 > Aşağıdaki toplama işlemi tablosunu inceleyelim. Soruları cevaplayalım.

+	27	32	18
14	A	B	C
56	D	E	F

• A sayısının onlar basamağındaki rakam kaçtır?

• B sayısının birler basamağındaki rakam kaçtır?

• B + C işleminin sonucu kaçtır?

• D + 12 işleminin sonucu kaçtır?

• F + 18 işleminin sonucu kaçtır?

• C + 29 işleminin sonucu kaçtır?

Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 6 > Tablolarda yazılı sayıları belirtilen yönlerde toplayalım. Renkli kutuya gelen sayılara ait harfleri şifre kutusuna yazıp şifreyi bulalım.

9	4	13
10	3	13
19	7	26

E

7	5	
8	6	

E

10	22	
31	14	

Ö

13	13	
10	2	

Ğ

23	4	
60	2	

M

72	11	
12	3	

R

21	34	
12	12	

T

41	20	
12	10	

N

ŞİFRE

77	38	98	26	79	89	26	83
			E				

Etkinlik 7 > Aşağıda verilen toplama işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 19 \\ + 25 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ + 26 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ + 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 47 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 39 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ + 28 \\ \hline \end{array}$$

Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 8 > Çiçeğin yapraklarındaki işlemleri sonuçlarına göre uygun kutulara yazalım. Yönergelere göre resmi boyayalım.

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 43 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 78 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 56 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 49 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 49 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 78 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 56 \end{array}$$

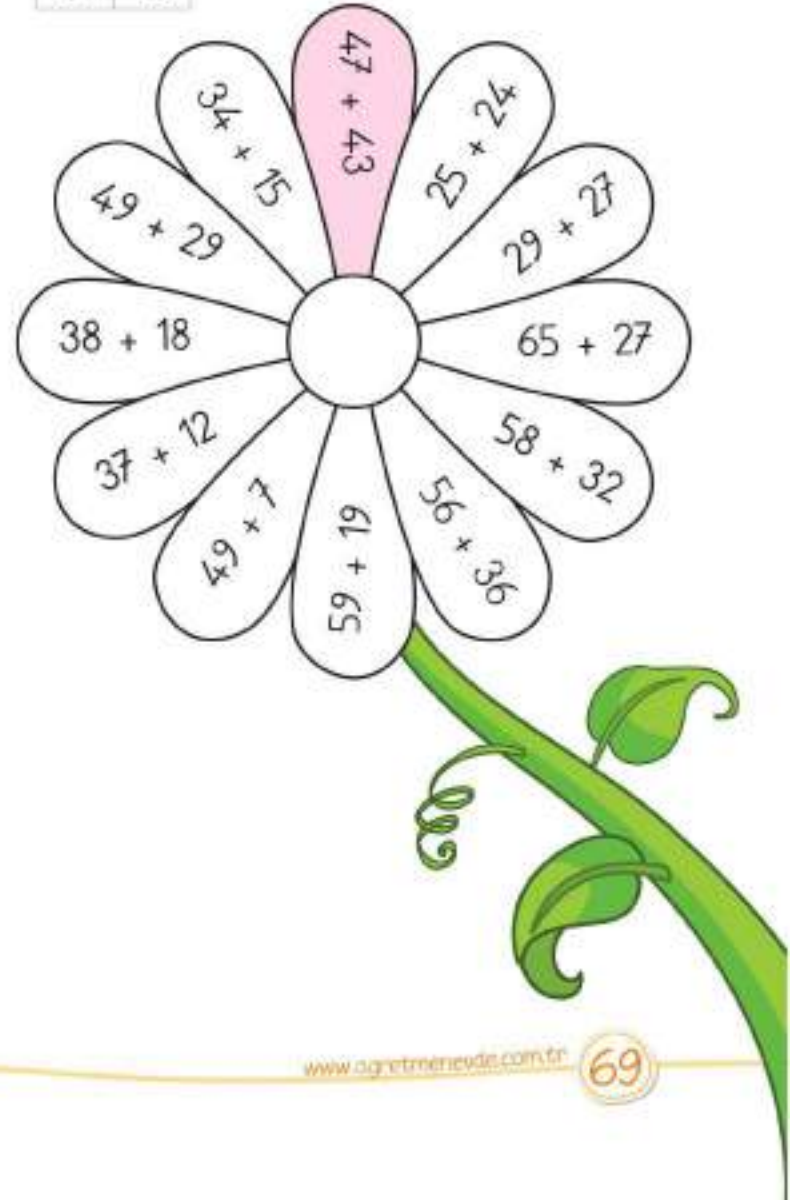
$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 49 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline 56 \end{array}$$

90 = pembeye
56 = turuncuya
78 = maviye
92 = yeşile
49 = sarıya



Eldeli Toplama İşlemi Yapalım

Etkinlik 9 > Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım. İşlem sonuçlarını örnekteki gibi eşleştirelim.

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 25 \\ \hline 72 \end{array}$$
 A

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$
 B

$$\begin{array}{r} 62 \\ + 28 \\ \hline \end{array}$$
 C

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$$
 D

$$\begin{array}{r} 79 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$
 E

$$\begin{array}{r} 46 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$
 F

$$\begin{array}{r} 43 \\ + 38 \\ \hline \end{array}$$
 G

$$\begin{array}{r} 68 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$$
 H

$$\begin{array}{r} 66 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$
 İ

$$\begin{array}{r} 58 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$$
 J

$$\begin{array}{r} 74 \\ + 19 \\ \hline \end{array}$$
 K

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 38 \\ \hline \end{array}$$
 L

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$$
 M

$$\begin{array}{r} 65 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$
 N

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 39 \\ \hline \end{array}$$
 O



$$\begin{array}{r} 42 \\ + 38 \\ \hline \end{array}$$
 Ö



70 72 73 74 77 80 81 82 83 84 90 91 92 93 94 98

A

Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

DERS NOTU



Tabaktaki elmalardan 2 tanesini aldığımızda elmaların sayısı azalır.

Azalma ve eksilme durumlarında çıkarma işlemi yaparız. Çıkarma işlemi, geriye doğru sayma işleminin kısa yoldan yapılmasıdır.

İki basamaklı sayılarda çıkarma işlemine, birler basamağından başlarız. Birliklerden birlikler, onluklardan onlukları çıkarırız.

Onlar Basamağı	Birler Basamağı	
5	8	→ Eksilen
- 2	3	→ Çıkan
3	5	→ Fark
2.adım	1.adım	

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$$

Yandaki işlemde;

Eksilenin birler basamağı, çıkanın birler basamağından küçüktür. Yani 3, 7'den küçüktür ve 3'ten 7 çıkamaz. Böyle durumlarda onluk bozarak çıkarma yaparız.

63 sayısının onlar basamağından 1 onluk alır, bozarak 10 birlik elde ederiz. Bunu birler basamağına ekleyip çıkarma işlemini yaparız.

$$\begin{array}{r} 5 \text{ onluk} \quad 10+3=13 \\ 6 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ - 1 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline 4 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \end{array}$$

Etkinlik 1 > Aşağıda modellenen çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 16 \\ - 3 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{10 onluk} \\ - \text{3 birlik} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{10 onluk} \\ - \text{3 birlik} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{10 onluk} \\ - \text{3 birlik} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{10 onluk} \\ - \text{3 birlik} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{10 onluk} \\ - \text{3 birlik} \\ \hline \end{array}$$

Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki işlem sonuçlarına ait harfleri sonuçların bulunduğu mantarlara yazalım. Şifreyi bulalım.

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 75 \\ - 21 \\ \hline 54 \end{array}$$

G

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

I

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 3 \\ \hline \end{array}$$

Ş

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 77 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

A

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

Ğ

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 25 \\ \hline \end{array}$$

K

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

Ö

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

U

onluk birlik

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 37 \\ \hline \end{array}$$

K

ŞİFRE:



Etkinlik 3 > Çıkarma işlemlerini yapalım. Sonuçları ile eşleştirelim.

$$46 - 25 = \dots\dots\dots$$

65

$$29 - 18 = \dots\dots\dots$$

10

$$79 - 14 = \dots\dots\dots$$

32

$$53 - 32 = \dots\dots\dots$$

31

$$57 - 32 = \dots\dots\dots$$

21

$$68 - 58 = \dots\dots\dots$$

11

$$64 - 51 = \dots\dots\dots$$

13

$$71 - 40 = \dots\dots\dots$$

20

$$85 - 53 = \dots\dots\dots$$

25

$$55 - 35 = \dots\dots\dots$$

21

Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} \boxed{6} \text{ 1 onluk} \rightarrow \boxed{15} \\ 7 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ - 2 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik} \\ \hline 4 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \end{array}$	$\begin{array}{r} \boxed{} \rightarrow \boxed{} \\ 5 \text{ onluk} + 0 \text{ birlik} \\ - 3 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \end{array}$	$\begin{array}{r} \boxed{} \rightarrow \boxed{} \\ 3 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ - 1 \text{ onluk} + 9 \text{ birlik} \\ \hline \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \end{array}$
$\begin{array}{r} \boxed{} \rightarrow \boxed{} \\ 4 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ - 1 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ \hline \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \end{array}$	$\begin{array}{r} \boxed{} \rightarrow \boxed{} \\ 6 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ - 2 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ \hline \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \end{array}$	$\begin{array}{r} \boxed{} \rightarrow \boxed{} \\ 9 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ - 5 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \end{array}$

Etkinlik 5 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} \textcircled{3} \textcircled{12} \\ 42 \\ - 16 \\ \hline 26 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 35 \\ - 18 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 51 \\ - 27 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 40 \\ - 23 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 32 \\ - 15 \\ \hline \dots \end{array}$
$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 54 \\ - 35 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 30 \\ - 14 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 43 \\ - 28 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 20 \\ - 12 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 56 \\ - 38 \\ \hline \dots \end{array}$
$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 53 \\ - 27 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 48 \\ - 19 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 62 \\ - 46 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 73 \\ - 15 \\ \hline \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{} \textcircled{} \\ 50 \\ - 36 \\ \hline \dots \end{array}$

Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

Etkinlik 6 > Çıkarma işlemlerini, ok yönünde ilerleyerek yapalım. Şifreyi bulalım.

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 14 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 16 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 29 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 18 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 6 \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{Ç}$$

$$\begin{array}{r} 91 \\ - 8 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 23 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 9 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 27 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 16 \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{A}$$

$$\begin{array}{r} 86 \\ - 16 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 19 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 15 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 18 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} \square \\ - 9 \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{M}$$

Şifre: 9 8 7

Etkinlik 7 > Aşağıdaki çıkarma işlemi tablosunu inceleyelim. Doğru ifadelerin başına D, yanlış olanlara Y yazalım.

- ☐ A sayısı 47'dir.
- ☐ B sayısı A sayısından büyüktür.
- ☐ D - E işleminin sonucu 12'dir.
- ☐ B sayısı 3 onluk, 5 birlikten oluşur.
- ☐ E sayısı 26'dır.
- ☐ A sayısı F sayısından küçüktür.
- ☐ F sayısını bulmak için $53 - 36$ işlemini yaparız.



-	74	62	53
27	A	B	C
36	D	E	F

Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

Etkinlik 8 > Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını bulmacaya yazalım.

$$\begin{array}{r} 1 \quad 56 \\ - 32 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \quad 73 \\ - 15 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 62 \\ - 28 \\ \hline \dots \end{array}$$

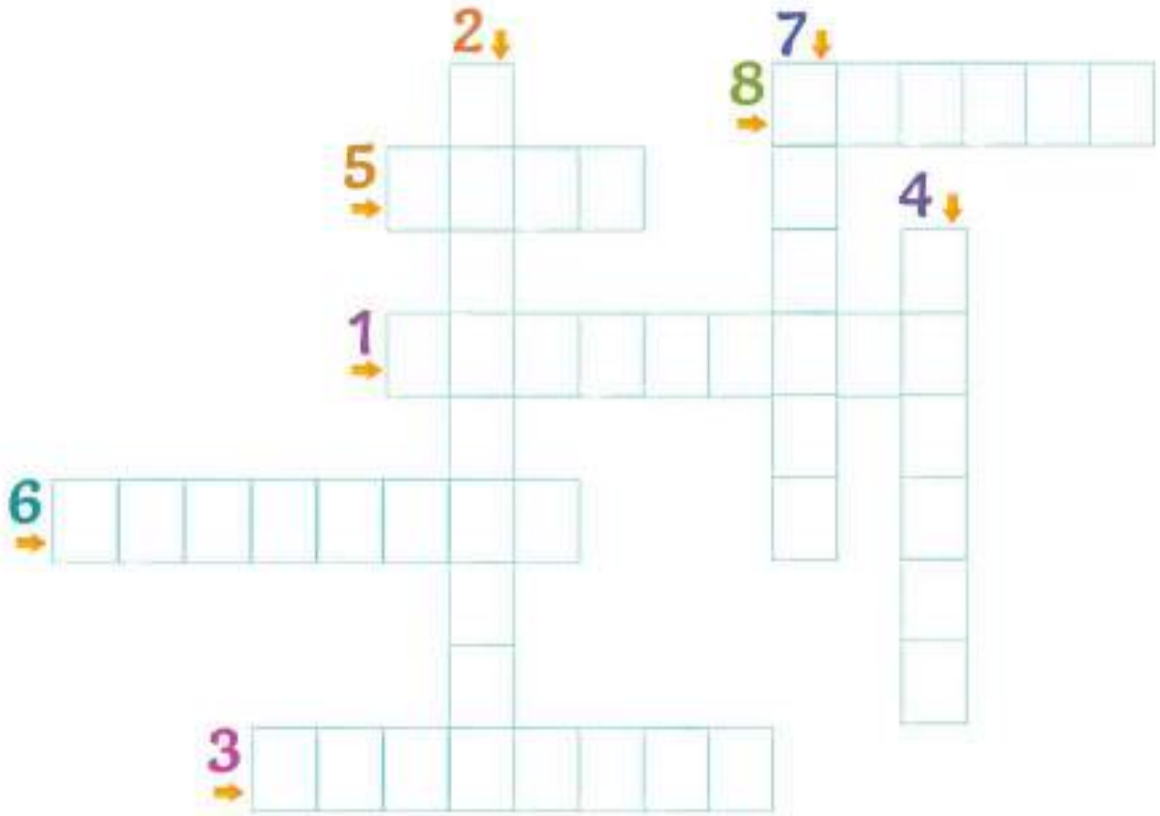
$$\begin{array}{r} 4 \quad 45 \\ - 12 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \quad 70 \\ - 64 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \quad 82 \\ - 57 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \quad 59 \\ - 45 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \quad 85 \\ - 69 \\ \hline \dots \end{array}$$



Onluk Bozmadan ve Onluk Bozarak Çıkarma Yapalım

Etkinlik 9 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım. Sonuçları uçurtmanın kuyruğundan bularak boyayalım.

The kite contains the following subtraction problems:

$\begin{array}{r} 57 \\ - 28 \\ \hline \end{array}$					
$\begin{array}{r} 68 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 92 \\ - 54 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 74 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$	
$\begin{array}{r} 81 \\ - 64 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 61 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 84 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 71 \\ - 25 \\ \hline \end{array}$	
$\begin{array}{r} 60 \\ - 23 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 56 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 85 \\ - 38 \\ \hline \end{array}$	
$\begin{array}{r} 50 \\ - 14 \\ \hline \end{array}$			$\begin{array}{r} 45 \\ - 14 \\ \hline \end{array}$		

The kite tail has the following numbers:

- 38, 31, 35, 17, 32, 46, 29, 47, 33, 72, 36, 53

DERS NOTU

10 ve 10'un katı olan sayıları zihinden çıkarırken;

* Önce onlukları çıkarınız.

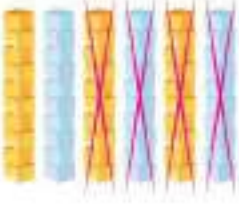
* Sonra bulduğumuz sayının sağına sıfır (0) yazarız.

$$70 - 40 =$$

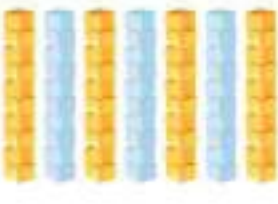
1. adım $7 - 4 = 3$ 2. adım 30

Cevap: 30

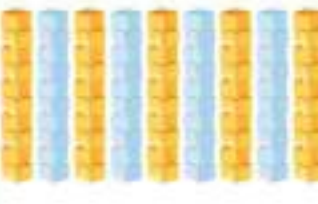
Etkinlik 1 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini onluk taban bloklarından yararlanarak zihinden yapalım.

$$60 - 40$$


Fark: 20

$$70 - 20$$


Fark:

$$90 - 50$$


Fark:

Etkinlik 2 > Tablolardaki çıkarma işlemlerini örnekteki gibi alt alta ve yan yana yapalım.



$$\begin{array}{r} 50 - 20 = 30 \\ - 20 - 10 = 10 \\ \hline 30 - 10 = 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 - 40 = \\ - 30 - 10 = \\ \hline - = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 - 40 = \\ - 70 - 30 = \\ \hline - = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 - 40 = \\ - 40 - 20 = \\ \hline - = \end{array}$$



$$\begin{array}{r} 80 - 30 = \\ - 60 - 20 = \\ \hline - = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 - 70 = \\ - 50 - 40 = \\ \hline - = \end{array}$$

Zihinden Çıkaralım

Etkinlik 3 > Aşağıdaki yönergeleri uygulayalım.

Verilen işlemleri sonuçları ile eşleştirelim.

$80 - 40 = 40$	20
$50 - 30 = \dots$	60
$20 - 10 = \dots$	70
$100 - 40 = \dots$	10
$90 - 20 = \dots$	40
$80 - 30 = \dots$	50

İşlem sonuçlarına göre, çıkarma işlemleri yazalım.

$\dots - \dots = \dots$	30
$40 - 20 = 20$	10
$\dots - \dots = \dots$	20
$\dots - \dots = \dots$	50
$\dots - \dots = \dots$	80
$\dots - \dots = \dots$	60

Etkinlik 4 > Soruları zihinden cevaplayalım.

7 deste silgi,
3 deste silgiden
kaç tane fazladır?

80 sayısının 30
eksiği kaçtır?

50 tane fındığın 40
tanisini yersek kaç
fındık kalır?

6 onluktan 2 onluk
çıkarsa kaç kalır?

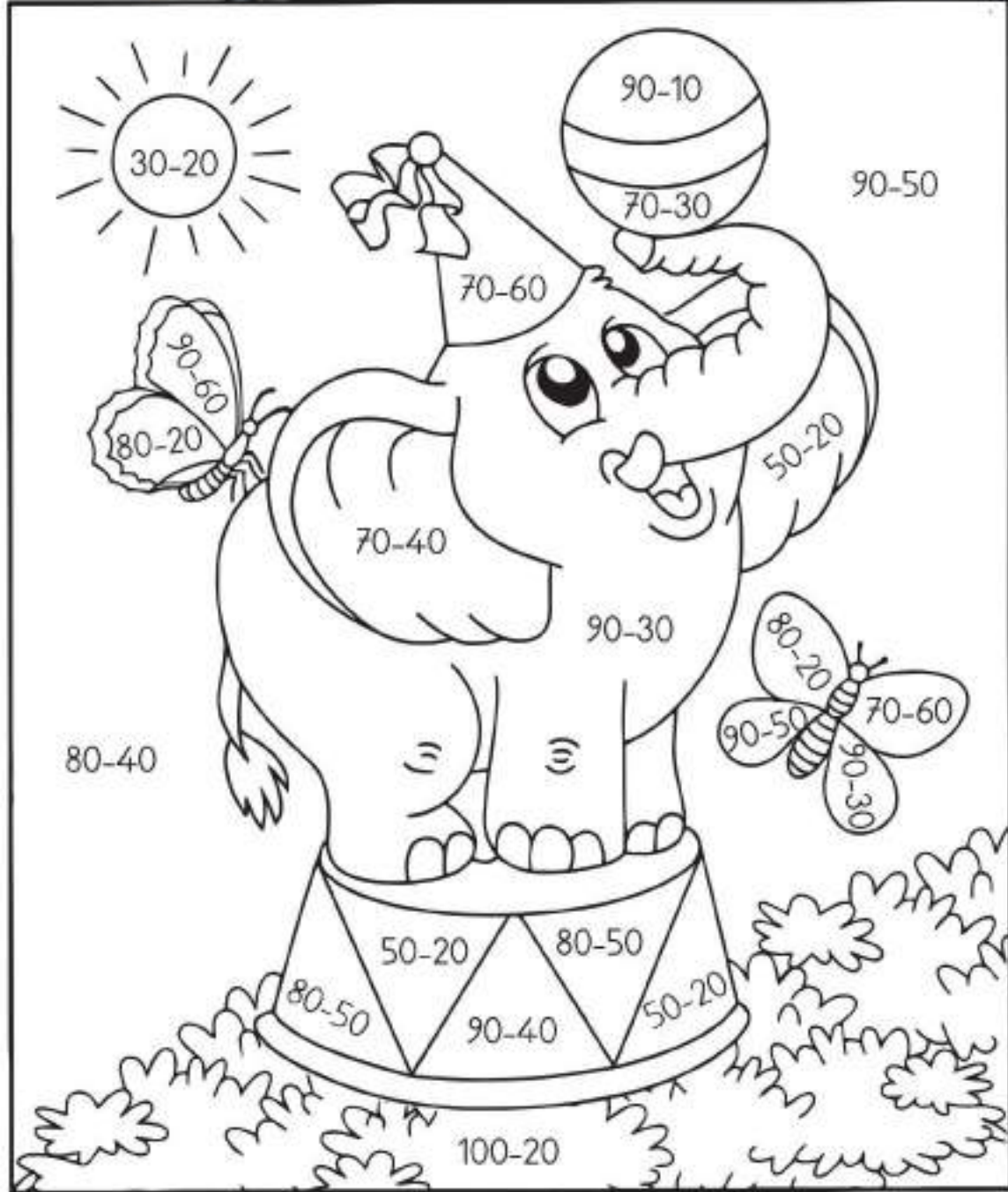
Kemal 30 yıl sonra 60
yaşında olacağına göre
şimdi kaç yaşındadır?

8 deste etiketin 20
eksiği kaç etikettir?

70 sorunun 50'sini
çözersek geriye kaç
soru kalır?

90 sayısı ile 60 sayısı-
nın farkı kaçtır?

Etkinlik 5 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım. Resmi sonuçlara uygun renklerle boyayalım.



Zihinden Çıkaralım

Etkinlik 6 > Aşağıdaki yönergelere göre işlemleri yapıp noktalı yerleri dolduralım.

$$\begin{array}{c} \text{80} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{20} \begin{array}{c} \text{60} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{40} \begin{array}{c} \text{20} \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{90} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{50} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{10} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{70} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{30} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{30} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{40} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{10} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{20} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{60} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{10} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{50} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{50} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{20} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{10} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{90} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{30} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{50} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{80} \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{30} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array} \xrightarrow{10} \begin{array}{c} \text{ } \\ \text{ç karal m} \end{array}$$

Etkinlik 7 > Aşağıdaki işlemleri yapalım. Dairelere gelecek sayıları büyükten küçüğe doğru sıralayalım.

$$\begin{array}{cc} \text{80} - \text{20} & \text{30} - \text{10} \\ \downarrow & \downarrow \\ \text{ } & \text{ } \\ \downarrow & \downarrow \\ \text{ } & \text{ } \end{array}$$

Sıralayalım.



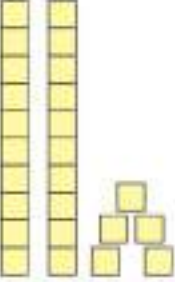
$$\begin{array}{ccc} & \text{ } & \\ \uparrow & \text{ } & \uparrow \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \uparrow & \text{ } & \uparrow \\ \text{90} - \text{10} & & \text{40} - \text{30} \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} & \text{ } & \\ \uparrow & \text{ } & \uparrow \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \uparrow & \text{ } & \uparrow \\ \text{70} - \text{30} & & \text{50} - \text{40} \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \text{60} - \text{20} & & \text{80} - \text{60} \\ \downarrow & & \downarrow \\ \text{ } & & \text{ } \\ \downarrow & & \downarrow \\ \text{ } & & \text{ } \end{array}$$

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 1



1.  Yanda taban bloklarıyla gösterilen sayı için verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

1. Yirmi beş diye okunur.
 2. 2 onluk 5 birlikten oluşur.
 3. 26 şeklinde yazılır.
- A) 1 ve 2 B) 2 ve 3
C) 1 ve 3

2. 
2 desteden 4 fazla kalem 2 düzine kalem

- Kutuların içinde bulunan kalem sayıları verilmiştir. Buna göre hangisi doğrudur?
- A) 1. kutuda daha çok kalem vardır.
 - B) 2. kutuda daha çok kalem vardır.
 - C) Kutulardaki kalem sayıları eşittir.

3. Aşağıda okunuşu verilen sayılardan hangisinin en yakın onluğu 60'tır?
- A) Elli altı B) Altmış beş
C) Altmış yedi

4. 
onluk birlik

- Abaküste gösterilen sayıdan başlayarak ileriye beşer saydığımızda üçüncü söylediğimiz sayı kaç olur?
- A) 60 B) 65 C) 70

5. 70 ile 20 sayılarının farkı kaç onluktur?
- A) 2 onluk B) 5 onluk
C) 50 onluk

6. Yandaki işlemin sonucu kaçtır?

$$\begin{array}{r} 25 \\ 37 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

- A) 60 B) 70 C) 80

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 1



7.

64 - 23	41
73 - 41	23
86 - 63	32

İşlemleri, sonuçlarıyla eşleştirdiğimizde oklar nasıl görünür?

- A) B) C)

8. Sayılar küçükten büyüğe doğru sıralanacaktır.

Bu sıralamaya hangi seçenekte uyulmamıştır?

- A) 21 , 30 , 32 , 45
B) 65 , 53 , 78 , 94
C) 48 , 81 , 87 , 97

9.
$$\begin{array}{r} 37 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 18 \\ \hline ? \end{array}$$

Yukarıdaki işlemleri sırasıyla yaptığımızda ? yerine hangi sayı yazılır?

- A) 61 B) 69 C) 79

10.

2.sınıflar	Öğrenci Sayısı
2 - A	14
2 - B	20
2 - C	15

Yukarıdaki tabloda 2. sınıflarda okuyan öğrenci sayıları verilmiştir.

Buna göre 2. sınıfta toplam kaç öğrenci vardır?

- A) 48 B) 49 C) 50

11. 54 sayısının basamak değerlerinin toplamı ile onlar basamağındaki rakamı toplarsak hangi sayıya ulaşırız?

- A) **59** B) **63** C) **70**

12.

72
- 38
34

47
- 19
28

50
- 21
29

Yukarıda verilen işlemlerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 1



13. 22 21 ... 19 18 ... 16

Yukarıdaki sayı örüntüsünde noktalı yerlere sırasıyla yazılacak sayılar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) 20, 19 B) 22, 17
C) 20, 17

14. En yakın onluğa yuvarlandığında 40 olan bir sayı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 45 B) 42 C) 34

15. Sayıları en yakın onluklarına yuvarlayarak kutulara yazınca kutular nasıl görünür?

56		
23		
68		

- A) B) C)
- | | | | | | |
|--|----|--|----|--|----|
| | 60 | | 60 | | 50 |
| | 20 | | 20 | | 20 |
| | 70 | | 60 | | 70 |

16. 50'den başladım. İleriye doğru birer sayarken 5. sayıda durdum.

- 34'ten başladım. Geriye doğru ikişer sayarken 6. sayıda durdum.

Akın ve Arif'in bulduğu sayılar hangi seçenekte sırayla verilmiştir?

- A) 54 - 28 B) 55 - 26
C) 54 - 24

17. Onat 36'dan başladı. Geriye doğru dörder saydı.

Onat, 3. sırada hangi sayıyı söylemiştir?

- A) 24 B) 28 C) 32

18. 17 26 32

Hangi meyvenin birler basamağındaki rakamın basamak değeri diğerlerinden **büyüktür**?

- A) B) C)

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 1



19.



Yukarıda sembollerle ifade edilen yerlere hangi sayılar yazılmalıdır?

- | | ★ | ▲ | ■ |
|----|---|---|----|
| A) | 6 | 4 | 10 |
| B) | 4 | 6 | 10 |
| C) | 4 | 6 | 64 |

20.



Yukarıdaki çoklukta fındıkların sayısını, hangi öğrenci doğru tahmin etmiştir?

- A)

B)

C)

Bir düzineden 7 fazladır.

İki desteden 3 eksiktir.

Bir desteden 3 fazladır.

21. Aşağıdaki çiçeklere ait ifadeler hangi seçenekte **yanlış** verilmiştir?

- A)
- B)
- C)

22. Onlar basamağında 4 olan iki basamaklı en büyük sayı kaçtır?

- A) 42 B) 49 C) 94

23. Yandaki çıkarma işleminde eksilen 12 azaltılıp, çıkan 8 artırılıyor.

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

Buna göre yeni fark kaç olur?

- A) 20 B) 28 C) 40



2. Ünite Kazanımları

Doğal Sayılarla Toplama İşlemi

- M.2.1.2.2. İki sayının toplamında verilmeyen toplananı bulur.
- M.2.1.2.3. İki doğal sayının toplamını tahmin eder ve tahminini işlem sonucuyla karşılaştırır.
- M.2.1.2.4. Zihinden toplama işlemi yapar.
- M.2.1.2.5. Doğal sayılarla toplama işlemini gerektiren problemleri çözer.

Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi

- M.2.1.3.3. Doğal sayılarla yapılan çıkarma işleminin sonucunu tahmin eder ve tahminini işlem sonucuyla karşılaştırır.
- M.2.1.3.4. Toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi fark eder.
- M.2.1.3.5. Eşit işaretinin matematiksel ifadeler arasındaki "eşitlik" anlamını fark eder.
- M.2.1.3.6. Doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemini gerektiren problemleri çözer.

Sıvı Ölçme

- M.2.3.5.1. Standart olmayan sıvı ölçme birimlerini kullanarak sıvıların miktarını ölçer ve karşılaştırır.
- M.2.3.5.2. Standart olmayan sıvı ölçme birimleriyle ilgili problemleri çözer.

Verilmeyen Toplananı Bulalım

DERS NOTU

Bir toplama işleminde verilmeyen toplananı bulurken;

- Toplamdan verilen toplananı çıkarınız.

$$\begin{array}{r} 34 \\ + \boxed{} \\ \hline 79 \end{array}$$

34 → Verilen toplanan
+ $\boxed{}$ → Verilmeyen toplanan
79 → Toplam

$$\begin{array}{r} 79 - 34 = 45 \\ \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ \text{Toplam} \quad \text{Verilen} \quad \text{Verilmeyen} \\ \text{toplanan} \quad \text{toplanan} \end{array}$$

Etkinlik 1 > Toplama işlemlerinde verilmeyen toplananı şekillerden yararlanarak örnekteki gibi yapalım.

$$\begin{array}{c} \boxed{\text{8 top}} + \boxed{\text{?}} = \boxed{\text{14 top}} \\ 14 - 8 = 6 \text{ top} \end{array}$$

$$\boxed{\text{5 top}} + \boxed{} = \boxed{\text{12 top}}$$

$$\boxed{} + \boxed{\text{2 top}} = \boxed{\text{11 top}}$$

$$\boxed{} + \boxed{\text{9 top}} = \boxed{\text{15 top}}$$

Etkinlik 2 > Toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları örnekteki gibi işlem yaparak bulalım.

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 16 \\ \hline 52 \end{array} \quad \begin{array}{r} 52 \\ - 36 \\ \hline 16 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ + \\ \hline 68 \end{array} \quad \begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + 18 \\ \hline 73 \end{array} \quad \begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$$

Verilmeyen Toplananı Bulalım

Etkinlik 3 > Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananı bulup, bulutların içine yazalım.

$\begin{array}{r} 14 + \text{bulut} \\ \hline 29 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{bulut} + 20 \\ \hline 36 \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 + \text{bulut} \\ \hline 45 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{bulut} + 21 \\ \hline 51 \end{array}$
$\begin{array}{r} \text{bulut} + 37 \\ \hline 64 \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 + \text{bulut} \\ \hline 75 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{bulut} + 32 \\ \hline 57 \end{array}$	

Etkinlik 4 > Aşağıdaki toplama işlemlerinde hayvanların yerine gelmesi gereken sayıları bulup kutularına yazalım.

$\begin{array}{r} \text{Kuş} \\ + 24 \\ \hline 56 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Elefant} \\ + 25 \\ \hline 68 \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ \text{Kuş} \\ + \\ \hline 96 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Zeytin} \\ + 43 \\ \hline 88 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{At} \\ + 21 \\ \hline 76 \end{array}$
$\begin{array}{r} \text{Arslan} \\ + 41 \\ \hline 85 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Kedi} \\ + 10 \\ \hline 63 \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ \text{Koyun} \\ + \\ \hline 58 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Koyun} \\ + 31 \\ \hline 63 \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ \text{Kurt} \\ + \\ \hline 48 \end{array}$

 32				
				

Verilmeyen Toplananı Bulalım

Etkinlik 5 > Toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım.
 $\bigcirc + \triangle$ işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$$\begin{array}{r} 4 \ 5 \\ + \textcircled{3} \ \textcircled{1} \\ \hline 7 \ 6 \end{array}$$

$$\textcircled{3} + \textcircled{1} = 4$$

$$\begin{array}{r} \bigcirc \ \triangle \\ + \ 2 \ 3 \\ \hline 8 \ 5 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 4 \ 2 \\ + \bigcirc \ \triangle \\ \hline 8 \ 4 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 4 \ 3 \\ + \bigcirc \ \triangle \\ \hline 9 \ 7 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} \bigcirc \ \triangle \\ + \ 1 \ 4 \\ \hline 5 \ 4 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 1 \\ + \bigcirc \ \triangle \\ \hline 6 \ 8 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 2 \ 8 \\ + \bigcirc \ \triangle \\ \hline 5 \ 2 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} \bigcirc \ \triangle \\ + \ 5 \ 2 \\ \hline 7 \ 0 \end{array}$$

$$\bigcirc + \triangle = \dots\dots\dots$$

Etkinlik 6 > Toplama işlemlerine ait bilgilere göre verilmeyen sayıları bulalım.

Toplanan: 28
 Toplanan: ?
 Toplam: 64

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 28 \\ \hline 36 \end{array}$$

Toplanan: ?
 Toplanan: 32
 Toplam: 58

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Toplanan: 43
 Toplanan: 18
 Toplam: ?

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Toplanan: ?
 Toplanan: 25
 Toplam: 73

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Toplanan: 21
 Toplanan: 54
 Toplam: ?

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Toplanan: 62
 Toplanan: ?
 Toplam: 81

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Verilmeyen Toplananı Bulalım

Etkinlik 7 > Toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım, ortadaki sayılarla eşleştirelim.

$34 + \text{.....} = 53$	12	37	$24 + \text{.....} = 73$
$\text{.....} + 17 = 48$	15	9	$\text{.....} + 43 = 52$
$39 + \text{.....} = 51$	19	45	$16 + \text{.....} = 36$
$19 + \text{.....} = 74$	31	49	$\text{.....} + 53 = 89$
$\text{.....} + 82 = 96$	14	36	$61 + \text{.....} = 98$
$27 + \text{.....} = 42$	55	20	$\text{.....} + 29 = 74$

Etkinlik 8 > Bulutlardaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım. Bulduğumuz sayının damlasını boyayalım.

$43 + \text{.....} = 72$ 19 29	$\text{.....} + 19 = 54$ 35 45	$21 + \text{.....} = 63$ 42 41
$\text{.....} + 34 = 62$ 28 38	$48 + \text{.....} = 80$ 32 38	$\text{.....} + 25 = 74$ 51 49
	$53 + \text{.....} = 98$ 35 45	$\text{.....} + 16 = 47$ 31 21

Verilmeyen Toplananı Bulalım

Etkinlik 9 > Çocukların aklından tuttuğu sayıyı işlem yaparak bulalım.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 29'u topladım. 67
buldum.

$$\square + 29 = 67$$
$$67 - 29 = 38$$



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 54'ü topladım. 76
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 34'ü topladım. 83
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 43'ü topladım. 98
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 32'yi topladım. 71
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 18'i topladım. 64
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 25'i topladım. 50
buldum.



Aklımdan tuttuğum sayı
ile 41'i topladım. 89
buldum.

Verilmeyen Toplananı Bulalım

Etkinlik 10 > Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulup yaprakları, aşağıdaki renklere göre boyayalım.

32
+
56

41
+
74

43
+
61

19
+
46

45
+
70

18
+
59

24
+
63

43
+
87

54
+
75

27
+
80

55
+
92

28
+
83



33

27

53

39

25

41

37

44

24

21

18

55

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

DERS NOTU

Toplama işleminde sonucu tahmin ederken sayıları en yakın onluğa yuvarlarız. Yuvarladığımız sayıları toplayınca sonucu tahmin etmiş oluruz. Daha sonra normal işlemi yaparak gerçek sonucu buluruz. Gerçek sonuç ile tahmini sonucumuzu karşılaştırırız.

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 57 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ + 20 \\ \hline 80 \end{array}$	$\begin{array}{r} 57 \\ + 21 \\ \hline 78 \end{array}$
Aradaki fark: $80 - 78 = 2$		

Karşılaştırma sonucu aradaki fark 10'dan büyük çıkarsa tahminimiz **yanlış** demektir.

Etkinlik 1 > Aşağıdaki işlemlerde toplamı tahmin edelim. Daha sonra gerçek sonucu bulup aradaki farkı hesaplayalım.

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 43 \\ + 28 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 21 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 56 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 65 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 83 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İşlem	Tahmin	Gerçek
$\begin{array}{r} 39 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
Aradaki fark:		

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

Etkinlik 2 > Toplama işlemlerinin gerçek ve tahmini sonuçlarını bulalım. Sonuçları karşılaştıralım.

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 42 \\ + 26 \\ \hline 68 \end{array}$	$\begin{array}{r} 40 \\ + 30 \\ \hline 70 \end{array}$
Tahmini sonuç, gerçek sonuçtan 2 fazladır.	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 28 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 35 \\ + 45 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 13 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 25 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 48 \\ + 35 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 63 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 48 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

Gerçek	Tahmin
$\begin{array}{r} 51 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$
.....	

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

Etkinlik 3 > Aşağıdaki işlemlerde toplamı tahmin edelim. Tahmini toplamı aynı olan işlemleri eşleştirelim.

$\begin{array}{r} 42 \\ + 18 \\ \hline 60 \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 63 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 39 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 57 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ + 56 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ + 33 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 39 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ + 41 \\ \hline 60 \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$

Etkinlik 4 > Aşağıdaki toplama işlemlerinin sonuçlarını tahmin edelim.

$58 + 27 =$ 90	$18 + 37 =$ 	$35 + 13 =$
$62 + 18 =$ 	$42 + 44 =$ 	$34 + 31 =$
$45 + 21 =$ 	$38 + 29 =$ 	$48 + 19 =$
$36 + 12 =$ 	$61 + 24 =$ 	$63 + 26 =$
$53 + 25 =$ 	$14 + 43 =$ 	$16 + 33 =$
$82 + 7 =$ 	$32 + 64 =$ 	$9 + 47 =$
$41 + 13 =$ 	$23 + 11 =$ 	$17 + 22 =$

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

Etkinlik 5 > Aşağıdaki toplama işlemlerine ait tahmini sonuçları (✓) ile işaretleyelim.

$$\begin{array}{r} 24 + 32 \\ \hline \end{array}$$

☒ 50 ☐ 60

$$\begin{array}{r} 43 + 27 \\ \hline \end{array}$$

☐ 60 ☐ 70

$$\begin{array}{r} 12 + 16 \\ \hline \end{array}$$

☐ 30 ☐ 40

$$\begin{array}{r} 21 + 15 \\ \hline \end{array}$$

☐ 40 ☐ 50

$$\begin{array}{r} 33 + 54 \\ \hline \end{array}$$

☐ 80 ☐ 90

$$\begin{array}{r} 35 + 18 \\ \hline \end{array}$$

☐ 50 ☐ 60

Etkinlik 6 > Aşağıdaki ürünlerin fiyatlarına göre soruları cevaplayalım.



18 lira



21 lira



45 lira

☛ Şapka ile eldiven alırsak kaç lira öderiz?

18 + 21 = 39 lira

☛ Eldiven ile şapka alırsak tahminen kaç lira öderiz?

.....

☛ Eldiven ile gözlük alırsak kaç lira öderiz?

.....

☛ Gözlük ile eldiven alırsak tahminen kaç lira öderiz?

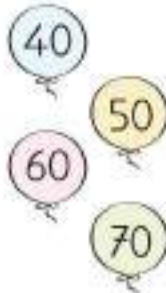
.....

Etkinlik 7 > Aşağıdaki işlemlerde toplamı tahmin edelim. Sonuçları balonlardaki sayılarla eşleştirelim.

$$28 + 16 = \dots\dots$$

$$34 + 35 = \dots\dots$$

$$17 + 24 = \dots\dots$$



$$53 + 21 = \dots\dots$$

$$39 + 18 = \dots\dots$$

$$43 + 12 = \dots\dots$$

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

Etkinlik 8 > Tahmini sonuçları doğru olan işlemlere D, yanlış olanlara Y yazalım.

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 32 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ + 21 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ + 18 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 25 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 81 \\ + 12 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 33 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ + 16 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 22 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ + 27 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ + 35 \\ \hline 80 \end{array}$$

Etkinlik 9 > Tahmini sonucu 50'den küçük olan işlemlerin yıldızını mavi, 50'den büyük olan işlemlerin yıldızını sarıya boyayalım.

$$\begin{array}{r} 45 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

İki Doğal Sayının Toplamını Tahmin Edelim

Etkinlik 10 > Aşağıdaki işlemlerde toplamı tahmin edelim. Daha sonra işlem sonuçlarını bulup sonuçlar arasındaki farkı bulalım.

$\begin{array}{r} 54 \\ + 29 \\ \hline \end{array}$	→	Tahmin $\begin{array}{r} 50 \\ + 30 \\ \hline 80 \end{array}$	→	İşlem $\begin{array}{r} 54 \\ + 29 \\ \hline 83 \end{array}$	→	Fark $\begin{array}{r} 83 \\ - 80 \\ \hline 03 \end{array}$
---	---	--	---	---	---	--

$\begin{array}{r} 48 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	→	Tahmin $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	İşlem $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	Fark $\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	--	---	---

$\begin{array}{r} 76 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$	→	Tahmin $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	İşlem $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	Fark $\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	--	---	---

$\begin{array}{r} 37 \\ + 35 \\ \hline \end{array}$	→	Tahmin $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	İşlem $\begin{array}{r} \\ + \\ \hline \end{array}$	→	Fark $\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	--	---	---

DERS NOTU

10 ve 10'un katı olan sayıları zihinden toplarken önce onlukları toplarız. Bulunan sayının sağına sıfır (0) yazarız.

Birler basamağında sıfır olmayan sayıları üç farklı yolla zihinden toplayabiliriz:

1. YOL: Toplananları onluk ve birliklerine ayırarak zihinden işlem yaparız.

$$\begin{array}{r} 23 \rightarrow 2 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ + 17 \rightarrow + 1 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline 3 \text{ onluk} + 10 \text{ birlik} = 40 \end{array}$$

2. YOL: Sayıları basamak değerlerine ayırarak toplarız.

$$\begin{array}{r} 20 + 3 \\ + 10 + 7 \\ \hline 30 + 10 = 40 \end{array}$$

3. YOL: Sayıları daha kolay toplanabilecek şekilde yazıp toplarız.

$$\begin{array}{r} 23 \rightarrow 20 + 3 \\ + 17 \rightarrow + 17 \\ \hline 37 + 3 = 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 + 50 = \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 4 + 5 = 9 \rightarrow 90 \\ \text{1.adım} \quad \text{2.adım} \end{array} \quad \text{Cevap: 90}$$

Etkinlik 1 > Toplama işlemlerini zihinden yapalım. Bulduğumuz sonuca göre yandaki yapboz parçalarında belirtilen renklere göre boyayalım.

$50 + 20$	$20 + 30$	$40 + 40$
$30 + 20 + 10$	$10 + 20$	$40 + 50$
$80 + 20$	$20 + 20$	



Zihinden Toplayalım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki toplama işlemlerini onluk ve birliklerine ayırarak örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} 32 = 3 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ + 19 = 1 \text{ onluk} + 9 \text{ birlik} \\ \hline 4 \text{ onluk} + 11 \text{ birlik} \\ 4 \text{ onluk} + 1 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \\ 5 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} = \boxed{51} \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 = \dots + \dots \\ + 35 = \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots \\ \dots + \dots + \dots \\ \dots + \dots = \boxed{} \end{array}$
$\begin{array}{r} 28 = \dots + \dots \\ + 14 = \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots \\ \dots + \dots + \dots \\ \dots + \dots = \boxed{} \end{array}$	$\begin{array}{r} 46 = \dots + \dots \\ + 38 = \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots \\ \dots + \dots + \dots \\ \dots + \dots = \boxed{} \end{array}$

Etkinlik 3 > Aşağıdaki toplama işlemlerini, sayıları basamak değerlerine ayırarak örnekteki gibi yapalım.

İşlem	Onluklar toplam	Birlikler toplam	Toplam
14 + 34	10 + 30 = 40	4 + 4 = 8	48
36 + 12	... + ... = ...	... + ... = ...	...
23 + 28	... + ... = ...	... + ... = ...	...
16 + 23	... + ... = ...	... + ... = ...	...
45 + 17	... + ... = ...	... + ... = ...	...
39 + 24	... + ... = ...	... + ... = ...	...

Zihinden Toplayalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki toplama işlemlerini ve sonuçlarını eşleştirelim.

10 + 10

40 + 30

20 + 20

20 + 10

60 + 30

30 80

70 50

20 100

90 10

40 60

40 + 10

30 + 30

50 + 30

50 + 50

10 + 0

Etkinlik 5 > Aşağıdaki toplama işlemlerini daha kolay toplanabilecek şekilde yazıp, örnekteki gibi yapalım.

35 + 17

35 + 5 + 12

40 + 12 = 52

25 + 12

□ + □ + □

□ + □ = □

13 + 17

□ + □ + □

□ + □ = □

28 + 14

□ + □ + □

□ + □ = □

27 + 15

□ + □ + □

□ + □ = □

24 + 17

□ + □ + □

□ + □ = □

Zihinden Toplayalım

Etkinlik 6 > Aşağıdaki toplama işlemlerini istediğimiz yöntemle zihinden yapalım.

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 63 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 43 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 74 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 56 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 62 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 51 \\ + 38 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 64 \\ + 16 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 45 \\ + 29 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 74 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$

.....

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

.....

Etkinlik 7 > Aşağıdaki toplama işlemlerini zihinden yapalım. Hangi yöntemle yaptığımızı yanına yazalım.

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 27 \\ \hline 42 \end{array}$$

Basamak değerleri-
ne ayırarak topladım.

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$$

.....
.....
.....

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$$

.....
.....
.....

$$\begin{array}{r} 56 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

.....
.....
.....

$$\begin{array}{r} 53 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$$

.....
.....
.....

$$\begin{array}{r} 37 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

.....
.....
.....

Zihinden Toplayalım

Etkinlik 8 > Aşağıdaki işlemleri, sayıları basamak değerlerine ayırarak örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} 32 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td>30</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>9</td> </tr> </table>	Onlar	Birler	30	2	20	7	50	9
Onlar	Birler								
30	2								
20	7								
50	9								

$\begin{array}{r} 56 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 45 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 26 \\ + 22 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 61 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 74 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 53 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 16 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 84 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

$\begin{array}{r} 67 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$	<table border="1"> <tr> <th>Onlar</th> <th>Birler</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Onlar	Birler						
Onlar	Birler								

Zihinden Toplayalım

Etkinlik 9 > Hangi çocuğun yaptığı işlemin sonucu diğerlerinden farklıdır? İsmi noktalı yerlere yazalım.

$40 + 20$	Esin	
$50 + 10$	Aslı	
$30 + 40$	Orcun	

$70 + 20$	Enver	
$40 + 30$	Fuat	
$60 + 30$	Sevda	

$20 + 30$	Mert	
$50 + 10$	Sevgi	
$40 + 20$	Necmi	

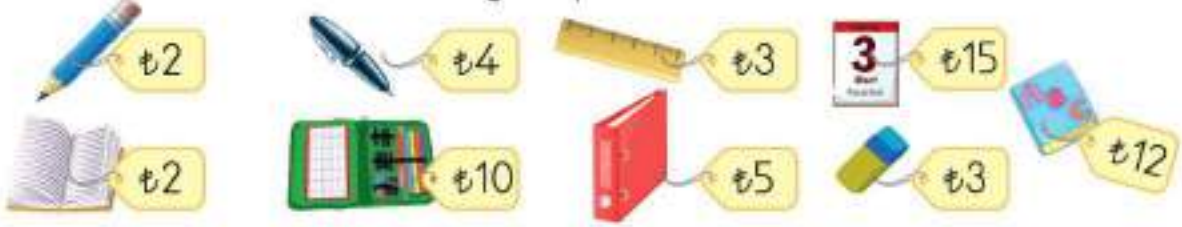
$60 + 20$	Zuhal	
$70 + 10$	Nuri	
$40 + 50$	Sedat	

$20 + 20$	Hakkı	
$40 + 10$	Dilek	
$30 + 10$	Yasin	

$50 + 30$	Önder	
$60 + 10$	Elmas	
$40 + 30$	Defne	

Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 2 > Aşağıda, bir kırtasiyedeki bazı ürünlerin fiyatları verilmiştir. Buna göre problemleri çözelim.



2 defter ve 1 kurşun kalem aldım. Satıcıya kaç lira ödeyeceğim?

--



1 takvim, 1 silgi, 1 dosya aldım. Satıcıya kaç lira ödeyeceğim?

--



1 dolma kalem, 1 kalem kutusu aldım. Satıcıya kaç lira ödeyeceğim?

--



1 defter, 2 cetvel aldım. Satıcıya kaç lira ödeyeceğim?

--



2 silgi, 1 kitap aldım. Satıcıya kaç lira ödeyeceğim?

--

Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözüm ve Kuralım

Etkinlik 3 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

★ Alı'nın 2 deste, Can'ın 1 düzine kalem var. İkisinin kalem-leri toplamı kaçtır?

★ Şapka için 28, gözlük için 55 lira ödeme yapan Şengül, toplam kaç lira harcamıştır?

★ Kardeşim birinci gün 18, ikinci gün 20, üçüncü gün 15 soru çözdü. Kardeşim 3 günde toplam kaç soru çözmüştür?

★ Ece, kitabının önce 24, sonra 18 sayfasını okuyor. Geriye okunmayan 32 sayfası olduğuna göre, Ece'nin kitabı kaç sayfadır?

★ 25 sayısı ile bu sayıdan bir önce ve bir sonra gelen sayıyı toplayan Ömer, sonucu kaç bulmuştur?

★ Murat'ın 25 lirası var. Ada'nın parası Murat'ın parasından 12 lira fazladır. İkisinin toplam kaç lirası vardır?

★ Kalemliğimde 32 tane boya kalemim var. Bunlardan 15 tanesi mavi, diğerleri pembedir. Kaç pembe kalemim vardır?

★ Bir kümeste 56 tane hayvan vardır. Bunlardan 27 tanesi tavuk, diğerleri civcivdir. Kümes-teki civcivlerin sayısı kaçtır?

Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 4 > Aşağıda verilenlere ve istenenlere uygun problemler kuralım. Kurduğumuz problemleri çözelim.

Verilenler	İstenen	Problem Kuralım
45 tavuk, 27 civciv	Küresteki hay- vanların sayısı.	Bir kürestede 45 tavuk, 27 civciv vardır. Bu kürestede toplam kaç hayvan vardır?

Problemi Çözelim:

Verilenler	İstenen	Problem Kuralım
17 kalem, 21 silgi	Kalem ve silgi- lerin toplamı.	

Problemi Çözelim:

Verilenler	İstenen	Problem Kuralım
Elif 34, Can 19 yaşında	İkisinin yaşları toplamı.	

Problemi Çözelim:

Verilenler	İstenen	Problem Kuralım
42 tane simit, 37 tane ekmek	Toplam ne kadar satıldığı.	

Problemi Çözelim:

Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözüm ve Kuralım

Etkinlik 5 > Problemleri verilen ve isteneni yazarak çözelim.

Problem	Verilen	İstenen	Çözüm
Sevil, 1. gün 38, 2. gün 53 soru çözüyor. Sevil iki günde toplam kaç soru çözmüştür?			
Yağmur, parti için 25 balon şişiriyor. Ahmet ise Yağmur'dan 12 balon fazla şişiriyor. Partide kaç balon olur?			
Esin, kolye yapmak için 48 tane pembe boncuk, pembelerden 36 fazla mavi boncuk kullanıyor. Esin, kaç tane mavi boncuk kullanmıştır?			
Lunaparkta çarpışan arabaya ilk turda 35 kişi, 2. turda ilk turdan 24 kişi fazla biniyor. Çarpışan arabaya iki turda toplam kaç kişi binmiştir?			

Toplama İşlemi Gerektiren Problem Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 6 > Aşağıdaki problemleri çözelim. Doğru cevabın balonunu boyayalım.

1 > Ali Bey, pazarda 1. gün 38 çorap, 2. gün 36 çorap, 3. gün 24 çorap satıyor. Ali Bey, üç günde toplam kaç çorap satmıştır?

78 88 98

4 > Bahçemizde 27 elma ağacı elmalardan 18 fazla erik ağacı vardır. Bahçemizde kaç erik ağacı vardır?

35 45 72

2 > Vazoda 32 gül, güllerden 1 düzine fazla lale vardır. Vazoda toplam kaç çiçek vardır?

76 65 44

5 > Ece 8, ablası 14 yaşındadır. 5 yıl sonra ikisinin yaşları toplamı kaç olur?

27 32 41

3 > Murat, doğduğunda babası 36 yaşındaydı. Murat 7 yaşında olduğunda ikisinin yaşları toplamı kaç olur?

43 47 50

6 > Üç sayıdan her biri diğerlerinden 12 fazladır. En küçük sayı 16 ise bu üç sayının toplamı kaçtır?

84 86 88

DERS NOTU

Çıkarma işleminde farkı tahmin ederken;

- Eksilen ve çıkan en yakın onluğa yuvarlarız.
- Yuvarladığımız sayıları çıkarırız.
- Gerçek işlem sonucunu bulup tahmini sonuç ile karşılaştırırız.

İşlem		Tahmin	Gerçek
62	$\xrightarrow{\text{Yuvarlayalım}}$	60	62
- 26	$\xrightarrow{\text{Yuvarlayalım}}$	- 30	- 26
		30	36
Aradaki fark:		$36 - 30 = 6$	



Karşılaştırma sonucu, aradaki fark 10'dan büyük çıkarsa tahminimiz **yanlış** demektir.

Etkinlik 1 ➤ Aşağıdaki işlemleri sayıları en yakın onluğa yuvarlayarak yapalım.

$\rightarrow 42 \rightarrow 40$ $\begin{array}{r} 42 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow 20$	$\rightarrow 91 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 91 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 83 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 83 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 66 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 66 \\ - 19 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$
$\rightarrow 44 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 44 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 73 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 73 \\ - 42 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 88 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 88 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 81 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 81 \\ - 43 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$
$\rightarrow 63 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 63 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 45 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 45 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 54 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 54 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$	$\rightarrow 78 \rightarrow \dots$ $\begin{array}{r} 78 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$ $\rightarrow \dots$

Farkı Tahmin Edelim

Etkinlik 2 > Aşağıdaki işlemlerin sonucunu tahmin edelim. Tahminimiz ile gerçek sonucu karşılaştıralım.

Gerçek: $78 - 12 = 66$

Tahmin: $80 - 10 = 70$

Karşılaştır: $70 - 66 = 4$

Gerçek: $28 - 18 =$

Tahmin: $\square - \square = \square$

Karşılaştır:

Gerçek: $59 - 22 =$

Tahmin: $\square - \square = \square$

Karşılaştır:

Gerçek: $87 - 34 =$

Tahmin: $\square - \square = \square$

Karşılaştır:

Etkinlik 3 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerini önce tahmin edelim. Sonra işlemi yaparak aradaki farkı bulalım.

	Tahmin	İşlem	Fark
$72 - 45$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$
$53 - 21$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$
$87 - 36$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$

Farkı Tahmin Edelim

Etkinlik 4 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde farkı tahmin edelim.
Daha sonra gerçek sonuçları bulalım.

işlem	tahmin
$\begin{array}{r} 84 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$

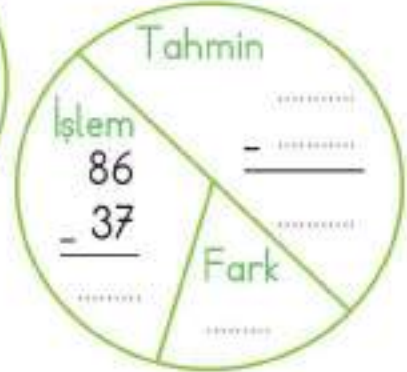
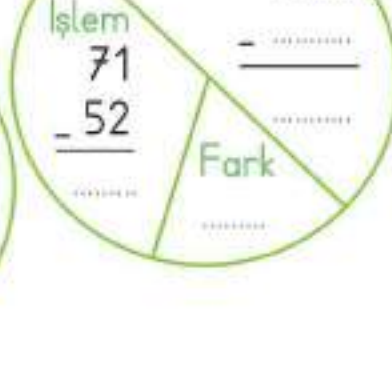
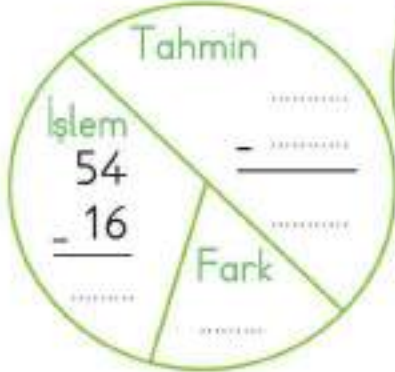
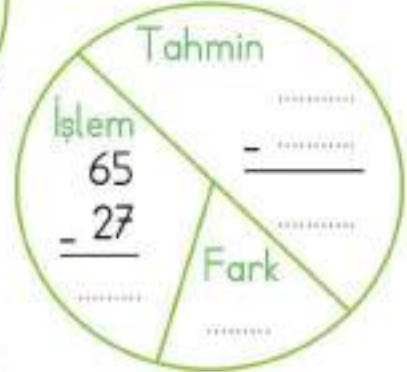
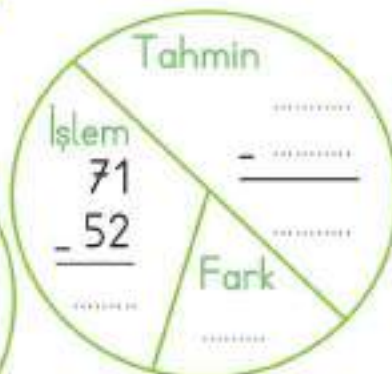
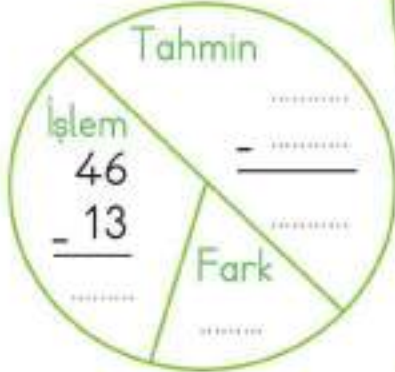
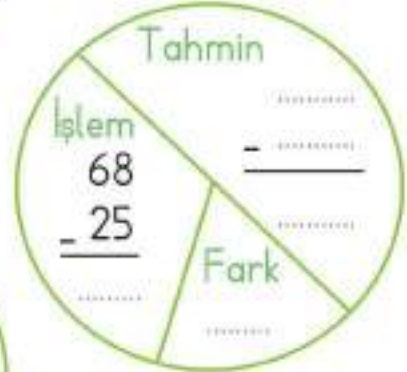
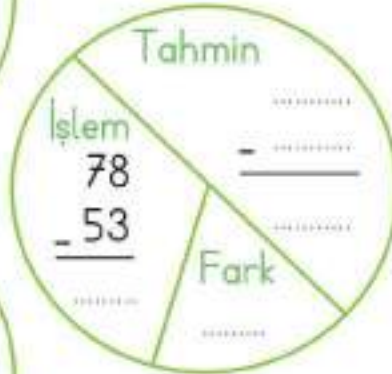
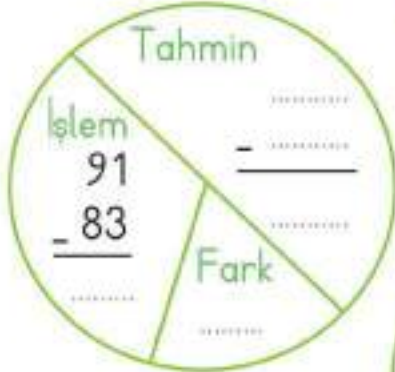
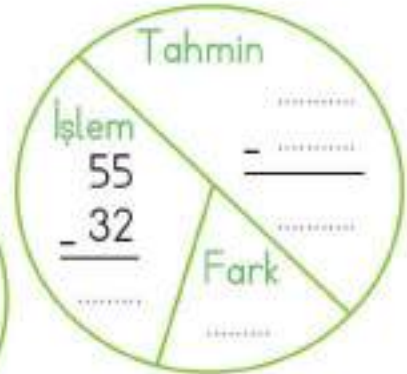
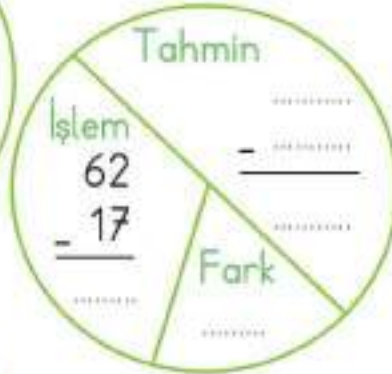
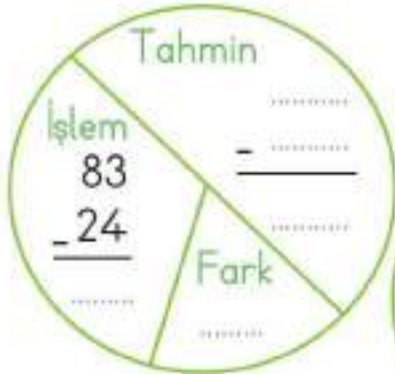
işlem	tahmin
$\begin{array}{r} 56 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$

işlem	tahmin
$\begin{array}{r} 63 \\ - 37 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$

işlem	tahmin
$\begin{array}{r} 81 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \\ - \\ \hline \end{array}$

Farkı Tahmin Edelim

Etkinlik 5 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerinin gerçek ve tahmini sonucunu ve aradaki farkı bulalım.



Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

DERS NOTU

Toplama işleminde toplamdan, toplananlardan birini çıkardığımızda diğer toplananı buluruz.

$$\begin{array}{ccc} 12 & + & 15 & = & 27 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ 1 & & 2 & & \text{Toplam} \\ \text{toplanan} & & \text{toplanan} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 27 & - & 12 & = & 15 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{Toplam} & & 1 & & 2 \\ & & \text{toplanan} & & \text{toplanan} \end{array}$$

Çıkarma işleminde eksilen sayı, çıkan sayı ile farkın toplamıdır.

$$\begin{array}{ccc} 48 & - & 14 & = & 34 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{Eksilen} & & \text{Çıkan} & & \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 14 & + & 34 & = & 48 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{Çıkan} & & \text{Fark} & & \text{Eksilen} \end{array}$$

Çıkarma işleminde eksilenden farkı çıkardığımızda çıkan sayıyı buluruz.

$$\begin{array}{ccc} 56 & - & 35 & = & 21 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{Eksilen} & & \text{Çıkan} & & \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 56 & - & 21 & = & 35 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{Eksilen} & & \text{Fark} & & \text{Çıkan} \end{array}$$

Yani çıkarma işleminde eksileni bulmak için toplama, çıkanı bulmak için çıkarma yaparız.

Etkinlik 1 > Aşağıdaki problemlerde, verilen sayılar arasındaki ilişkiyi, örnekteki gibi sözel olarak ifade edelim.

- Vazoda 15 çiçek vardı. Vazoya 9 çiçek daha koyarsak, vazoda kaç çiçek olur?

$$15 \quad + \quad 9 \quad = \quad 24$$

İlk çiçek sayısı + Eklenen çiçek sayısı = Toplam çiçek sayısı

- Ecé'nin 32 şekerı vardı. Şekerlerden 7 tanesini yerse geriye kaç şekerı kalır?

$$32 \quad - \quad 7 \quad = \quad \dots\dots\dots$$

- Ağaçtaki 48 elmadan 13 tanesini toplarsak, ağaçta kaç elma kalır?

$$48 \quad - \quad 13 \quad = \quad \dots\dots\dots$$

Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

Etkinlik 2 > Soruları verilen probleme göre cevaplayalım.

Bakkaldan 28 tane şeker aldım. Annem de bana 12 şeker verdi. Toplam kaç şekerim oldu?



● İlk şeker sayısı kaçtır?

.....

● Problemi hangi işlemle çözebiliriz?

.....

● 28 sayısı, neyi ifade eder?

.....

● Eklenen şeker sayısı kaçtır?

.....

● Toplam şeker sayısı kaçtır?

.....

● 12 sayısı, neyi ifade eder?

.....

Etkinlik 3 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde verilmeyen sayıları işlem yaparak bulalım.

$$\begin{array}{r} 45 \\ - 28 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ - 24 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ - \dots \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 25 \\ \hline 68 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ - \dots \\ \hline 27 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 53 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ - \dots \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 92 \\ - \dots \\ \hline 51 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ - 16 \\ \hline 19 \end{array}$$

Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

Etkinlik 4 > Problemleri okuyalım. Çokluklar arasındaki ilişkiyi yazalım.

🔔 Ahmet 85 lirasının 20 lirasını harcadı. Geriye kaç lirası kalmıştır?

İlk para miktarı :

Çıkan para miktarı :

Kalan para miktarı :

--

🔔 Ceren'in 17 kalemi var. Annesi 8 kalem daha verirse; Ceren'in kaç kalemi olur?

İlk kalem sayısı :

Eklenen kalem sayısı :

Toplam kalem sayısı :

--

🔔 Bahçemizde 28 fidan var. 15 fidan daha dikersek bahçemizde kaç fidan olur?

İlk fidan sayısı :

Eklenen fidan sayısı :

Toplam fidan sayısı :

--

🔔 Bir otobüste 52 yolcu var. İlk durakta 18 yolcu inerse, otobüste kaç yolcu kalır?

İlk yolcu sayısı :

Çıkan yolcu sayısı :

Kalan yolcu sayısı :

--

🔔 Ağaçtaki 15 kuştan 7'si uçarsa, ağaçta kaç kuş kalır?

İlk kuş sayısı :

Çıkan kuş sayısı :

Kalan kuş sayısı :

--

🔔 Saksıdaki 24 tohuma 7 tohum eklersek saksıda kaç tohum olur?

İlk tohum sayısı :

Eklenen tohum sayısı :

Toplam tohum sayısı :

--

Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

Etkinlik 5 > Aşağıdaki çıkarma işlemlerindeki verilmeyen sayıları işlem yaparak bulalım.

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 16 \\ \hline 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ - \square \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - 54 \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ - \square \\ \hline 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - 24 \\ \hline 39 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - \square \\ \hline 18 \end{array}$$

Etkinlik 6 > Örneği inceleyelim. Çıkarma işlemlerinde verilmeyen sayıları bulalım.

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 48 \quad 48 \\ \text{Çıkan} = ? \quad - 17 \\ \hline \text{Fark} = 17 \quad 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = ? \\ \text{Çıkan} = 32 \\ \hline \text{Fark} = 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 74 \\ \text{Çıkan} = 47 \\ \hline \text{Fark} = ? \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = ? \\ \text{Çıkan} = 54 \\ \hline \text{Fark} = 28 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 92 \\ \text{Çıkan} = 63 \\ \hline \text{Fark} = ? \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 64 \\ \text{Çıkan} = ? \\ \hline \text{Fark} = 51 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 81 \\ \text{Çıkan} = 29 \\ \hline \text{Fark} = ? \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = 72 \\ \text{Çıkan} = ? \\ \hline \text{Fark} = 34 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Eksilen} = ? \\ \text{Çıkan} = 45 \\ \hline \text{Fark} = 36 \end{array}$$

Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

Etkinlik 7 > Aşağıdaki işlemlerde boş peteklere uygun sayıları yazalım.



$$\begin{array}{rcl} 15 & + & \text{petek} = 43 \\ \text{petek} & + & 28 = 43 \\ 43 & - & \text{petek} = 28 \\ \text{petek} & - & 28 = 15 \end{array}$$



$$\begin{array}{rcl} 34 & + & 17 = \text{petek} \\ \text{petek} & + & 34 = 51 \\ 51 & - & \text{petek} = 17 \\ \text{petek} & - & 17 = 34 \end{array}$$



$$\begin{array}{rcl} \text{petek} & + & 26 = 55 \\ 26 & + & 29 = \text{petek} \\ 55 & - & \text{petek} = 26 \\ \text{petek} & - & 26 = 29 \end{array}$$



$$\begin{array}{rcl} 52 & + & \text{petek} = 75 \\ 23 & + & \text{petek} = 75 \\ \text{petek} & - & 52 = 23 \\ 75 & - & 23 = \text{petek} \end{array}$$



$$\begin{array}{rcl} 35 & + & 37 = \text{petek} \\ \text{petek} & + & 35 = 72 \\ 72 & - & 35 = \text{petek} \\ \text{petek} & - & 37 = 35 \end{array}$$



$$\begin{array}{rcl} \text{petek} & + & 44 = 62 \\ 18 & + & \text{petek} = 62 \\ 62 & - & \text{petek} = 44 \\ \text{petek} & - & 44 = 18 \end{array}$$



Toplama ve Çıkarma Arasındaki İlişkiyi Öğrenelim

Etkinlik 8 > Aşağıdaki sayıları inceleyelim. Bu sayılar arasındaki ilişkiyi, toplama ve çıkarma işlemleri kullanarak yazalım.



Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

DERS NOTU

Matematiksel ifadelerde "Eşittir" işaretinin iki anlamı vardır:

1 İşlem sonucunu ifade eder.

$$4 + 8 = 12$$

2 Denge durumunu ifade eder.

$$7 + 5 = 3 + 9$$

Etkinlik 1 > Aşağıdaki eşittir " $=$ " işaretlerinin hangi anlamda kullanıldığını işaretleyelim.

Matematiksel ifade	İşlem sonucu	Denge	Matematiksel ifade	İşlem sonucu	Denge
$26 + 18 = 44$	✓		$6 + 10 = 12 + 4$		
$4 + 6 = 1 + 9$		✓	$16 + 7 + 3 = 26$		
$15 + 12 + 5 = 32$			$32 - 21 = 11$		
$42 - 17 = 25$			$14 - 5 = 9 - 0$		
$61 - 14 = 60 - 13$			$62 + 34 = 96$		

Etkinlik 2 > Eşit işaretinin her iki tarafındaki işlemleri yapalım. Nesne sayısı birbirine eşit çıkan grupları işaretleyelim.

☐  +  =  + 

☐  -  =  - 

☐  +  =  + 

☐  -  =  + 

☐  +  =  - 

☐  -  =  + 

Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

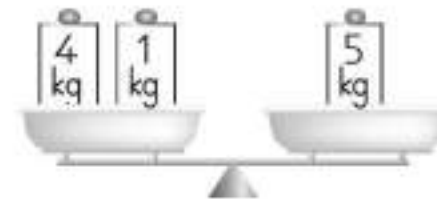
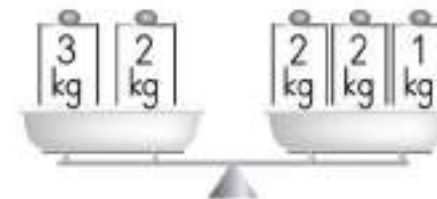
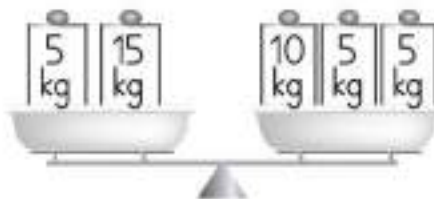
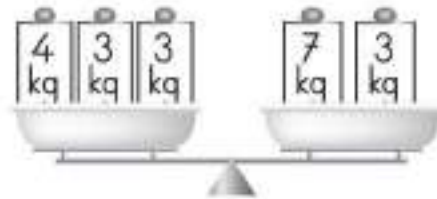
Etkinlik 3 > Görsellere uygun eşittir " $=$ " işaretini kullandığımız işlemler yazalım.



$$5 + 2 = 7$$



$$4 + 2 = 3 + 3$$



Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

Etkinlik 4 > Aşağıda eşit olan işlemleri ve sayıları eşleştirelim.

$26 + 14$	$36 + 25$	$34 + 15 + 7$	63
$45 - 32$	$35 + 14$	$29 + 21 + 13$	77
$18 + 43$	$23 + 17$	$16 + 20 + 10$	52
$66 - 29$	$51 - 14$	$9 + 41 + 27$	56
$37 + 12$	$62 - 49$	$32 + 14 + 6$	46

Etkinlik 5 > Aşağıda sonuçları birbirine eşit işlemlerde, noktalı yerlere gelmesi gereken sayıları, işlem yaparak bulalım.

$7 + 4 = 5 + \dots$ $7 + 4 = 11$ $11 - 5 = 6$	$15 - 5 = \dots - 3$	$10 - 3 = 14 - \dots$
$8 - 2 = 9 - \dots$	$12 + 4 = \dots + 8$	$9 + 5 = 10 + \dots$
$10 + 7 = 8 + \dots$	$9 - 6 = \dots - 7$	$8 + 2 = \dots + 5$

Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

Etkinlik 6 > Aşağıdaki eşitliklerden doğru olanları (✓) ile yanlış olanları (X) ile işaretleyelim.

✓ $42 - 14 = 28$

✓ $59 + 12 = 23 + 48$

✓ $25 + 32 = 41 + 16$

✓ $49 - 15 = 35$

✓ $29 - 15 = 24 - 11$

✓ $16 + 21 = 37$

✓ $62 + 23 = 85$

✓ $32 - 13 = 45 - 26$

✓ $14 + 19 + 7 = 30$

✓ $24 + 12 + 5 = 40$

✓ $54 - 35 = 19$

✓ $64 - 27 = 45 - 14$

✓ $10 + 7 + 15 = 16 + 26$

✓ $52 - 29 = 23$

Etkinlik 7 > Terazilerin dengede kalabilmesi için her iki taraftaki işlem sonuçlarının aynı olması gerekiyor. Buna göre noktalı yerlere uygun sayılar yazalım.

$15 + \dots$ $26 + 2$

$40 - 10$ $24 + \dots$

$32 + 4$ $43 - \dots$

$\dots - 10$ $35 - 15$

$58 - 13$ $62 - \dots$

$35 + 12$ $\dots + 28$

Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

Etkinlik 8 > Aşağıdaki işlemlere eşit olan işlemleri tablodan bulup karşlarına yazalım.


$$36 + 17 = 85 - 32$$


$$86 - 41 = \boxed{}$$


$$73 - 52 = \boxed{}$$


$$28 + 19 = \boxed{}$$


$$42 + 35 = \boxed{}$$


$$83 - 27 = \boxed{}$$


$$74 - 25 = \boxed{}$$


$$54 + 18 = \boxed{}$$


$$96 - 79 = \boxed{}$$


$$52 + 32 = \boxed{}$$


$$32 + 25 = \boxed{}$$


$$58 - 23 = \boxed{}$$

$36 + 11$	$93 - 16$	$53 + 19$	$85 - 32$
$78 - 61$	$19 + 16$	$53 - 32$	$99 - 42$
$60 - 15$	$97 - 13$	$33 + 23$	$34 + 15$

Matematiksel İfadelerde Eşitlik Kavramını Öğrenelim

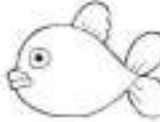
Etkinlik 9 > Aşağıdaki işlem sonuçlarının birbirine eşit olabilmesi için balıkların içine uygun sayılar yazalım.



• $73 - 24 =$  $- 27$

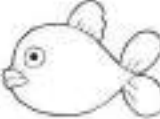
• $52 + 18 =$  $- 22$

• $86 - 36 =$  $- 27$

• $41 +$  $= 53 + 24$

• $54 -$  $= 65 - 32$

• $82 - 53 = 18 +$ 

• $32 + 23 =$  $- 32$

•  $- 21 = 28 + 22$

• $70 -$  $= 24 + 23$

• $92 - 64 =$  $- 56$

• $53 + 19 = 95 -$ 

Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözelim ve Kuralım

DERS NOTU

Problem: Bir kümeste 18 tavuk vardır. Kümesteki civcivler tavuklardan 5 eksiktir. Kümesteki tavuk ve civcivlerin toplamı kaçtır?

Problem'i Anlayalım	Plan Yapalım	Planı Uygulayalım
Tavuklar: 18 Civcivler: 5 eksik Tavuk ve civcivlerin toplamı soruluyor.	Tavukların sayısından 5 çıkarırım. Civcivlerin sayısını bulurum. Tavuk ve civcivleri toplanım.	$18 - 5 = 13$ civciv $18 + 13 = 31$ tavuk ve civciv

Etkinlik 1 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

♥ Sınıfımızda 35 öğrenci vardır. Öğrencilerin 18'i erkek ise; sınıfımızda kaç kız öğrenci vardır?

♥ Kerem 18, Ahmet 21 yaşındadır. Fatma ise Ahmet'ten 7 yaş küçüktür. Üçünün yaşları toplamı kaçtır?

♥ Canan, 3 deste kalemın 5 tanesini kullandı. Geriye kaç kalem kalmıştır?

♥ Bir kümeste 62 tavuk, 45 civciv vardır. Tavukların sayısı civcivlerden kaç fazladır?

♥ Otobüste 36 yolcu vardır. İlk durakta 7 yolcu bindi, 5 yolcu indi. Son durumda otobüste kaç yolcu oldu?

♥ Bir kutuda 47 şeker vardır. Kaç tanesini yersem geriye 2 deste şeker kalır?

Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

Bir çıkarma işleminde eksilen 50, çıkan 36'dır. Buna göre fark kaçtır?

40 kavunun 2 düzinesi satıldı. Geriye kaç tane kavun kalmıştır?

Pelin 12 liraya çorap aldı. Satıcıya 50 lira ödedi. Satıcı Pelin'e kaç lira para üstü vermelidir?

Erdem ağaçtaki 92 elmanın bir kısmını toplayınca ağaçta geriye 48 elma kalıyor. Erdem, ağaçtan kaç tane elma toplamıştır?

Hasan'ın babası 20 yaşında işe girmiştir. Babası şimdi 44 yaşında olduğuna göre işe gireli kaç yıl olmuştur?

Hale'nin 60 lirası vardı. Mağazadan bir etek alınca geriye 12 lirası kaldı. Buna göre etek kaç liradır?

Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 3 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

- Elif, 75 sayfalık bir kitabın önce 27, sonra 32 sayfasını okudu. Elifin okuyacağı kaç sayfası kalmıştır?
- Cüzdanımdaki paranın 15 lirasını harcayınca geriye 45 liram kaldı. Başta cüzdanımda kaç liram vardı?
- Mine, ağaçtan topladığı 54 tane cevizin 17 tanesini kardeşine verdi. Sonra 20 ceviz daha topladı. Son durumda Mine'nin kaç cevizi oldu?
- Bir fırıncı sabah 37, öğlen 19, akşam üzeri 23 simit satıyor. Fırıncı, bir günde toplam kaç tane simit satmıştır?
- Bir tabakta 25 erik, 36 çilek vardır. Tabaktaki meyvelerin 42 tanesi yenilirse; geriye kaç tane meyve kalır?
- İnci'nin evi ile okulu arası 98 metredir. İnci, yolun 57 metresini yürüyünce geriye kaç metre yolu kalır?

Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 6 > Aşağıdaki problemleri çözelim. Cevapları balonlardan bularak balonları boyayalım.

Annem dolaba yerleştirirken 20 yumurtayı elinden düşürdü. Yumurtaların 1 düzinesi kırıldı. Geriye kaç yumurta kalmıştır?

Bir otobüsteki 48 yolcunun 14'ü erkek, 21'i kadın, geri kalanı çocuktur. Otobüste kaç çocuk yolcu vardır?

Her biri diğerinden 15 fazla olan üç sayının en büyüğü 42'dir. Buna göre bu sayıların toplamı kaçtır?

8 yıl sonra 27 yaşında olacak olan Pinar, 4 yıl önce kaç yaşındaydı?

Kırtasiyeden 57 kalem ile kalemelerin 18 eksiği kadar silgi aldım. Aldığım kalem ve silgilerin toplamı kaçtır?

92 yolcusu bulunan bir tren- den ilk durakta 26 yolcu iniyor, 14 yolcu biniyor. Bu durumda trende kaç yolcu olur?



Toplama ve Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemleri Çözelim ve Kuralım

Etkinlik 7 > Aşağıdaki problemleri çözelim. Doğru cevabın olduğu kısmı boyayalım.

✿ Sınıfımızda yaptığımız başkanlık seçiminde Derya 27 oy, Mert, Derya'dan 9 oy eksik almıştır. İkisi toplam kaç oy almıştır?



✿ Kutudaki mavi ve yeşil top-
ların sayısı 84'tür. Kutuda 57
mavi top olduğuna göre kaç
tane yeşil top vardır?



✿ Üç doğal sayının toplamı
92'dir. Sayılardan biri 43, diğeri
bundan 14 eksik ise üçüncü sayı
kaçtır?



✿ Fiyatı, 48 lira olan kitap
setini almak isteyen Can'ın 26
lirası var. Can'ın kaç lirası daha
olursa seti alabilir?



✿ 74 tane fındığın önce 17,
sonra 21 tanesini yiyen Meltem'in
kaç tane fındığı kalır?



✿ Marketten 56 liraya zeytin-
yağı, 13 liraya süt aldık. Zey-
tinyağı sütten kaç lira fazladır?



DERS NOTU

Su, sirke, süt, ayran, zeytinyağı gibi maddeler sıvı maddelerdir. Sıvı maddeleri bardak, fincan, sūrahi, kova gibi kaplarla ölçebiliriz. Bu kaplar, standart olmayan ölçü birimleridir.

Ölçü kapları büyüklüklerine göre sıvı alır. Bu durumda yan-
daki kaplardan en az sıvıyı kaşık,
en fazla sıvıyı damacana alır.



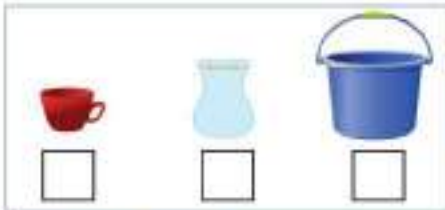
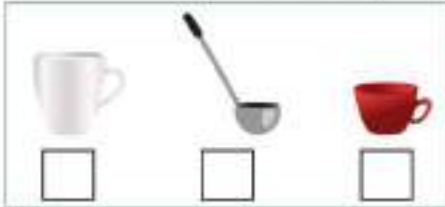
Etkinlik 1 > Bulmacadan sıvı maddeleri bularak listeye yazalım.

A K O L O N Y A B G İ N
M A S A Ğ C E L M A Ş Z
A Y R A N H J T A B A K
Ç Ç A N T A S S Ü T M Y
O K L İ M O N A T A T Z
D Ç O R B A R S İ L G İ
L V K İ T A P A U B D Ğ
E Ö S U F P Ü İ Ç A Y J

LİSTE

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

Etkinlik 2 > Her bir gruptaki kaplardan hangisinin daha çok sıvı alabildiğini (X) ile işaretleyelim.



Sıvıları Ölçelim ve Karşılaştıralım

Etkinlik 3 > Kaplardaki sıvıları karşılaştıralım. Altlarına "az" veya "çok" yazalım.



Sıvıları Ölçelim ve Karşılaştıralım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki kapların içinde bulunan sıvı miktarlarını **çoktan** **aza** doğru örnekteki gibi sıralayalım.



Etkinlik 5 > Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanlara Y yazalım.

- ☐ Sıvıları bardak, sürahi gibi kaplarla ölçebiliriz.
- ☐ Limonata, sıvı bir maddedir.
- ☐ Kap ne kadar büyük olursa, o kadar az sıvı alır.
- ☐ 1 bardak, 3 fincan su alıyorsa 2 bardak 6 fincan su alır.
- ☐ Sürahi, çay bardağından daha az su alır.
- ☐ Zeytinyağı, sıvı bir maddedir.
- ☐ 2 sürahi 1 kovayı dolduruyorsa, 4 sürahi 2 kovayı doldurur.

Sıvıları Ölçelim ve Karşılaştıralım

Etkinlik 6 > Noktalı yerlere "az" veya "çok" kelimelerinden uygun olanı yazalım.

-  1 tatlı kaşığı, 1 su bardağından daha az sıvı alır.
-  1 sürahi, 1 kovadan daha sıvı alır
-  1 damacana, 1 şişeden daha sıvı alır.
-  1 kova, 1 fincandan daha sıvı alır.
-  1 küçük bardak, 1 büyük bardaktan daha sıvı alır.

Etkinlik 7 > Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyelim.

> Sürahideki su, aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa daha çabuk boşaltılır?



> Kovadaki su, aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa daha geç boşaltılır?



> Varildeki su, aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa daha çabuk boşaltılır?



DERS NOTU

Problem: Bir sürahi 15 bardak limonata ile tam doluyor. Sürahi tam dolu iken 7 bardağı içiliyor. Sürahide kaç bardak limonata kalır?

Problemi Anlayalım	Plan Yapalım	Planı Uygulayalım
Sürahide 15 bardak limonata var. 7 bardağı içilince kalan soruluyor.	Limonata içilince sürahideki miktar azalacağı için çıkarma yaparım.	$\begin{array}{r} 15 \\ - 7 \\ \hline 8 \end{array}$ bardak

Etkinlik 1 > Aşağıdaki soruları verilen bilgilere göre cevaplayalım.



→ 4 bardak su ile bir sürahi doluyor.

→ 3 sürahi ile bir kova doluyor.

1 2 sürahi kaç bardak su ile dolar?

3 12 bardak su ile kaç sürahi dolar?

2 6 sürahi su ile kaç kova su dolar?

4 3 kova kaç sürahi su ile dolar?

Etkinlik 2 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

→ Aşağıdaki tencereye önce 9 daha sonra 7 bardak süt konuluyor. Tencere tam olduğuna göre; kaç bardak süt alır?



→ Aşağıdaki kovada 50 bardak su vardır. Suyun önce 14, daha sonra 27 bardağı boşaltılıyor. Kovada kaç bardak su kalır?



Sıvı Ölçüleri Problemleri Çözelim

Etkinlik 3 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

- ✿ Bir tencereye önce 24, sonra 18 bardak su koydum. Tencerede kaç bardak su olmuştur?



- ✿ Bir kova 15 sürahi su ile dolmaktadır. Kovaya 6 sürahi su koyuluyor. Kovanın dolması için kaç sürahi daha su koyulmalıdır?

- ✿ Bir damacanada 18 şişenin alabileceği kadar su vardır. 7 şişeyi damacana-
nadaki su ile doldurursak damacanada kaç şişe su kalır?



- ✿ Kamyonun deposu 6 bidon mazot ile doluyor. Depo tam dolu iken yola çıkılıyor. Bir süre sonra deponun 2 bidonu boşalıyor. Geri kalan mazot kaç bidondur?

- ✿ Bir çaydanlıktan 8 bardak çay çıkıyor. Çaydanlık tam dolu iken 3 bardak çay içerseniz geriye kaç bardak çay kalır?



- ✿ Bir tencereye 4 bardak su koyunca tencerenin yarısı doluyor. Tencerenin tamamını doldurmak için kaç bardak su gerekir?



Etkinlik 4 > Aşağıdaki problemleri çözelim.

? 1 şişe su, 5 su bardağını tam olarak dolduruyor. 15 su bardağını tam doldurmak için kaç şişe su gerekir?

? Kovadan 14 fincan su alınca kovada geriye 27 fincan su kalıyor. Başlangıçta kovada kaç fincan su vardır?

? Meriç, günde 2 şişe süt içiyor. Meriç 3 günde kaç şişe süt içer?

? Her gün 3 kaşık şurup içen Ada, üç günde kaç kaşık şurup içer?

? 1 cezveden 7 fincan kahve yapan Fatma Hanım kahveleri kendisi ve 3 misafiri içiyor. Geriye kaç fincan kahve kalır?

? Şişede toplam 20 bardak limon suyu vardır. 4 bardak limon suyu kullanılırsa, kaç bardak limon suyu kalır?

? Bir bardak ayran 3 lira ise 2 bardak ayran kaç liradır?

? Kardeşim her gün 2 biberon süt içiyor. 2 günde kaç biberon süt içer?

Sıvı Ölçüleri Problemleri Çözelim

Etkinlik 5 > Aşağıdaki problemleri çözelim.



1 sürahi limonata 4 bardağı tam dolduruyor. 2 sürahi limonata kaç bardağı tam doldurur?



1 kova 2 maşrapa su ile tam doluyor. 4 maşrapa su, kaç kovayı tam doldurur?



Her biri 5 bardağı dolduran 2 kutu meyve suyu aldık. 6 bardak meyve suyu içince geriye kaç bardak meyve suyu kalmıştır?



1 şişe süttten 5 fincan süt çıkıyor. 3 şişe süttten kaç fincan süt çıkar?



1 tencere 3 kase çorba ile doluyor. 6 kase çorba kaç tencereyi doldurur?



Her biri 4 bardağı dolduran 3 şişe süt aldık. 9 bardak süt içince geriye kaç bardak süt kalmıştır?



ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 2



1. Yandaki toplama işlemine göre
işleminin sonucu kaçtır?

$$\begin{array}{r} \text{●} \text{▲} \\ + 53 \\ \hline 87 \end{array}$$

A) 4 B) 7 C) 12

2. Yandaki işlemi hangi öğrenci "=" işareti kullanarak doğru yazmıştır?

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 21 \\ \hline 75 \end{array}$$

- A)  $51 - 21 = 75$
- B)  $54 + 21 = 75$
- C)  $75 + 21 = 54$

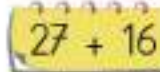
3. Bir bakkal pazartesi günü 46 şişe süt satıyor. Salı günü pazartesi gününden 15 şişe daha fazla süt satıyor. Bakkal salı günü kaç şişe süt satmıştır?
- A) 56 B) 61 C) 74

4.  **Yasin** Aklından tuttuğum sayıya 27 ekleyince 64 oluyor.

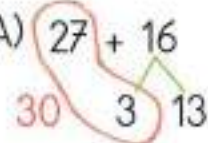
Yasin'in aklından tuttuğu sayı kaçtır?

A) 91 B) 47 C) 37

5. 98 sayısının 53 eksiği tahminen kaçtır?
- A) 50 B) 55 C) 60

6. 

Yukarıdaki toplama işleminin zihinden yapılışı hangisi gibi **olamaz**?

- A)  $27 + 16$ $30 + 13 = 43$
- B) $20 + 10 = 30$
 $7 + 6 = 13$
 $30 + 13 = 43$
- C) 2 onluk + 6 onluk
7 birlik + 1 birlik
8 onluk + 8 birlik = 88

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 2



7. Ece 100 sayfalık kitabın bir kısmını okuduktan sonra geriye 15 sayfa kalmıştır.



Buna göre Ece kaç sayfa kitap okumuştur?

- A) 85 B) 80 C) 75

8.



Yukarıdaki maddelerden kaç tanesi bardakla ölçülebilir?

- A) 1 B) 2 C) 3

9. Yandaki görsele göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?



- A) Su bardağında daha çok su vardır.
B) Çay bardağında daha çok su vardır.
C) İki bardaktaki su miktarları eşittir.

10.



Yukarıdaki kaplar **en çok sıvı alandan en az sıvı alana** doğru sıralanırsa doğru sıralama nasıl olur?

- A) 1 - 2 - 3 - 4
B) 4 - 2 - 3 - 1
C) 1 - 3 - 2 - 4

11.



Bir sürahi 3 su bardağı su ile doluyor. Bir su bardağı 2 fincan su ile doluyor.

Buna göre bir sürahi kaç fincan su ile dolar?

- A) 2 B) 4 C) 6

12. Annem 25 kepçe çorba alan bir kaseye 17 kepçe çorba koydu. Kaseyin dolması için annem kaç kepçe daha çorba koymalıdır?
A) 8 B) 18 C) 32

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 2



13. $65 - \star = 30$

Yukarıdaki işlemde çıkan sayıya 3 eklersek hangi sayıyı buluruz?

- A) 35 B) 38 C) 98

14. "7 onluk 5 birlikten" oluşan sayıya kaç eklenirse iki basamaklı en büyük sayı oluşur?

- A) 99 B) 72 C) 24

15. Hangi öğrencinin zihinden yaptığı toplama işlemi **yanlıştır**?

A)  $41 + 24$
 $40 + 20 = 60$
 $1 + 4 = 5$
 $60 - 5 = 55$

B)  $23 + 15$
 $20 + 10 = 30$
 $3 + 5 = 8$
 $30 + 8 = 38$

C)  $37 + 52$
 $30 + 50 = 80$
 $7 + 2 = 9$
 $80 + 9 = 89$

16. $30 + 20 + 10$

Yukarıdaki zihinden toplama işleminin sonucu kaçtır?

- A) 50 B) 60 C) 70

Dolapta 15 yumurta vardır. Annem yumurtaların 7 tanesini kullanırsa geriye kaç yumurta kalır?

17, 18 ve 19. soruları probleme göre cevaplayalım.

17. İlk yumurta sayısı kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 15

18. Çıkan yumurta sayısı kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 15

19. Kalan yumurta sayısı kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 15

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 2



20.



Kemal

Eksilenden
farkı çıkarınız.



Buse

Eksilen ile
farkı toplanız.



Serhat

Farktan eksile-
ni çıkarınız.

"Bir çıkarma işleminde çıkanı nasıl buluruz?" sorusunu hangi öğrenci doğru cevaplamıştır?

- A) Kemal B) Buse
C) Serhat

21.

☐ Bir su bardağı, bir kovadan daha çok su alır.

☐ Bir fincan, bir çay kaşığından daha çok süt alır.

☐ Bir kaşık, bir çay bardağından daha az sıvı yağ alır.

Yukarıdaki ifadelerden doğru olanları işaretlersek, daireler hangi seçenekteki gibi olur?

- A) ☐ ☐ ☐ B) ☒ ☒ ☐ C) ☐ ☒ ☐



Bir çorba kasesi 2 kepçe çorba ile doluyor.

Bir kepçe 4 kaşık çorba ile doluyor.

22, 23 ve 24. soruları yukarıdaki bilgilere göre cevaplayalım.

22. Bir kase kaç kaşık çorba ile dolar?

- A) 6 B) 7 C) 8

23. İki kase çorba içen Murat, kaç kepçe çorba içmiş olur?

- A) 4 B) 6 C) 8

24. Üç kepçe çorba içen Sude, kaç kaşık çorba içmiş olur?

- A) 10 B) 12 C) 14



2. SINIF 3. ÜNİTE

- Geometrik Cisimler ve Şekiller
- Uzamsal İlişkiler
- Geometrik Örüntüler

3. Ünite Kazanımları

Geometrik Cisimler ve Şekiller

- M.2.2.1.1. Geometrik şekilleri kenar ve köşe sayılarına göre sınıflandırır.
- M.2.2.1.2. Şekil modelleri kullanarak yapılar oluşturur, oluşturduğu yapıları çizer.
- M.2.2.1.3. Küp, kare prizma, dikdörtgen prizma, üçgen prizma, silindir ve küreyi modeller üzerinde tanır ve ayırt eder.
- M.2.2.1.4. Geometrik cisim ve şekillerin yön, konum veya büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özelliklerinin değişmediğini fark eder.

Uzamsal İlişkiler

- M.2.2.2.1. Yer, yön ve hareket belirtmek için matematiksel dil kullanır.
- M.2.2.2.2. Çevresindeki simetrik şekilleri fark eder.

Geometrik Örüntüler

- M.2.2.3.1. Tekrarlayan bir geometrik örüntüde eksik bırakılan öğeleri belirleyerek tamamlar.
- M.2.2.3.2. Bir geometrik örüntüdeki ilişkiyi kullanarak farklı malzemelerle aynı ilişkiye sahip yeni örüntüler oluşturur.

Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

DERS NOTU

Geometrik şekillerde iki kenarın birleştiği noktalar, o şeklin köşeleridir.

Kare



4 kenarı,
4 köşesi
vardır.

Dikdörtgen



4 kenarı,
4 köşesi
vardır.

Üçgen



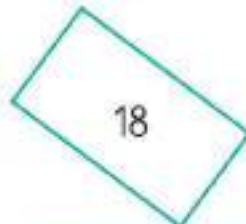
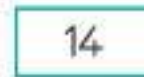
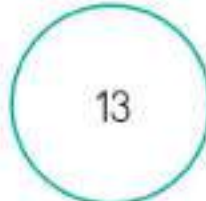
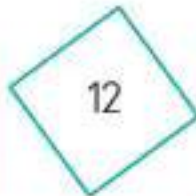
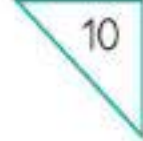
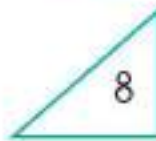
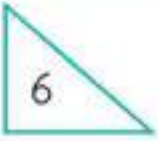
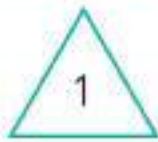
3 kenarı,
3 köşesi
vardır.

Çember



Kenarı ve
köşesi
yoktur.

Etkinlik 1 > Geometrik şekilleri sınıflandıralım.



Üç köşesi olanlar

.....
.....

Dört köşesi olanlar

.....
.....

Köşesi olmayanlar

.....
.....

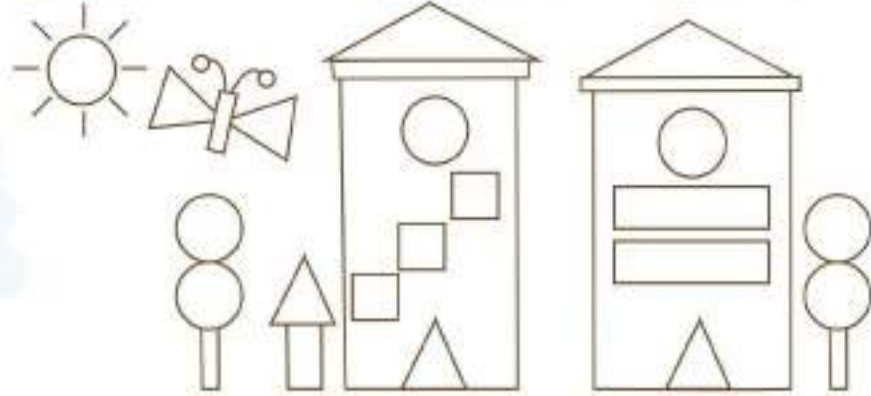
Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

Etkinlik 2 > Aşağıdaki görselde geometrik şekillerden kaçar tane vardır? Kutulara yazalım ve istenilen renge boyayalım.

Üçgen		Kırmızı
Kare		Sarı

Dikdörtgen		Mavi
Çember		Yeşil

! Çemberlerin içini boyadığımızda daire olduklarını unutmayalım.



Etkinlik 3 > Aşağıdaki boşlukları tamamlayalım.



Benim adım dir.

Benim kenarım vardır.

Benim köşem vardır.

Benim adım dir.

Benim kenarım vardır.

Benim köşem vardır.



Benim adım dir.

Benim kenarım vardır.

Benim köşem vardır.

Benim adım dir.

Benim kenarım vardır.

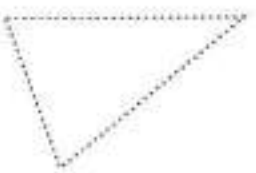
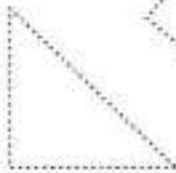
Benim köşem vardır.

İçim dolu olunca adım olur.



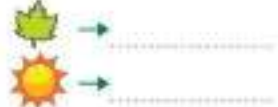
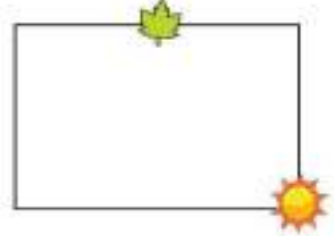
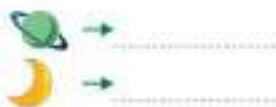
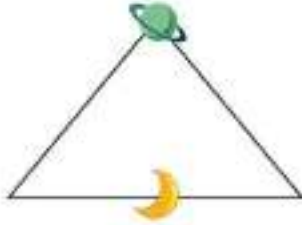
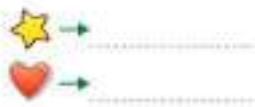
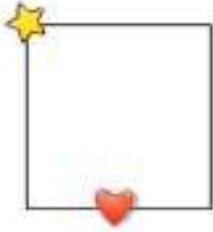
Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki kare, dikdörtgen ve üçgenin kenar ve köşelerini verilenlere göre boyayalım.



Şekiller	Boyanaacak Yerler	
	Kenarı	Köşesi
Üçgen	Sarı	Mor
Kare	Kırmızı	Turuncu
Dikdörtgen	Yeşil	Mavi

Etkinlik 5 > Şekiller üzerinde gösterilen sembollerin kenar veya köşe olma durumlarını yazalım.



Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

Etkinlik 6 > Doğru ifadelerin başına D, yanlış olanlara Y yazalım.

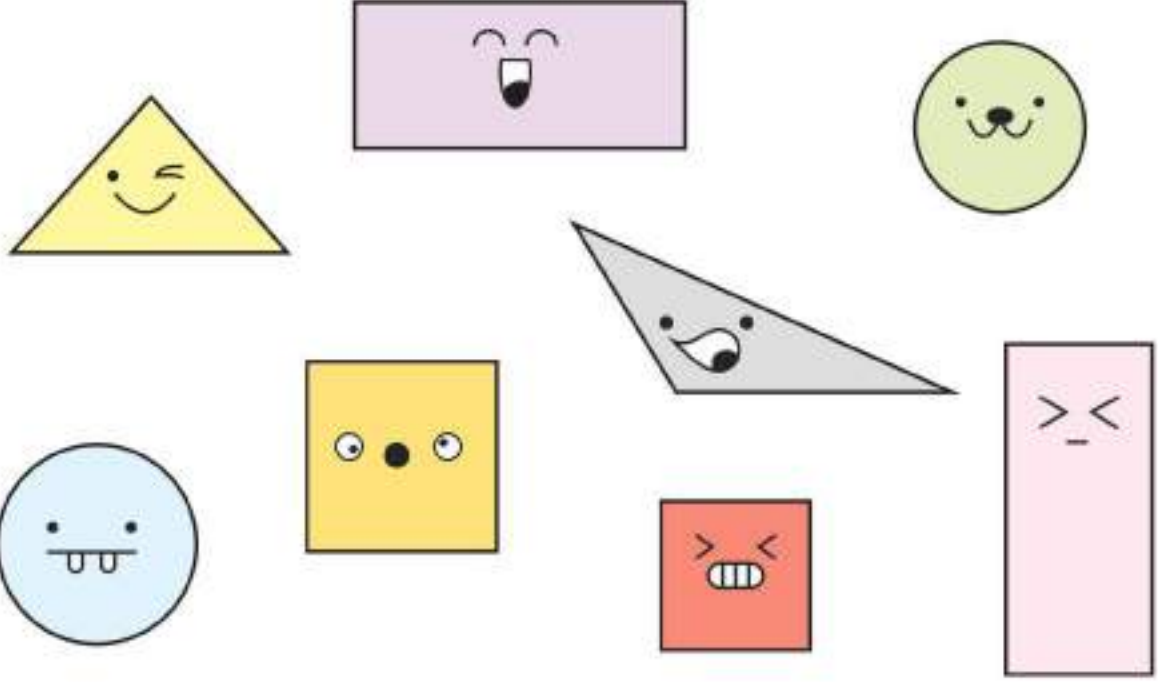
- ☐ Çemberin kenarı yoktur.
- ☐ Çemberin içini boyarsak adı daire olur.
- ☐ Dikdörtgenin kenar sayısı, üçgenin kenar sayısına eşittir.
- ☐ Üçgenin üç kenarı vardır.
- ☐ Karenin kenar sayısı, dikdörtgenin kenar sayısına eşittir.
- ☐ Bir geometrik şeklin kenar sayısı köşe sayısına eşittir.
- ☐ Çemberin üç köşesi vardır.

Etkinlik 7 > Aşağıdaki varlıkların hangi geometrik şekle benzediğini bulup, o şekli boyayalım.



Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

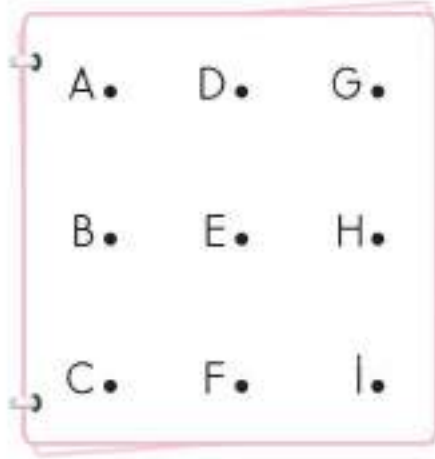
Etkinlik 8 > Aşağıdaki geometrik şekillere göre verilen bilgilerden doğru olanların başına D, yanlış olanlara Y yazalım.



- ☐ Kırmızı şeklin dört köşesi vardır.
- ☐ Mor şeklin kenar uzunlukları birbirine eşittir.
- ☐ Mavi şeklin bir kenarı vardır.
- ☐ Sarı şeklin üç köşesi vardır.
- ☐ Pembe şekil ile turuncu şeklin kenar sayıları birbirine eşittir.
- ☐ Yeşil şeklin köşesi yoktur.
- ☐ Üç köşesi olan iki tane şekil vardır.
- ☐ Dört kenarı olan iki tane şekil vardır.
- ☐ Gri şeklin köşe sayısı, pembe şeklin köşe sayısından azdır.
- ☐ Mor şeklin kenar sayısı, sarı şeklin kenar sayısından fazladır.

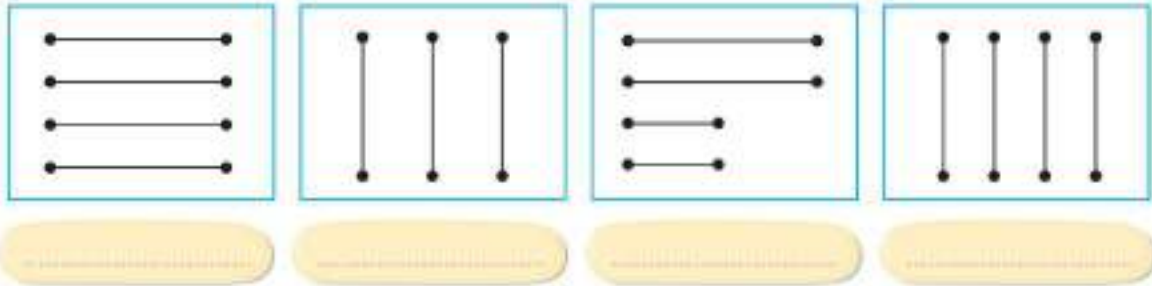
Geometrik Şekilleri Sınıflandıralım

Etkinlik 9 > Aşağıdaki noktaları birleştirdiğimizde hangi şekiller oluşur? Örnekteki gibi yazalım.

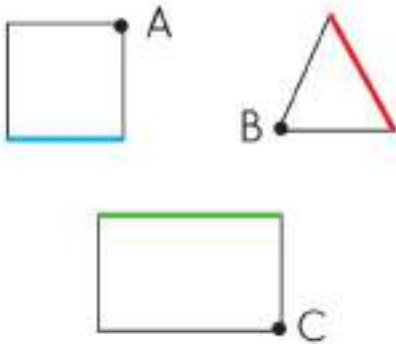


A - D - E - B - A → **Kare**
D - F - I - G - D →
G - E - C - I - G →
A - G - I - C - A →
A - B - C - I - A →
G - F - E - D - G →
E - H - I - F - E →

Etkinlik 10 > Kutulardaki çubukların hepsini kullanarak hangi şekilleri oluşturabiliriz? Altlarına yazalım.



Etkinlik 11 > Geometrik şekilleri inceleyelim. Buna göre doğru ifadelerin başına +, yanlış olanlara - yapalım.

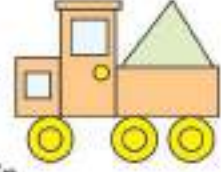


- ☐ A noktası karenin bir köşesidir.
- ☐ Mavi kenar kareye aittir.
- ☐ Kırmızı kenar üçgene aittir.
- ☐ B noktası dikdörtgenin bir köşesidir.
- ☐ C noktası dikdörtgenin bir köşesidir.
- ☐ Yeşil kenar üçgene aittir.

DERS NOTU

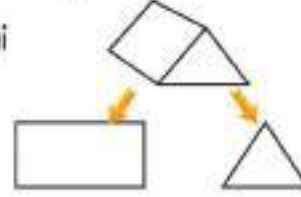
Geometrik şekilleri kullanarak yapılar oluşturabiliriz.

Yandaki yapı üçgen, kare, dikdörtgen ve daire kullanılarak oluşturulmuştur.

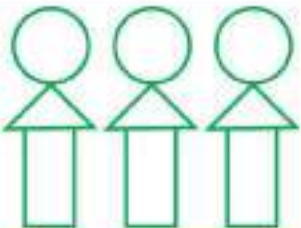
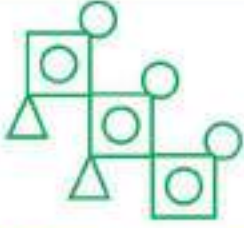
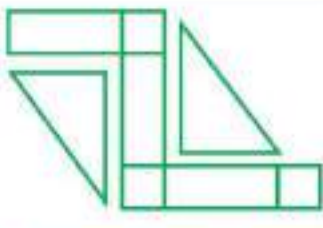


Geometrik cisimlerin yüzleri de birer geometrik şekildir.

Örneğin yandaki geometrik cismi kullanarak üçgen ve dikdörtgen çizebiliriz.

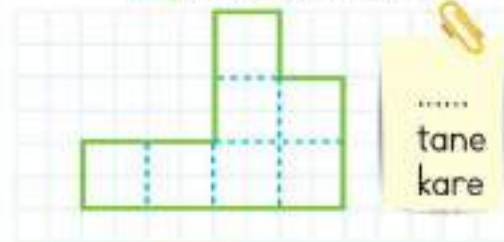


Etkinlik 1 > Aşağıdaki yapıların hangi şekillerden oluştuğunu ve şekillerin sayısını yazalım.

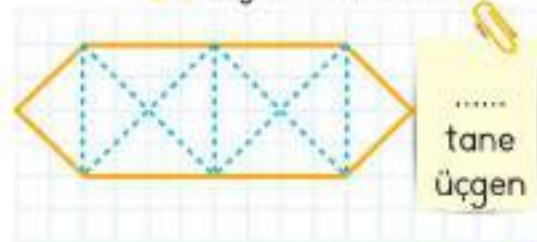
					
Şeklin Adı	Sayısı	Şeklin Adı	Sayısı	Şeklin Adı	Sayısı
...Çember...	...3...				
.....					
.....					

Etkinlik 2 > Aşağıdaki verilen şekillerin içindeki noktaları birleştirerek kare ve üçgenler oluşturalım. Kaç tane olduklarını yazalım.

□ kare oluşturalım.

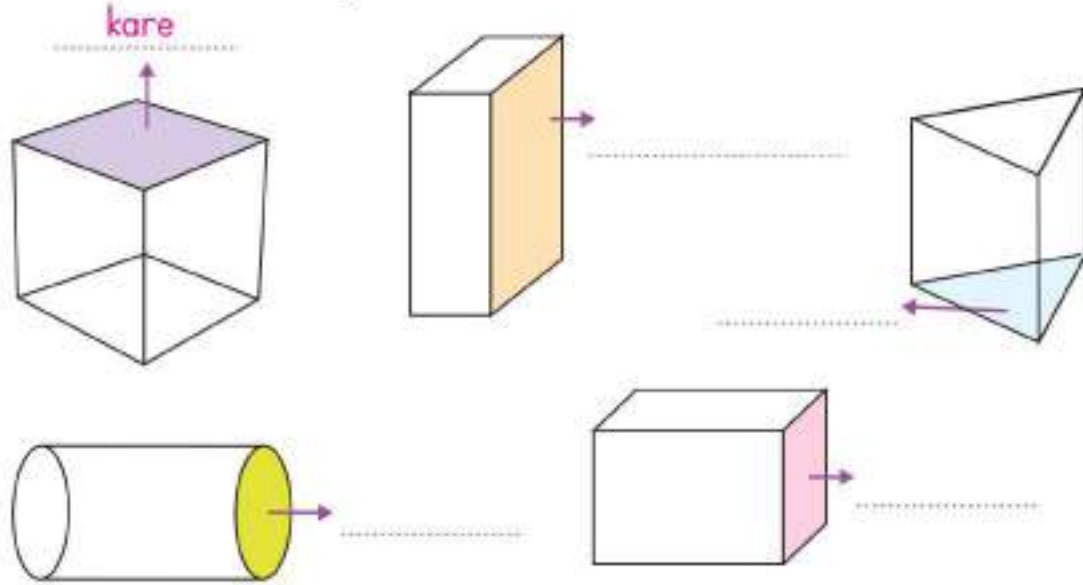


△ üçgen oluşturalım.

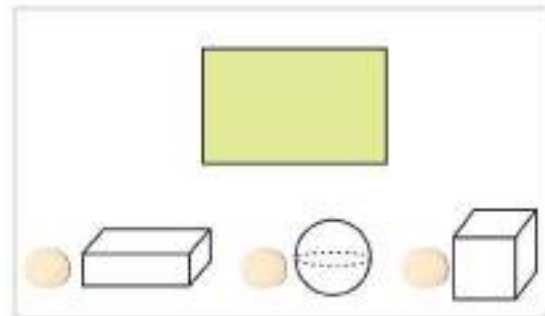
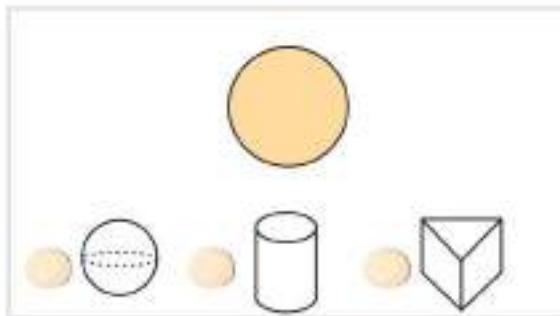
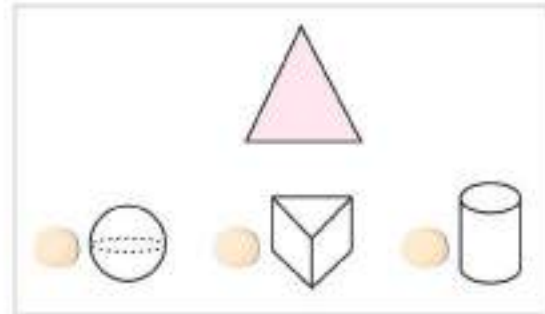
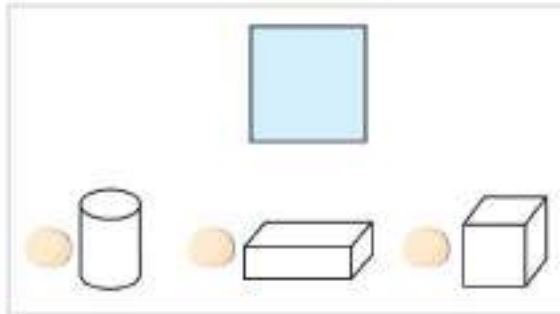


Yapılar Oluşturalım

Etkinlik 3 > Aşağıdaki geometrik cisimlerin boyalı olan yüzlerinin ismini yazalım.



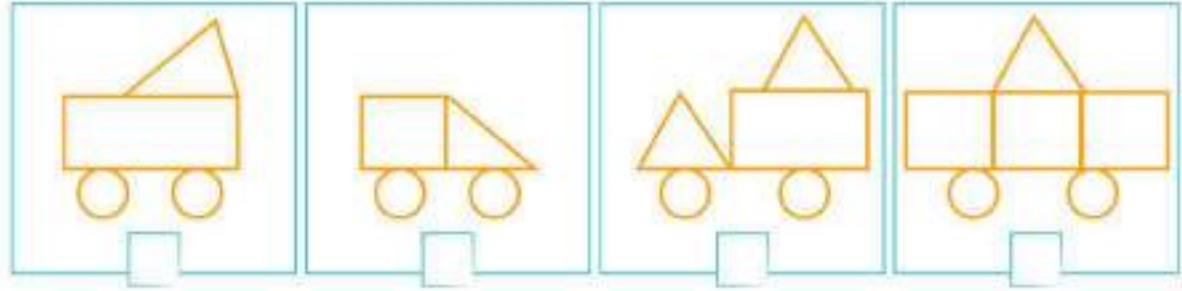
Etkinlik 4 > Aşağıdaki şekilleri çizmek için hangi şekilleri kullanabiliriz? (X) ile işaretleyelim.



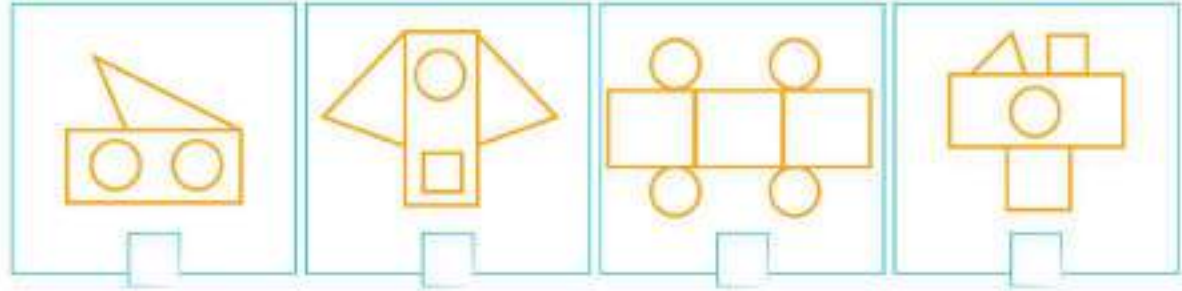
Yapılar Oluşturalım

Etkinlik 7 ➤ Aşağıdaki yönergeleri uygulayalım.

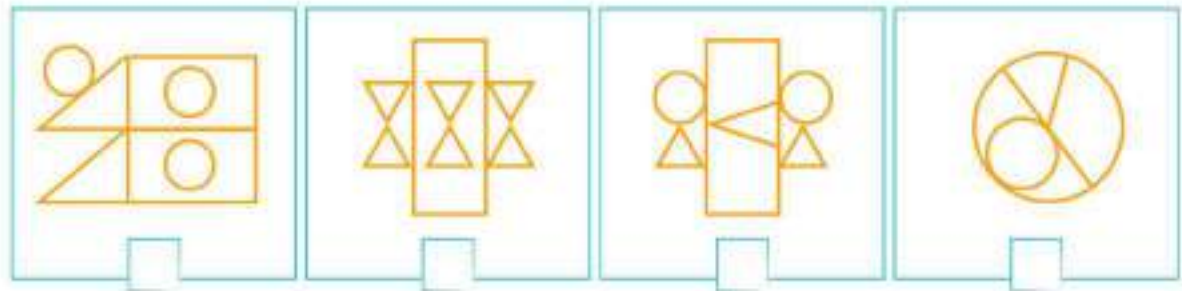
➤ Kare kullanılan yapıları işaretleyelim.



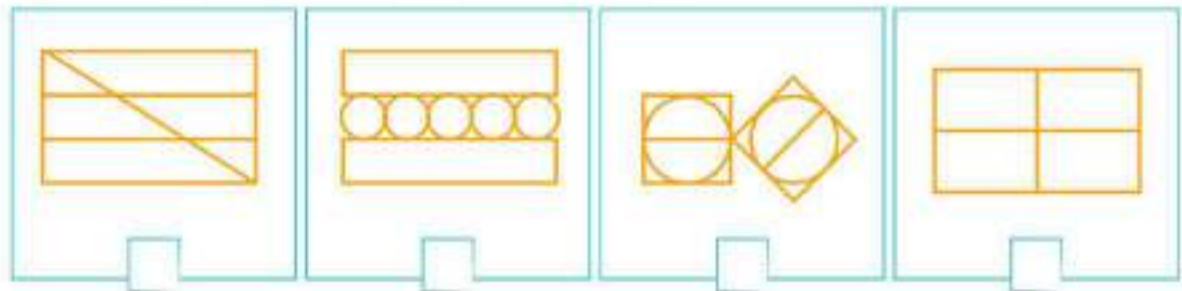
➤ Üçgen kullanılan yapıları işaretleyelim.



➤ Çember kullanılan yapıları işaretleyelim.



➤ Dikdörtgen kullanılan yapıları işaretleyelim.



DERS NOTU



Küp



Kare prizma



Dikdörtgen prizma



Üçgen prizma



Küre



Silindir

Geometrik cisimlerin yön, konum veya büyüklükleri değişse de biçimsel özellikleri değişmez.



Yandaki geometrik cisimlerin hepsi silindirdir.

Etkinlik 1 > Aşağıdaki şekillerin hangi geometrik cisme benzediğini bulup eşleştirelim.



Dikdörtgen prizma

Silindir

Küre

Üçgen prizma

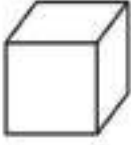
Küp

Kare prizma



Geometrik Cisimleri Tanıyalım

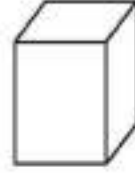
Etkinlik 2 > Aşağıdaki geometrik cisimlerin isimlerini yazalım.



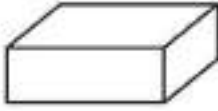
.....



.....



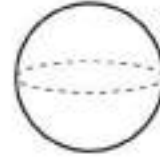
.....



.....

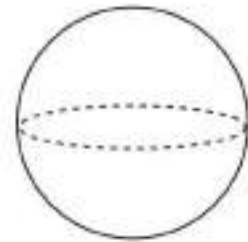
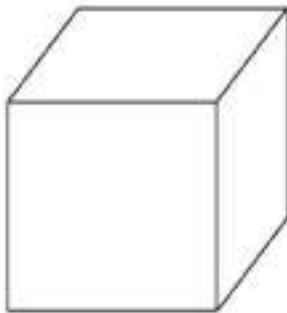
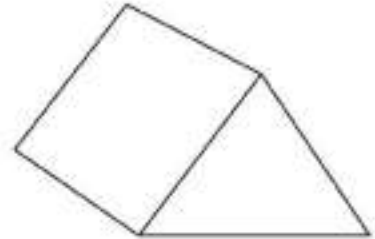
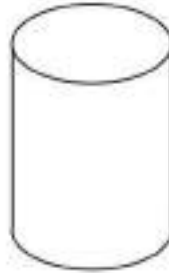
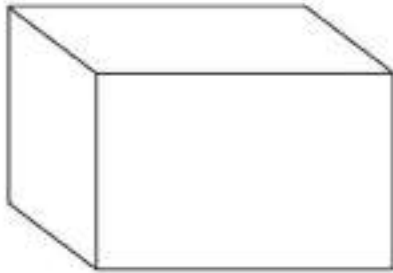


.....



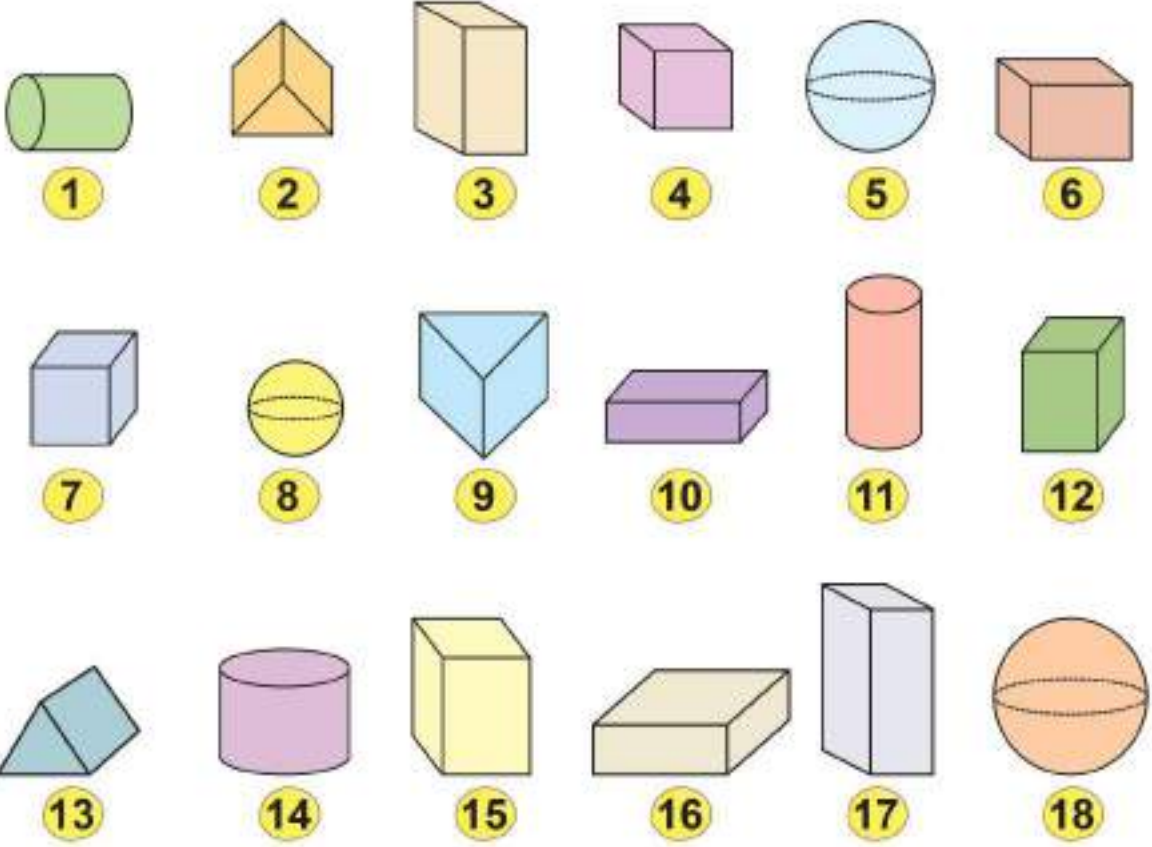
.....

Etkinlik 3 > Geometrik cisimlerin görülen her bir yüzünü farklı bir renge boyayalım.



Geometrik Cisimleri Tanıyalım

Etkinlik 4 > Aşağıdaki geometrik cisimleri sınıflandıralım.



Küp

Üçgen Prizma

Silindir

Dikdörtgen Prizma

Küre

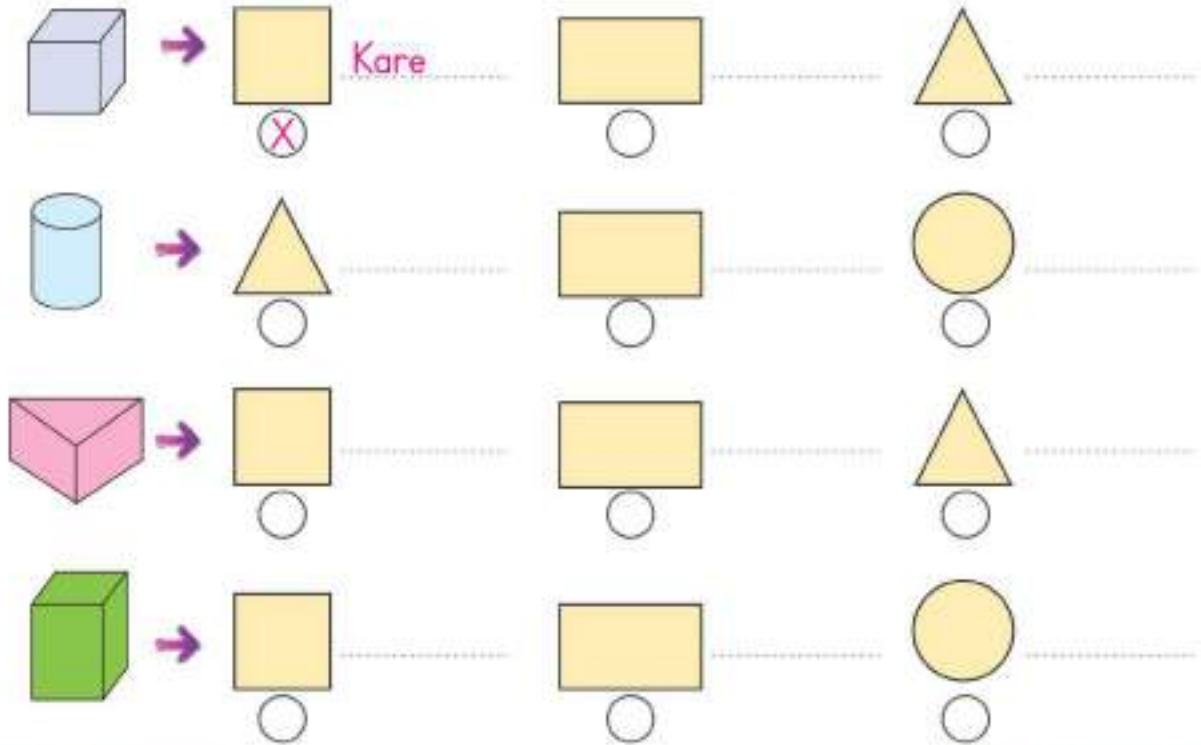
Kare Prizma

Geometrik Cisimleri Tanıyalım

Etkinlik 5 > Geometrik cisimlere benzeyen varlıkları işaretleyelim.

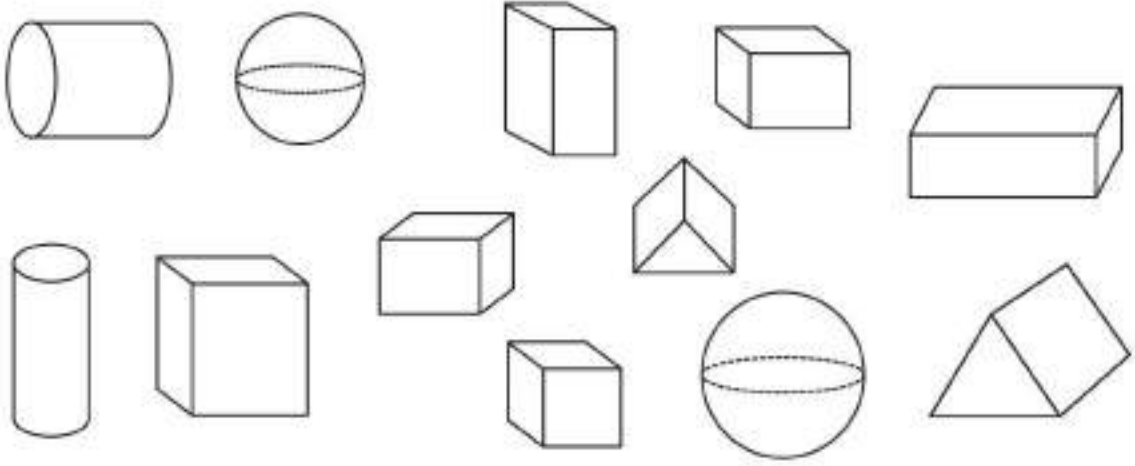


Etkinlik 6 > Geometrik cisimlerin hangi şekillerden oluştuğunu (X) ile işaretleyelim. Şekillerin adını yanlarına yazalım.

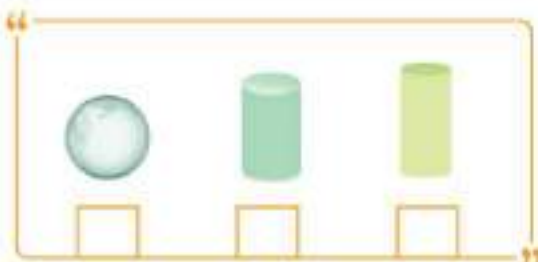
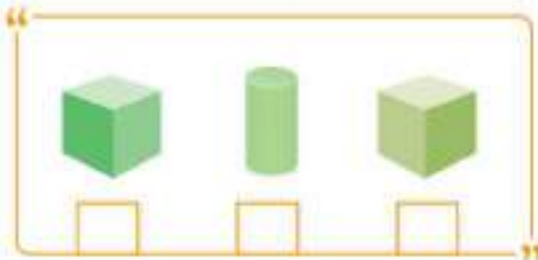
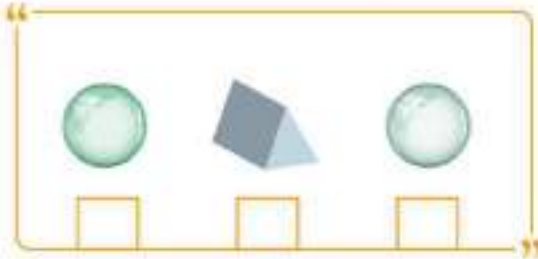


Geometrik Cisimleri Tanıyalım

Etkinlik 7 > Geometrik cisimleri inceleyelim. Aynı olan geometrik cisimleri aynı renge boyayalım.



Etkinlik 8 > Her grupta diğerlerinden farklı olan geometrik cismi işaretleyelim.



Geometrik Cisimleri Tanıyalım

Etkinlik 9 > Aşağıdaki varlıkların altına benzedikleri geometrik cisimlerin adını yazalım.



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....



.....

DERS NOTU

Bir varlığın veya bir cismin bulunduğu yeri anlatırken yer ve yön belirten ifadeler kullanınız.

"Sol, sağ, ileri, geri" gibi ifadeler **yön** belirtir.

"İçinde, dışında, karşısında, yanında, sağında, solunda" gibi ifadeler **yer** belirtir.

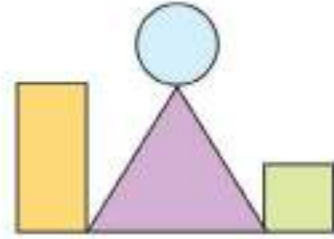
Yer ve yön belirten ifadeleri bir varlığın başka bir varlığa göre konumunu belirtirken kullanınız.



Örneğin tavşan şapkanın içinde, top ise şapkanın yanındadır.

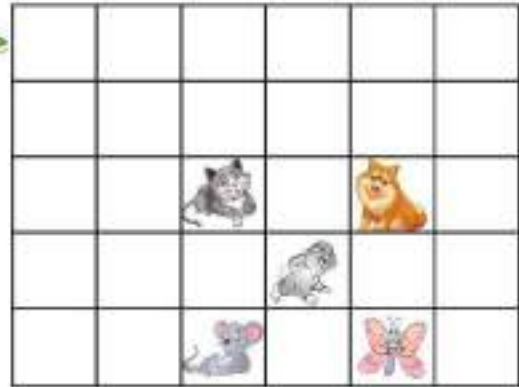
Etkinlik 1 > Aşağıdaki yapıya göre, doğru ifadelerin başına D, yanlış olanlara Y yazalım.

- ☐ Daire, üçgenin altındadır.
- ☐ Üçgen, karenin solundadır.
- ☐ Dikdörtgen, karenin solundadır.
- ☐ Kare, üçgenin solundadır.
- ☐ Üçgen, dairenin altındadır.
- ☐ Kare, üçgen ve dikdörtgenin arasındadır.
- ☐ Üçgen, karenin içindedir.



Etkinlik 2 > Ok yönünden başlayarak yönergeleri uygulayalım.

- Bir kare sağa ilerleyelim.
- Dört kare aşağı inelim.
- Üç kare sağa ilerleyelim.
- Bir kare yukarı çıkalım.
- Hangi hayvana ulaştık?



Yer, Yön ve Hareket Belirtelim



Etkinlik 3 > Yukarıdaki görsele göre aşağıdaki noktalı yerleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

+ Derin, Duru'nunyanında..... dir.

içinde

+ Duru, yatağın dir.

arasında

+ Oyuncaklar kutunun dir.

~~yanında~~

+ Ceren, Oya ile Defne'nin dir.

arkasında

+ Oya, çekmeceli dolabın dir.

altında

+ Oyuncak ayı yatağın dir.

üstünde

+ Pembe yastık, çekmeceli dolabın dir.

önünde

Etkinlik 4 > Aşağıdaki görsele göre soruları cevaplayalım.

Mavi ok saat yönünde;

- çeyrek tur dönerse hangi meyveyi gösterir?
- yarım tur dönerse hangi meyveyi gösterir?
- üç çeyrek tur dönerse hangi meyveyi gösterir?
- tam tur dönerse hangi meyveyi gösterir?



Etkinlik 5 > Yandaki çemberi istenilen yönlerle göre çevirelim. İçindeki harfleri bu dönüşlere göre yazalım.



Saat yönünde;



çeyrek dönüş



yarım dönüş



üç çeyrek dönüş



tam dönüş

Saat yönünün tersine;



çeyrek dönüş



yarım dönüş



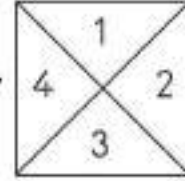
üç çeyrek dönüş



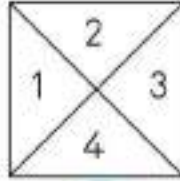
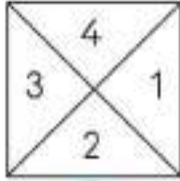
tam dönüş

Yer, Yön ve Hareket Belirtelim

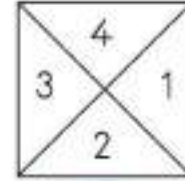
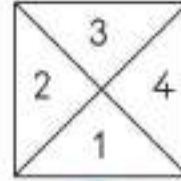
Etkinlik 6 > Yandaki şekle göre soruları cevaplayalım.



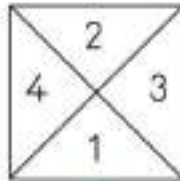
• Şekil, saat yönünde üç çeyrek dönüş yaparsa hangisi gibi görünür?



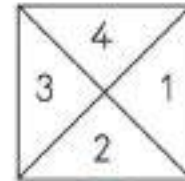
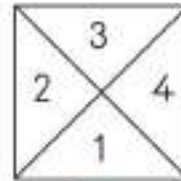
• Şekil, saat yönünün tersine üç çeyrek dönüş yaparsa hangisi gibi görünür?



• Şekil, saat yönünde yarım dönüş yaparsa hangisi gibi görünür?



• Şekil, saat yönünün tersine yarım dönüş yaparsa hangisi gibi görünür?



Etkinlik 7 > Ok yönünden başlayarak yönergeleri uygulayalım.
Ulaştığımız harfleri kutulara yazalım.

> 3 kare sağ, 3 kare aşağı →

> 1 kare sağ, 3 kare aşağı →

> 4 kare sağ, 3 kare aşağı

1 kare sol →

> 2 kare sağ, 4 kare aşağı,

3 kare sağ, 2 kare yukarı →



				D
		A		
				B
C		E		
			F	

DERS NOTU

Bir şekli iki eş parçaya ayırdığımızda, bu iki parça birbirine göre simetriktir. Bu şekilde iki eş parçaya ayrılabilen şekillere "simetrik şekiller" diyoruz.



→ Simetrik şekildir.



→ Simetrik şekil değildir.

Etkinlik 1 > Aşağıda simetri oluşturan şekilleri çizgi yardımı ile iki eş parçaya ayıralım.

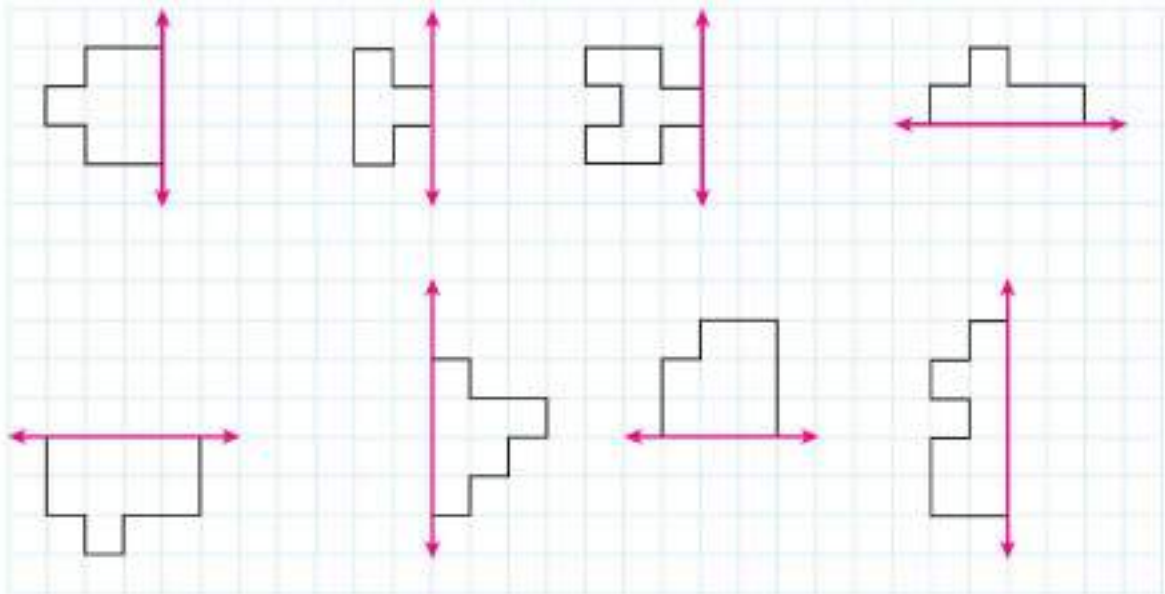


Simetrik Şekilleri Öğrenelim

Etkinlik 2 > Aşağıdaki sayıları ve harfleri örnekteki gibi iki eş parçaya ayıralım.

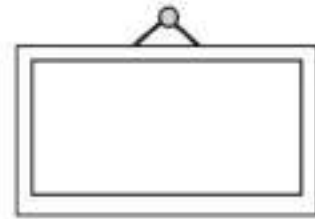
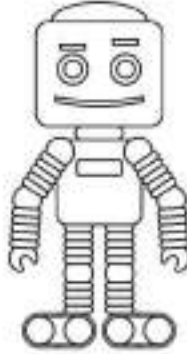
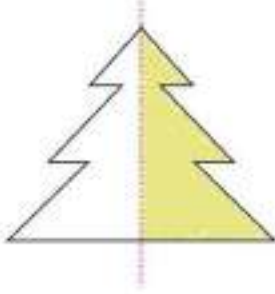


Etkinlik 3 > Aşağıdaki şekillerin simetriğini, simetri çizgisine göre çizelim.



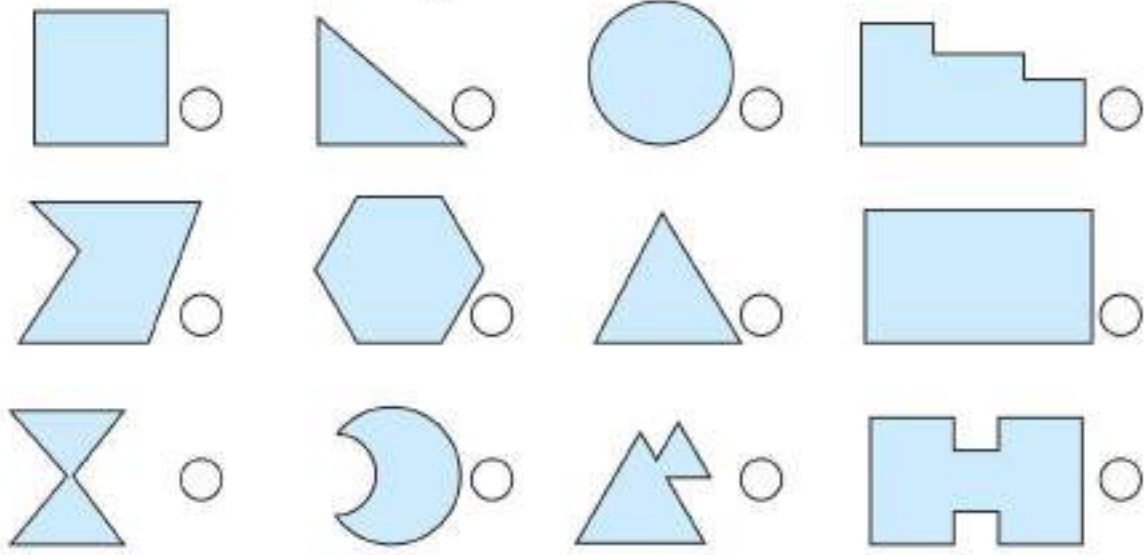
Simetrik Şekilleri Öğrenelim

Etkinlik 4 > Aşağıdaki şekilleri simetri çizgisi çizerek iki eş parçaya ayıralım. Parçalardan birini boyoyalım.

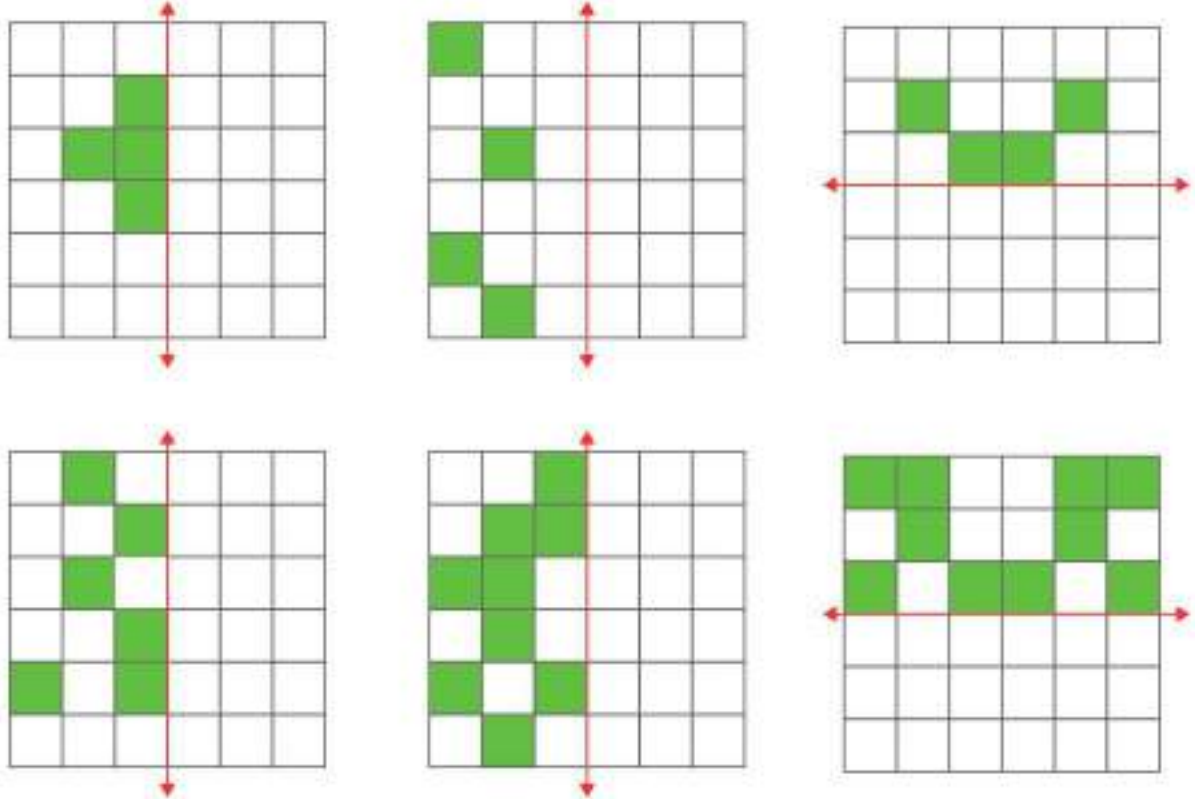


Simetrik Şekilleri Öğrenelim

Etkinlik 5 > Aşağıdaki şekillerden iki eş parçaya ayrılabilenleri (✓) ile işaretleyelim.



Etkinlik 6 > Aşağıdaki şekilleri, simetri çizgisine göre kareler boyayarak tamamlayalım.

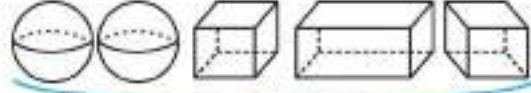


DERS NOTU

Geometrik şekil veya cisimlerin belirli bir kurala göre dizilmesine "geometrik örüntü" diyoruz.



Belirli bir kurala göre dizilmiştir.
Örüntüdür.
Yukarıdaki örüntünün kuralı:
1 üçgen, 2 kare.



Belirli bir kurala göre dizilmemiştir. Örüntü değildir.

Etkinlik 1 > Aşağıdaki örüntüleri inceleyelim. Örüntülerdeki ilişkiyi örnekteki gibi belirleyelim.



Etkinlik 2 > Aşağıdaki örüntüleri devam ettirelim.



Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 3 > Aşağıda verilen örüntülerin kuralını yazalım.



Kural: 1 şort, 1 gömlek, 1 şapka



Kural:



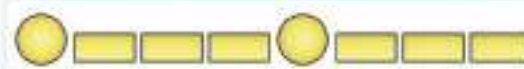
Kural:



Kural:



Kural:



Kural:



Kural:



Kural:

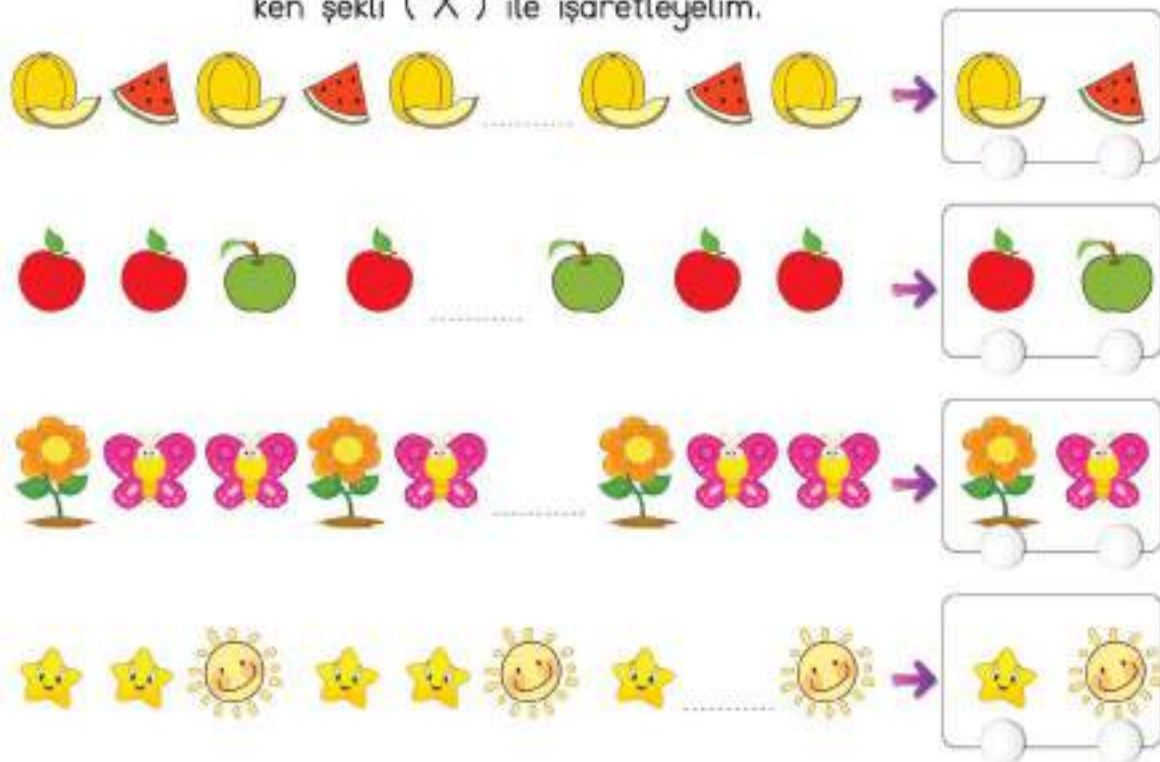
Etkinlik 4 > Aynı kurala sahip örüntüleri eşleştirelim.



Etkinlik 5 > Aşağıdaki şekilleri kullanarak örüntüler oluşturalım.



Etkinlik 6 > Aşağıdaki örüntülerde boş bırakılan yere gelmesi gereken şekli (X) ile işaretleyelim.



Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 7 > Aşağıdaki şekillerle örüntü oluşturup, kuralını yazalım. Örüntüleri boyayalım.



Örüntünün Kuralı:

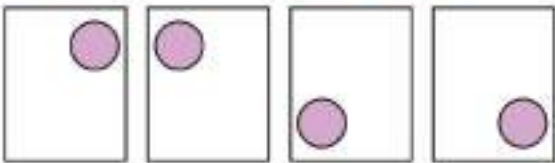
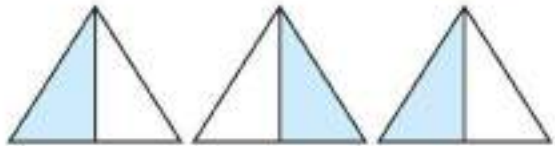
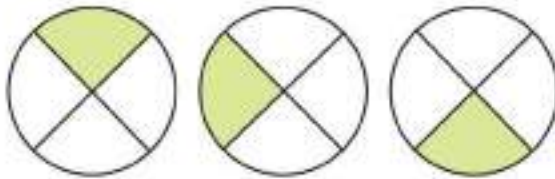
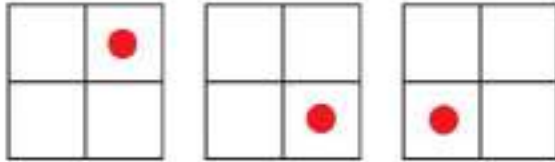


Örüntünün Kuralı:

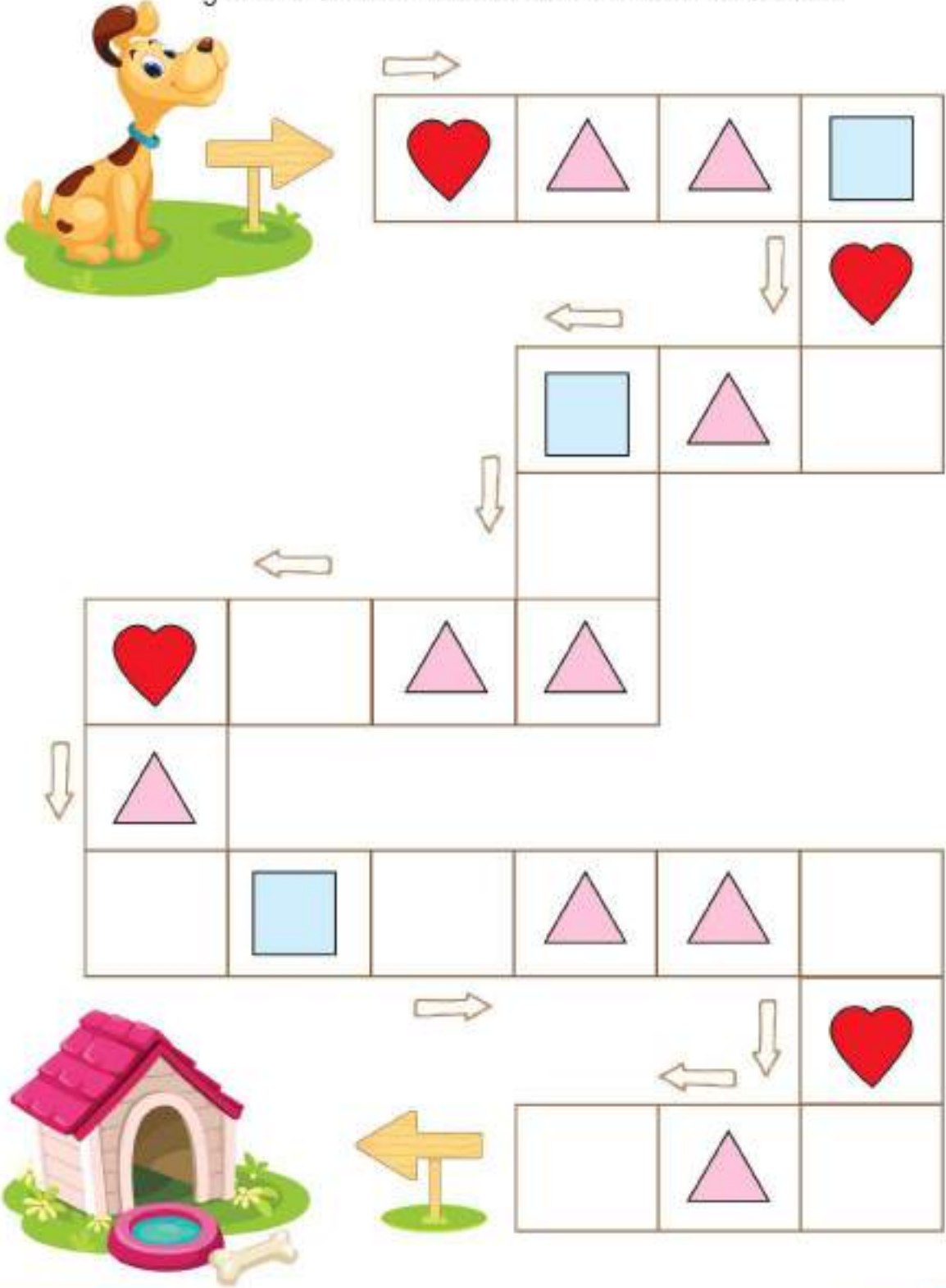


Örüntünün Kuralı:

Etkinlik 8 > Aşağıda verilen örüntüleri üç adım daha devam ettirelim.



Etkinlik 9 > Köpeği kulubeye ulaştıracak yolda boş kutulara gelmesi gereken şekilleri örüntü kuralını bularak çizelim.



Örüntü Oluşturalım

Etkinlik 10 > Aşağıdaki örüntülerde noktalı yerlere gelmesi gereken harfleri şifre kutusuna taşıyalım. Şifreyi bulalım.

1 aTTaT. a

2 ööüöö.ö

3 krk.krk

4 kkksk.ks

5 .iddiidd

6 ybbb.bb

7 a.aeaea

Şifre:

1 2 3 4 5 6 7

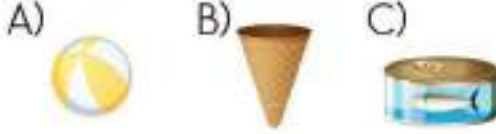
Etkinlik 11 > Aşağıda verilenlerden hangileri örüntüdür? İşaretleyelim.



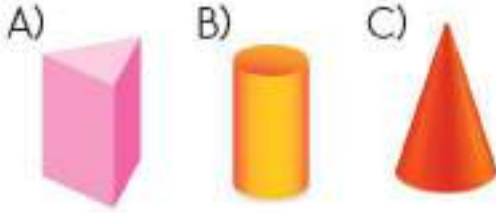
ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 3



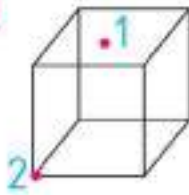
1. Aşağıdaki varlıklardan hangisi koniye örnek olabilir?



2. Aşağıdaki geometrik cisimlerin hangisi ile çember çizemeyiz?



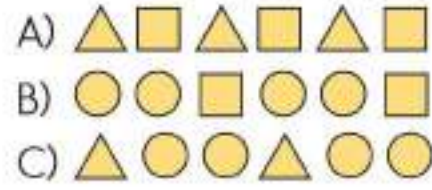
3. Sayılarla gösterilen yerlerin isimleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?



1	2
A) Yüz	Köşe
B) Kenar	Köşe
C) Köşe	Yüz



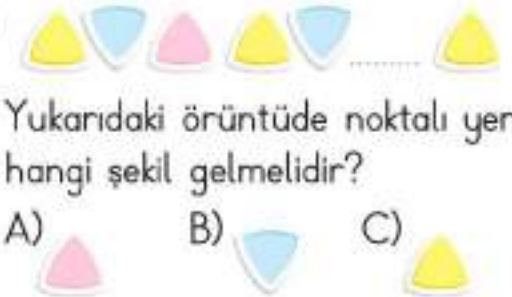
Yukarıdaki örüntünün kuralı, hangi seçenekteki örüntünün kuralı ile aynıdır?



5. Şekil saat yönünde bir çeyrek dönüş yaptığında hangisi gibi görünür?



6. Yukarıdaki örüntüde noktalı yere hangi şekil gelmelidir?



ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 3



7.



Yukarıdaki evin sudaki simetrisi aşağıdakilerden hangisidir?

A)



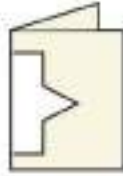
B)



C)



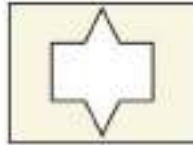
8. Yanda ikiye katlanmış kâğıdın açılmış hâli hangi seçenekteki gibidir?



A)



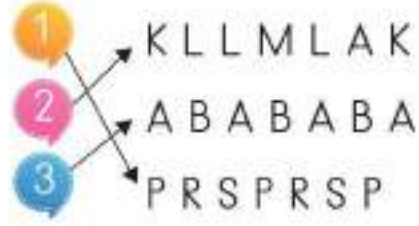
B)



C)



9.



Hangi rakam ile eşleşen harfler bir örüntü **oluşturmamıştır**?

A)



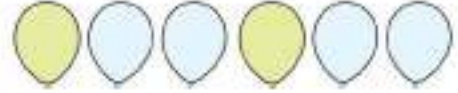
B)



C)



10.

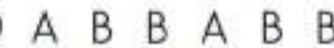


Hangi örüntünün kuralı yukarıdaki örüntünün kuralından **farklıdır**?

A)



B)



C)

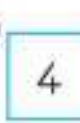


11. Hangi geometrik şeklin kenar sayısı **yanlış** yazılmıştır?

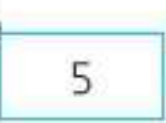
A)



B)



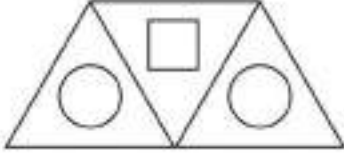
C)



ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 3



12.



Yukarıdaki yapıda kaç tane üçgen kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3

13.



Yukarıdaki şekil ile hangisini çizemeyiz?

- A) B) C)

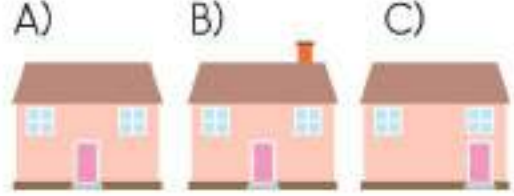
14.



Emre arabanın neresindedir?

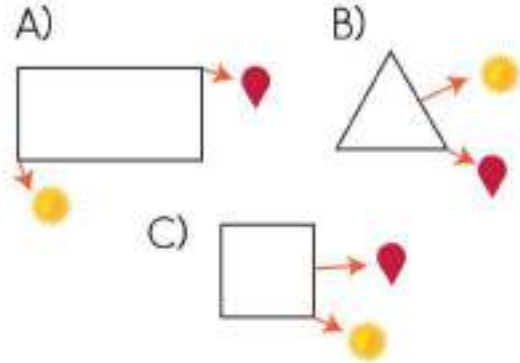
- A) İçinde B) Dışında
C) Üstünde

15. Aşağıdaki evlerden hangisi iki eş parçaya ayrılabilir?



16. köşeyi kenarı göstermektedir.

Yukarıdaki verilen bilgiye uygun olan şekil hangi seçenekte verilmiştir?



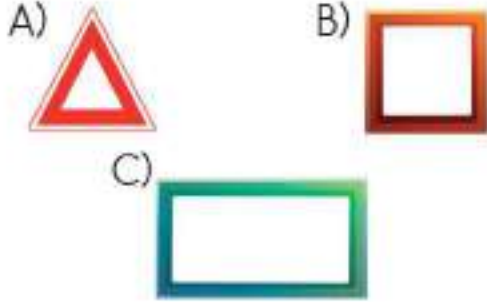
17. Aşağıdaki rakamlardan hangisi iki eş parçaya ayrılabilir?

- A) **1** B) **2** C) **3**

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ 3



18. Hangi şeklin yalnızca 3 köşesi, 3 kenarı vardır?



19.



Yukarıdaki geometrik şekillerin kenar sayılarının toplamı kaçtır?

A) 10 B) 11 C) 12

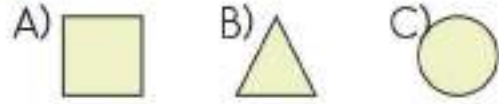
20.



Yukarıdaki 4 karenin birleşmesiyle aşağıdaki şekillerden hangisi **kesinlikle oluşmaz**?

A) Üçgen B) Kare
C) Dikdörtgen

21. Hangi geometrik şeklin köşesi **yoktur**?



22.



Yukarıdaki şekillerin konumu hangi seçenekte doğru ifade edilmiştir?

A) Dikdörtgen üçgenin içindedir.
B) Üçgen, dikdörtgenin dışındadır.
C) Üçgen, dikdörtgenin içindedir.

23. Aşağıdaki harflerden hangisi iki eş parçaya **ayrılmaz**?



CEVAP ANAHTARI

ÜNİTE DEĞ.
TESTİ 1 1.A 2.C 3.A 4.B 5.B 6.C 7.A 8.B 9.C 10.B 11.A 12.C
13.C 14.B 15.A 16.C 17.B 18.C 19.B 20.B 21.C 22.B 23.A

ÜNİTE DEĞ.
TESTİ 2 1.B 2.B 3.B 4.C 5.A 6.C 7.A 8.B 9.A 10.C 11.C 12.A
13.B 14.C 15.A 16.B 17.C 18.A 19.B 20.A 21.A 22.C 23.A 24.B

ÜNİTE DEĞ.
TESTİ 3 1.B 2.A 3.A 4.B 5.C 6.A 7.C 8.C 9.B 10.A 11.C 12.C
13.B 14.A 15.A 16.C 17.C 18.A 19.B 20.A 21.C 22.C 23.B

